ქვემო ქართლს ახალი გუბერნატორი ჰყავს A2
"ერთი ყველასათვის და ყველა ერთისათვის" A3
მეცნიერება და ტექნიკა B6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ხუთშაბათი, 19 თებერვალი, 2004 წელი. №41 (590)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

წინასაარჩევნო ომი უკვე დაიწყო

მიხეილ სააკაშვილის განცხადებამ, რომ მზად არის, საარჩევნო ადმინისტრაციებში პრეზიდენტის "კუთვნილი" ხუთი ადგილიდან ორი ოპოზიციას გადასცეს, ხელისუფლების ოპონენტები კი არ დააშოშმინა, არამედ უფრო გაალიზიანა. "სოციალისტების" ლიდერი ირაკლი მინდელი 28 მარტის არჩევნებისთვის ბოიკოტის გამოცხადებით იმუქრება.

A3

ეკონომიკა

კატასტროფამდე ცოტა ხნით ადრე

"დამატებითი ინვესტიციების განხორციელების გარეშე სისტემის კატასტროფული მარცხის რისკი სულ უფრო და უფრო იზრდება და უახლოეს ორ-სამ წელიწადში მიუღებელ ზღვარს გადასცდება", - ნათქვამია მსოფლიო ბანკის წერილში.

A4

უცხოეთი

ირანში პოლიტიკურ დაძაბულობას კატასტროფებიც ემატება

ირანში პარასკევს დაგეგმილ არჩევნებთან დაკავშირებულ პოლიტიკურ კრიზისს კატასტროფებიც დაერთო. გასულ კვირას არაბეთის გაერთიანებული ემირატების ქალაქ შარჯას მახლობლად ირანის სამგზავრო თვითმფრინავი ჩამოვარდა.

A5

საზოგადოება

პოლიტიკური გადაწყვეტილების მოლოდინში

აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების არჩევნების ჩატარების საკითხი, როგორც ჩანს, მთლიანად ხელისუფლების პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაზე იქნება დამოკიდებული. ასეთი აზრი გამოიკვეთა "აფხაზურ კლუბში" გუშინდელი დისკუსიის შემდეგ.

A6

სამართალი

ცნობილი ოლიგარქის საიდუმლო ვიზიტის დეტალებს სამხედრო პროკურატურა იძიებს

მთავარმა სამხედრო პროკურატურამ გუშინ სახელმწიფო საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის კიდევ ერთი თანამშრომელი – დეპარტამენტის ინფორმატიზაციისა და ანალიზის სამმართველოს უფროსი, მაიორი ირაკლი პაპავა დააკავა.

A7

ამინდი

თბილისი	12	
ქუთაისი	13	
ბათუმი	14	
სოხუმი	10	
ფოთი	13	
თელავი	10	
ზუგდიდი	13	
გორი	8	
ახმეტა	10	
ჭიათურა	10	
გაგრა	8	
სამტრედია	13	

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.0450
ევრო	2.6360
გირვანქა სტერლ.	3.9064
რუბლი	0.0718

იყავით რაც შეიძლება ღია და კრიტიკული

ექსკლუზიური ინტერვიუ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან ვალტერ შვიმერთან

ვალტერ შვიმერი.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

სამთა კავშირი ბერლინში

გუშინ ბერლინში ევროკავშირის სამი წამყვანი ქვეყნის - გერმანიის, საფრანგეთისა და დიდი ბრიტანეთის ლიდერები შეიკრიბნენ. შეხვედრის მიზანი ერთიანი ევროპის წინაშე მდგარი პრობლემები იყო. ევროკავშირის ავტორიტეტი საგრძნობლად შეარყია გასული წლის ორმა მოვლენამ – ერაყის ომმა და ევროპის კონსტიტუციის ჩავარდნამ. არადა, ეს დარტყმა ევროპამ თავისი განვითარების უმნიშვნელოვანეს ეტაპზე – გაფართოების წინ მიიღო. მიმდინარე წლის 1 მაისს ევროკავშირში 10 ახალი ქვეყანა შევა და კავშირის წევრთა რაოდენობა 25-ს მიაღწევს. ასეთი ისტორიული მოვლენის დროს ევროპას, როგორც არასდროს, ერთიანობა სჭირდება. თუმცა, გუშინდელი შეხვედრაც ადასტურებს, რომ ცალკეულ საკითხებზე აზრთა სხვაობა კვლავაც დიდია. "**ჩვენ ერთიანი პრობლემები გვაქვს და მათ მოგვარებასაც ერთად უნდა ვეცადოთ,**" - თქვა საუბრების დაწყების წინ მასპინძელმა შრიოდერმა.

გაგრძელება A5 გვერდზე

"ევროპული დირექტორატი"

REUTERS

მიწისქვეშა გამგებლები

ანუ ვინ შეჭამა მილიონები

მაია მამულაშვილი
მამუკა ხარიტონიშვილი
„კახეთის ხმა„

მესიჯი სამართალდამცავებს

2002 წლიდან, კახეთის რეგიონის საგამოძიებო სტრუქტურებში, მიწისქვეშა სარწყავი მაგისტრალების დატაცების ფაქტების შესახებ საქმეები კანტი-კუნტად, მტვერწაყრილ თაროებზე ინახება.

მილიონობით დოლარის ქონების გაყიდვაში, ზოგი მოქმედი, ზოგიც ახლა თამაშგარე მდგომარეობაში აღმოჩენილი ჩინოვნიკი ფიგურირებს.

სხვათა შორის, ამ საკითხებით ე.წ. მეექვსე განყოფილებაც ინტერესდება, ოღონდ - სხვათაშორის! "დამნაშავე" დღემდე ვერც ერთმა ძალოვანმა სტრუქტურამ "ვერ" აღმოაჩინა.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ჟურნალისტური გამოძიებიდან ირკვევა, რომ მხოლოდ სოფელ ვაზისუბანში ამოღებულ 7-კილომეტრიან მაგისტრალზე, თითოეული მილი

გაგრძელება A8 გვერდზე

ვაზისუბნელებს საკუთარი ხელით აჭრევინებენ სარწყავ მილებს.

ოპოზიციის უკანასკნელი შანსი

დღეს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში იმ პარტიათა განაცხადების მიღების ვადა იწურება, რომლებიც 28 მარტის საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას ერთიანი საარჩევნო ბლოკით აპირებენ. ამის მიუხედავად, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში განაცხადი გუშინ მხოლოდ ორმა პარტიამ – "ღვთისშვილთა კავშირმა" და "ჰელსინკის კავშირმა" შეიტანა. შესაბამისად, ჯერ კიდევ არ არის ცნობილი, რას მოიმოქმედებენ მსხვილი ოპოზიციური პარტიები. შეგახსენებთ, რომ დაწყვილების სურვილი დღემდე მხოლოდ ორმა, მეტ-ნაკლებად სერიოზულმა პოლიტიკურმა ძალამ – "ეროვნულ-დემოკრატებმა" და "ტრადიციონალისტებმა" გამოთქვეს და ეს კავშირი ცესკო-ს ბეჭდითაც დაამოწმეს.

თამარ მჭედლიშვილი

ჩვენი ინფორმაციით, ბლოკის შექმნისთვის დადგენილი ვადის ამოწურვამდე ერთი დღით ადრე, ოპოზიციურ სპექტრში სრული გაუგებრობა და ქაოსია. იმის მიუხედავად, რომ ჯერ კიდევ თუნდაც ორი კვირის წინ გაერთიანების ბუნდოვანი კონტურები მაინც იხაზებოდა, დღეისთვის ეს შტრიხები წაშლილია. როგორც ჩანს, არჩევნების წინ მსხვილი ოპოზიციური გაერთიანება არ შედგება. აქედან გამომდინარე, სავსებით დასაშვებია, რომ საქართველოს უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო

გაგრძელება A3 გვერდზე

ისტორიის გასაიდუმლოება დიდი სისულელეა

საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გამოსვლა საქართველოს უშიშროების სამინისტროში

მოგესალმებით!

როგორც იცით, ახალი მინისტრების წარდგენის პერიოდი დგება.

იმის მიუხედავად, რომ საქართველოში ხელისუფლების ცვლა რევოლუციის გზით მოხდა, მიხარია, რომ ამ უწყებაში ხელისუფლების შეცვლა ცივილიზებულ, ნორმალურ ვითარებაში მიმდინარეობდა.

წინა მინისტრი, ახლა უკვე გენერალური პროკურორის მოადგილე ვალერი ხაბურძანია უკიდურესად წესიერი, პროფესიონალი, პატრიოტი და თავისი ქვეყნის ერთგული მსახურია, ამიტომაც ნებისმიერ დროში და ნებისმიერ თაობაში ასეთი ადამიანები უნდა დაფასდნენ და ქვეყნის სამსახურში უნდა იყვნენ.

ბატონ ვალერის მადლობას ვუხდი იმისათვის, რაც საქართველოს საკეთილდღეოდ გააკეთა.

მსურს წარმოგიდგინოთ უშიშროების ახალი მინისტრი - ზურაბ ადეიშვილი, რომელიც ბოლო 8 წლის განმავლობაში ჩემთან ერთად მუშაობდა და მსურს იცოდეთ, რომ საქართველოში მოქმედი თითქმის ყველა კანონი მისი შექმნილია.

გაგრძელება A6 გვერდზე

მთავრობის პირველი სხდომა

სოფო ბუკია

ახალი მთავრობა კანცელარიაში ახალი წესებით მოდის. შევარდნაძის ეპოქის მთავრობის სხდომებთან ამჟამინდელი მინისტრების ყოველკვირეულ თავყრილობას საერთო თითქმის არაფერი ექნება. ამიერიდან მთავრობა დახურულ კარს მიღმა შეიკრიბება. როგორც მთავრობის კანცელარიის უფროსის კანდიდატურაზე გუშინ წარდგენილმა პეტრე მამრაძემ აღნიშნა, ახალ მთავრობას სხდომების დახურული ფორმატით ჩატარებას 11 თებერვალს მიღებული კანონი ავალდებულებს. **"ეს არის კანონი "საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილების და საქმიანობის წესის შესახებ", სადაც აღნიშნულია, რომ მთავრობის სხდომები დახურული უნდა იყოს. მინდა აღვნიშნო, რომ მთელ მსოფლიოში ეს წესი მოქმედებს,"** – აცხადებს მამრაძე. მინისტრები მიიჩნევენ, რომ დახურულ კარს მიღმა სხდომების ჩატარება საზოგადოებისთვის რაიმე ინფორმაციის დამალვას სულაც არ ნიშნავს. **"მთავრობის სხდომის შესახებ ყველა საჭირო ინფორმაციას ჟურნალისტებს პრესმდივანი მოგაწვდით. არც ერთი ინფორმაცია თქვენგან გასაიდუმლოებული არ იქნება,"** – აცხადებს ჯანდაცვის მინისტრი გიგი წერეთელი.

გაგრძელება A3 გვერდზე

გენერალურმა პროკურატურამ "საზღვაო ბანკში" ჩატარებულ აფიორაზე საქმე აღძრა

"საზღვაო ბანკში" საქართველოს სანაოსნოდან გამქრალი მილიონების შესახებ სოლიდური დოკუმენტაცია ინახება

გენერალურმა პროკურატურამ ჩოლოქის საზღვარიც გადალახა და მორიგი ხმაურიანი საქმე გახსნა. "საქართველოს საზღვაო ბანკში" ჩატარებულ ფინანსურ აფიორაზე სისხლის სამართლის საქმე გენერალურ პროკურატურაში რამდენიმე დღის წინ აღიძრა. სპეციალურად შექმნილ საგამოძიებო ჯგუფს, რომელიც აჭარაში ჩატარებულ მსხვილ თაღლითურ ოპერაციას გამოიძიებს, გენერალური პროკურორის მოადგილე კახა კობერიძე უხელმძღვანელებს.

ინგა ალავიძე

კახა კობერიძის განცხადებით, თებერვლის დასაწყისში პროკურატურას თურქული ფირმის "თუსთაშის" ხელმძღვანელმა ეკბერ თოფალმა განცხადებით მიმართა. თურქი ბიზნესმენის განცხადებით, 2001 წლის ივნისში "თუსთაშსა" და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს შორის ბათუმი-ქობულეთის ავტომაგისტრალისა და გვირაბის მშენებლობასთან დაკავშირებით ხელშეკრულება გაფორმდა. ხელშეკრულების თანახმად, მშენებლობის წარმოება და ყველა სხვა ტექნიკური საკითხების მოგვარება თურქულ მხარეს ევალებოდა.

გაგრძელება A7 გვერდზე

A2 ამბები | A3 პოლიტიკა | A4 ეკონომიკა | A5 უცხოეთი | A6 საზოგადოება | A7 სამართალი | A8 რეგიონი
B2 რევიუ | B3 რევიუ | B4 სპორტი | B5 სპორტი | B6 მეცნიერება და ტექნიკა | B7 სხვადასხვა | B8 სხვადასხვა

ქალოვანი მინისტრების "პრეზენტაცია"

პრეზიდენტი, თავდაცვის მინისტრი და გენშტაბის უფროსი ქართული ჯარის წინაშე.

"მისი განათლება და სიმკაცრე, რომელიც ბატონმა ზურაბმა იუსტიციის მინისტრობის პერიოდში გამოამჟღავნა, იმედს გვაძლევს, რომ ყველაფერი მოგვარდება," - ასე წარუდგინა უშიშროების უწყების მუშაკებს ახალი ხელმძღვანელი მიხეილ სააკაშვილმა.

ისევ პრეზიდენტის შეფასებით, "მკაცრმა, მაგრამ სამართლიანმა" ადეიშვილმა, მართლაც, ბევრი საქმე უნდა გააკეთოს. "სუკის" არქივების გახსნა ადეიშვილისთვის პრეზიდენტის მიერ მიცემული დავალებებიდან ყველაზე სასწრაფოდ შესასრულებელია. ახალ მინისტრს უშიშროების სამინისტროში გუშინ ძველი დახვდა. ვალერი ხაბურძანია, რომლის გამოცდილებაზეც გუშინ სააკაშვილი საკმაოდ ხაზგასმით საუბრობდა, ამიერიდან გენერალური პროკურორის მოადგილის თანამდებობაზე გააგრძელებს საქმიანობას.

მეორე ძალოვანი მინისტრი, რომელიც სააკაშვილმა წარადგინა, თავდაცვის უკვე სამოქალაქო მინისტრი გელა ბეჟუაშვილი იყო. ბეჟუაშვილთან ერთად, გუშინ საზოგადოებას გენერალური შტაბის ახალი უფროსი დავით იუკურიძეც წარუდგინეს, რომლის პროფესიონალიზმი, მინისტრის მსგავსად, ამ თანამდებობაზე დასანიშნად გადამწყვეტი ფაქტორი აღმოჩნდა. საქმის ცოდნის გარდა, იუკურიძისაგან პრეზიდენტი მაქსიმალურ პატიოსნებას ითხოვს.

(პრეზიდენტის გამოსვლა უშიშროების სამინისტროში იხილეთ A6 გვერდზე.)

ლელა მჭედლიძე

ქვემო ქართლს ახალი გუბერნატორი ჰყავს

შვილის გუბერნატორობას, შესაძლოა, მამის თანამდებობა შეეწიროს

ქვემო ქართლის გუბერნატორის პოსტზე ორთვენახევრიანი მუშაობის შემდეგ, "ნაციონალი" ზურაბ მელიქიშვილი დააწინაურეს. ის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის ირაკლი ჩუბინიშვილის პირველი მოადგილე გახდა და რეგიონების კურატორობა ჩაიბარა.

ქვემო ქართლის სამხარეო ადმინისტრაციაში ეს ამბავი, ფაქტობრივად, არ გაჰკვირვებიათ, რადგან კულუარებში გუბერნატორის შეცვლას ბევრი ვარაუდობდა.

- არა, ასეთი ზედმეტად პატიოსანი ადამიანი გუბერნატორად არ გამოდგება, - ამბობდნენ ჩვეულებრივი ადამიანები გუბერნატორ მელიქიშვილთან შეხვედრების შემდეგ. ზუსტად ასეთი შთაბეჭდილება დატოვა მან საკუთარ თანამშრომლებზეც. პრეზიდენტ სააკაშვილთან საკმაოდ დაახლოებული მელიქიშვილის ქვემო ქართლში ყოფნამ აქაურებს იმის იმედიც გაუჩინა, რომ ცენტრალური ხელისუფლებისაგან დავიწყებულებს ჯეროვან ყურადღებას მიქცევდნენ.

ქვემო ქართლის ახალი გუბერნატორის ვინაობის გაგებამ კი რუსთავში საკმაოდ დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. 1974 წელს დაბადებული "ნაციონალი" იოსებ მაზმიშვილი ერთი თვის წინ რუსთავის საოლქო საგადასახადო ინსპექციის უფროსად დაინიშნა.

ის "ნაციონალური მოძრაობის" რუსთავის ორგანიზაციის ერთ-ერთი გამოკვეთილი ლიდერი იყო, პარლამენტარ გიორგი ხევიაშვილთან ერთად. ისინი იყვნენ თანაავტორები ლოზუნგისა - "რუსთავი მამალაძის გარეშე" - და ახლაც ერთ გუნდად მოიაზრებიან. 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნების დროს, მაზმიშვილი ნაციონალების მთავარი "დამრტყმელი ძალა" იყო ადგილობრივ საოლქო საარჩევნო კომისიაში. უმრავლესობაში მყოფ სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლებს 29 წლის მაზმიშვილი "შიშის ზარს" სცემდა, რადგან კარგად იცოდა საარჩევნო კანონმდებლობა და საჭირო დროს ყვირილიც ეხერხებოდა.

ასე რომ, საქართველოს ახალ მთავრობაში მყოფი "ახლებურად მოაზროვნე ბავშვების" სიას კიდევ ერთი, 29 წლის "ბავშვი" მიემატა. რუსთავში იმედოვნებენ, რომ მათ თანაქალაქელ გუბერნატორს ადგილობრივ პრობლემებში გარკვევისათვის დიდი დრო არ დასჭირდება და პირდაპირ საქმის კეთებაზე გადავა.

ერთი მნიშვნელოვანი დეტალი: იოსებ მაზმიშვილის გუბერნატორად დანიშვნამ, შესაძლოა, მის ოჯახს გარკვეული ზიანიც მიაყენოს. საქმე ისაა, რომ ახალი გუბერნატორის მამა, გივი მაზმიშვილი სამხარეო არქმშენინსპექციის უფროსია. "24 საათის" კითხვაზე, დატოვებს თუ არა მამამისი დაკავებულ თანამდებობას, ახალი გუბერნატორი ასე პასუხობს: **"შესაძლოა, დატოვოს, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილება ჯერ არ მიმიღია."**

მაია მოსიაშვილი

დამტკიცებულია შპს "საქართველოს მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის" პარტნიორთა კრების მიერ

კრების ოქმი N14

შპს "საქართველოს მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის" დებულებაში (გამოქვეყნებულია გაზეთ "კაბადონში" 2001 15 აგვისტოს) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

4.6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

საარბიტრაჟო მოსაკრებლის ოდენობა ქონებრივ დავაზე დამოკიდებულია დავის საგნის ღირებულებაზე და, გარდა **4.5** პუნქტის "ე" ქვეპუნქტისა, განისაზღვრება ლარებში შემდეგი ცხრილის შესაბამისად:

	საარბიტრაჟო პრეტენზიის ფასი	საარბიტრაჟო მოსაკრებელი
1.	12000 ლარამდე	500 ლარი
2.	12001 ლარიდან 30000 ლარამდე	4%
3.	30001 ლარიდან 50000 ლარამდე	3,5%
4.	50001 ლარიდან 100000 ლარამდე	3%
5.	100000 ლარის ზევით	2,5%

4.7 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

"საარბიტრაჟო მოსაკრებლის ოდენობა არ უნდა იყოს 500 ლარზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს 30 000 ლარს"

ეს ცვლილება ძალაში შევიდეს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებით გამოქვეყნებისთანავე.

"თბილისი მონღოლთა ურდო არაა"

პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაური ასლან აბაშიძე თბილისში კიდევ ერთხელ მოიწვია.

როგორც სააკაშვილმა ოთხშაბათს ჟურნალისტებს განუცხადა, ასლან აბაშიძეს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივან ვალტერ შვიმერთან ერთად შეუძლია თბილისში ჩამოსვლა, მაგრამ მას არ სურს, ეს ვიზიტი თავის დროზე, რუსეთის პრემიერ მინისტრის ევგენი პრიმაკოვის მიერ ვლადისლავ არძინბას თბილისში ჩამოყვანის ფაქტს დაემსგავსოს.

ამდენად, თქვა მან, ასლან აბაშიძეს შეუძლია ნებისმიერ დროს ისევე ჩამოვიდეს თბილისში, როგორც სხვა ადგილობრივი ხელისუფლების ხელმძღვანელები ჩამოდიან.

"თბილისი მონღოლთა ურდო არაა, რომ აქ ჩამოსვლა გადაულახავ სიძნელეებთან იყოს დაკავშირებული, მით უფრო, არც აბაშიძეა წამებული, რომ ურდოში თავი მოაჭრან," - განაცხადა პრეზიდენტმა.

მისი თქმით, ასლან აბაშიძის, როგორც ერთ-ერთი რეგიონის ხელმძღვანელის, ვალია, ნებისმიერ დროს ჩამოდიოდეს დედაქალაქში, წინააღმდეგ შემთხვევაში აჭარის მოსახლეობა გააკეთებს შესაბამის დასკვნებს.

სააკაშვილის განცხადებით, თუ მოსკოვში შეიძლება კვირაში ერთხელ ფრენა, საქართველოს დედაქალაქში ჩამოუსვლელობა დაუმორჩილებლობის დემონსტრირებაა, რაც მხოლოდ პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძესთან გადიოდა.

მიხეილ სააკაშვილის თქმით, იგი არ აპირებს ასლან აბაშიძეს შევარდნაძესავით ბათუმში ეახლოს და თუ მაინც ჩავა, შესაბამისი პრინციპული გადაწყვეტილებებიც იქნება მიღებული.

პრაიმ-ნიუსი

"საქართველოს ბანკი" ფართოვდება

სერვისცენტრის პირველი კლიენტი - "მის საქართველო 2003".

"საქართველოს ბანკი" კვლავ აგრძელებს არსებული ფილიალების ქსელის გაფართოებას. შემუშავებული სტრატეგიის თანახმად, ბანკი ეტაპობრივად ახორციელებს ფილიალების ქსელის გაფართოებას. ორი დღის წინათ თბილისში, თავისუფლების მოედანზე გაიხსნა ახალი მომსახურების ცენტრი.

სერვისცენტრი აღჭურვილია მაღალხარისხოვანი საბანკო მომსახურების უზრუნველსაყოფად საჭირო ყველა შესაძლებლობით, რაც "საქართველოს ბანკის" კლიენტებს საშუალებას მისცემს, მიიღონ მსოფლიო სტანდარტების შესაბამისი მომსახურება. ახალ სერვისცენტრში "საქართველოს ბანკი" მომხმარებელს შესთავაზებს ყველა იმ სახის პროდუქტს, რომელსაც ტრადიციულად სთავაზობდა საკუთარ კლიენტებს. მათ საშუალება ექნებათ დროის უმცირესი დანახარჯებით გამოიყენონ დეპოზიტების მრავალფეროვანი პროგრამა, მიიღონ და ისარგებლონ VISA და MasterCard პლასტიკური ბარათებით, განახორციელონ ფულადი გადარიცხვები როგორც ანგარიშებზე, ისე "Western Union"-ისა და "ელვა" სისტემის ფულადი გზავნილების სერვისით, მიიღონ მოკლე და გრძელვადიანი კრედიტები, ისარგებლონ სალომბარდო მომსახურებით. ახალ სერვისცენტრში განთავსებული ბანკომატი კი პირველია საქართველოში, რომელიც პლასტიკური ბარათების მფლობელებს საშუალებას მისცემს, საკუთარი ბარათების მეშვეობით 24-საათიან რეჟიმში შევიდნენ მომსახურების ცენტრის სპეციალურად დაცულ ადგილას და უსაფრთხოდ აიღონ თანხა.

ახლად გახსნილი სერვისცენტრის პირველი სიმბოლური კლიენტი "მის საქართველო 2003" და "მის მსოფლიო 2003"-ის პრიზიორი ირინა ონაშვილი აღმოჩნდა, რომელსაც ბანკისგან საჩუქრად გადაეცა საიუბილეო პლასტიკური ბარათი.

დღეისათვის "საქართველოს ბანკს" ფილიალების ერთ-ერთი უმსხვილესი ქსელი აქვს - ბანკის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მომსახურება ხელმისაწვდომია ქვეყნის მასშტაბით განლაგებულ 50-ზე მეტ ფილიალსა და მომსახურების ცენტრში. 2004 წლის განმავლობაში დაგეგმილია კიდევ რამდენიმე ახალი მომსახურების ცენტრის გახსნა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში.

24 საათი

"მადნეულის გადარჩენის კომიტეტის" წევრები სამართალდამცველებს უჩივიან

"მადნეულის გადარჩენის კომიტეტის" წარმომადგენლები პროტესტს აცხადებენ საწარმოს გენერალური დირექტორის ზურაბ ლობჟანიძის სახლის ჩხრეკის გამო და მიიჩნევენ, რომ ეს ღონისძიება "მადნეულსა" და შვეიცარიულ კომპანია "გლენკორს" შორის მოლაპარაკებების ჩაშლას ემსახურება

"მადნეულის გადარჩენის კომიტეტის" წევრების განმარტებით, ზურაბ ლობჟანიძის ადვოკატს შალვა შავგულიძეს შს სამინისტროს წარმომადგენლებმა განუცხადეს, რომ მთაწმინდა - კრწანისის რაიონულმა სასამართლომ 12 თებერვალს დააკმაყოფილა მათი შუამდგომლობა და გასცა ლობჟანიძის სახლის ჩხრეკის ორდერი, როცა 13 თებერვალს ადვოკატმა თავად მიმართა შს სამინისტროს შეკითხვით - იყო თუ არა ბრალდებულად ცნობილი ლობჟანიძე, ან ხომ არ იყო საჭირო გამოძიების პროცესზე მისი დასწრება, მაგრამ გამოძიებისაგან დღემდე არანაირი პასუხი არ მიუღია.

"მადნეულის გადარჩენის კომიტეტისა" და ლობჟანიძის ადვოკატის მტკიცებით, ფაქტობრივად, გამოძიება 5 დღის განმავლობაში მალავდა ზურაბ ლობჟანიძის ბრალდებულად ცნობისა და მისი სახლის ჩხრეკაზე ორდერის გაცემის ფაქტს.

მათივე განცხადებით, ზურაბ ლობჟანიძის სახლის ჩხრეკა საეჭვოდ ემთხვევა საქართველოში უმსხვილესი შვეიცარიული ფირმის - "გლენკორ ინტერნეშნლის" წარმომადგენლების ჩამოსვლას. "გლენკორი" საქართველოში სერიოზული საინვესტიციო გეგმითაა შემოსული და მისი ვიზიტი, პირველ რიგში, სწორედ სს. "მადნეულს" უკავშირდება, სადაც შვეიცარიულ კომპანიას 2004 წლისათვის მნიშვნელოვანი ინვესტიციების დაბანდება აქვს დაგეგმილი.

"მადნეულის გადარჩენის კომიტეტის" წარმომადგენლები მიიჩნევენ, რომ შს სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტის მიერ 17 თებერვალს განხორციელებული ქმედება წარმოადგენს პროვოკაციას და მიზნად ისახავს დაგეგმილი მოლაპარაკებების ჩაშლას, რათა მოხდეს "მადნეულის" ხელმძღვანელის დისკრედიტაცია და არ განხორციელდეს ახალი ინვესტიციების დაბანდება საწარმოში.

პრაიმ-ნიუსი

გამარჯვებული ჟურნალისტები

დაჯილდოების ცერემონიალი.

გუშინ ჩვილ ბავშვთა მიტოვების პრევენციისა და დეინსტიტუციონალიზაციის პროექტმა საუკეთესო ჟურნალისტური ნამუშევრების გამოსავლენად მოწყობილი კონკურსის შედეგები შეაჯამა. პუბლიკაციები ბავშვთა მიტოვების პრევენციის, დეინსტიტუციონალიზაციისა და მოზარდებში ნაადრევი ფეხმძიმობის თავიდან აცილების თემაზე იყო დაწერილი. კონკურსზე სამი გაზეთის - "ტრიბუნის", "24 საათისა" და "მთავარი გაზეთის" ჟურნალისტებმა გაიმარჯვეს. პირველი პრემია გადაეცათ გაზეთ "ტრიბუნის" ჟურნალისტებს - რუსუდან კბილაშვილსა და ლალი ჯავახიას პუბლიკაციისთვის "რატომ ტოვებენ დედები ახალშობილებს"; მეორე პრემია გაზეთ "24 საათის" ჟურნალისტმა მაკა ჯაიანმა მიიღო სტატიისთვის "გზა მოზომილი სამყაროდან"; მესამე პრემია კი "მთავარი გაზეთის" ჟურნალისტს ირინა ზურაბიშვილს ერგო პუბლიკაციისთვის "მშობლები და შვილები".

24 საათი

ჩეჩენი ლტოლვილები პრეზიდენტს თხოვნით მიმართავენ

სასამართლო დარბაზიდან გათავისუფლებულ და რამდენიმე დღის წინათ გაუჩინარებულ ორ ჩეჩენს ახლობლები და ადვოკატები კვლავ უშედეგოდ ეძებენ. გუშინ ყოფილი პატიმარი ჩეჩნების უგზო-უკვლოდ დაკარგვასთან დაკავშირებით პანკისის ხეობის სოფელ დუისის ცენტრში შეკრებილმა ჩეჩნებმა აქცია გამართეს და საქართველოს პრეზიდენტის სახელზე მიმართვა შეადგინეს. "გთხოვთ, გაატაროთ ყველა შესაძლო ღონისძიება დაკარგულების მოსაძებნად და მათი ადგილსამყოფელის დასადგენად. წინააღმდეგ შემთხვევაში დადასტურდება ეჭვი, რომ ბექხან მულქოევი და ჰუსეინ ალხანოვი რუსეთის სპეცსამსახურებს გადასცეს", - ასეთია მიმართვის მოკლე შინაარსი.

ჩეჩენ ლტოლვილებს ეჭვი აქვთ, რომ იარაღის შეძენისა და ტარების ბრალდებით გასამართლებული და შემდეგ გამართლებული მულკაევი და ალხანოვი ძალოვნებმა კვლავ დააკავეს და მათი რუსეთში ექსტრადირება მალულად მოახდინეს.

ჩეჩენი ლტოლვილების განმარტებით, ბოლო დროს გახშირდა სხვადასხვა მოტივით ძალოვნების მიერ ჩეჩენი მამაკაცების დაკავების ფაქტები. მათი მტკიცებით, უდანაშაულო ადამიანები, რომელთა რიცხვი 15-ს აღემატება, ხეობაში აღარ დაბრუნებულან. ლტოლვილები შიშობენ, რომ ასეთივე ბედს სხვებიც გაიზიარებენ და საქართველოს ძალოვან სტრუქტურებს რუსეთის სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობაში, ტერორისტობის ბრალდებით უდანაშაულო ადამიანების რუსეთისთვის გადაცემასა და დიდი რაოდენობით თანხების აღებაში ადანაშაულებენ.

24 საათი

ზუგდიდის სპეცოპერაციისას გაქცეული გოჩა სარია ალაპარაკდა

ორი კვირის წინათ ზუგდიდში განხორციელებული ანტიკრიმინალური ოპერაციის დროს მიმალულმა გოჩა სარიამ რამდენიმე ჟურნალისტთან შეხვედრა და თავისი პოზიციის დაფიქსირება გადაწყვიტა. "აღნიშნული სპეცოპერაცია არა კრიმინალების, არამედ ძმების - გია და გოჩა სარიების წინააღმდეგ იყო მიმართული და მათ ლიკვიდაციას ისახავდა მიზნად," - აცხადებს ანტიკრიმინალური ოპერაციისას გაქცეული. სარიას თქმით, მის წინააღმდეგ ამხელა აჟიოტაჟის ატეხვა არ ღირდა, რადგან თუ დაიბარებდნენ, თავად გამოცხადდებოდა პოლიციის ნებისმიერ ქვეგანყოფილებაში.

სარია უარყოფს შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრალდებას ზუგდიდში 7 ნოემბერს მიხეილ სააკაშვილზე დაგეგმილი თავდასხმის ორგანიზების შესახებ და აცხადებს, რომ სააკაშვილის მოწინააღმდეგე არ არის. ამის დასამტკიცებლად მას 2003 წლის 17 აგვისტოს მაგალითი მოჰყავს, როცა ზუგდიდის შესასვლელში მიხეილ სააკაშვილს 200-მდე ყრუ-მუნჯმა გზა გადაუკეტა და სარიამ საკუთარი მანქანით დაუბრკოლებლად მიაცილა მომავალი პრეზიდენტი მოსახლეობასთან შეხვედრის ადგილამდე.

გოჩა სარია აცხადებს, რომ სლავიკ ბიგვავასთან, რომელიც ასევე 4 თებერვლის შემდეგ მიმალულია, მეგობრობა აკავშირებს, ხოლო თავად იგი "მეომართა კავშირის" წევრია და არა პარტიზანი.

"შს მინისტრმა 4 თებერვლის ინტერვიუში მნიშვნელოვანი ძებნილი მიწოდა. არათუ ძებნილი, არამედ ჩემ წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც კი არ არის აღძრული. მე უძლური ვარ, სწორი ინფორმაცია მივაწოდო საქართველოს პრეზიდენტს, რადგან იგი ბლოკირებულია მისივე გარემოცვის მიერ, როგორც თავის დროზე ზვიად გამსახურდია," - აცხადებს სარია.

ინტერ-პრესი

ახალი მინისტრი რეფორმის გაგრძელებას აპირებს

იუსტიციის ახალი მინისტრი გიორგი პაპუაშვილი პირობას დებს, რომ გააგრძელებს ამ სისტემაში დაწყებულ რეფორმებს. პენიტენციალური სისტემის რეფორმა კოლონიის ტიპის სისტემის მოსპობას და საკნის ტიპის საპატიმრო დაწესებულებებზე გადასვლას ითვალისწინებს. ეს ცვლილება სასჯელაღსრულების სისტემაში ჯერ კიდევ 1998 წელს, იუსტიციის სამინისტროსთვის პენიტენციალური სისტემის გადაცემის შემდეგ დადგა დღის წესრიგში, თუმცა ამ რეფორმის დაფინანსება დღემდე ვერ მოხერხდა.

"საქართველოს პენიტენციალური სისტემის პრობლემები ჩემთვის უცხო არ არის. ამ სფეროში იუსტიციის სამინისტროს მუშაობას აქამდე თვალყურს არასამთავრობო ორგანიზაციიდან ვადევნებდი", - აცხადებს იუსტიციის ახალი მინისტრი. ის სამინისტროს თანამშრომლებს გუშინ წარუდგინეს.

გიორგი პაპუაშვილი მინისტრად დანიშვნამდე ფონდში "ღია საზოგადოება - საქართველო" პროგრამების განყოფილების დირექტორი იყო, რომელიც ანტიკორუფციულ და სამართლის პროგრამებს კურირებდა. როლანდ გილიგაშვილის მინისტრობის დროიდან კი იუსტიციის სამინისტროს პენიტენციალური სისტემის საზოგადოებრივი კონტროლის დამოუკიდებელი საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობა ეკავა. გიორგი პაპუაშვილს გავლილი აქვს სტაჟირება ევროსაბჭოს, ევროკავშირისა და აშშ-ის განვითარების სააგენტოს ინსტიტუტებში.

24 საათი

ოფიციოზი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ბრძანება №16

2004 წლის 17 თებერვალი ქ. თბილისი

გ. ხაინდრავას საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად დანიშვნის შესახებ.

დაინიშნოს გიორგი ხაინდრავა საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად.

ზურაბ ჟვანია

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ბრძანება №17

2004 წლის 17 თებერვალი ქ. თბილისი

ჯ. ბაკურაძის საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად დანიშვნის შესახებ.

დაინიშნოს ჯამბულ ბაკურაძე საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად.

ზურაბ ჟვანია

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ბრძანება №18

2004 წლის 17 თებერვალი ქ. თბილისი

გ. აბსანძის საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად დანიშვნის შესახებ.

დაინიშნოს გურამ აბსანძე საქართველოს სახელმწიფო მინისტრად.

ზურაბ ჟვანია

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ბრძანება №19

2004 წლის 17 თებერვალი ქ. თბილისი

ზ. ადეიშვილის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრად დანიშვნის შესახებ.

დაინიშნოს ზურაბ ადეიშვილი საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრად.

ზურაბ ჟვანია

მოკლედ

სტუდენტური მოძრაობა "აჭარისთვის"

საქართველოს სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებმა გუშინ დააფუძნეს მოძრაობა - "აჭარისთვის". თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში გუშინ სამასამდე სტუდენტმა მოიყარა თავი. მათ პროტესტი გამოხატეს აჭარაში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით და აღნიშნეს, რომ **"სტუდენტები ერთობლივი ძალებით ყველანაირად შეეცდებიან, წინ აღუდგნენ აჭარაში გამეფებულ დიქტატურას."** სტუდენტებმა გუშინ ღია წერილის ტექსტი შეიმუშავეს. წერილი ბათუმში გაიგზავნება და ოპოზიციურ გაზეთში დაიბეჭდება. უახლოეს მომავალში სტუდენტებს დაგეგმილი აქვთ კულტურული აქციების მოწყობა. **"ჩვენ დავხატავთ კარიკატურებს ასლან აბაშიძისა და მისი რეჟიმის თემაზე და სხვა ღონისძიებებსაც მოვაწყობთ, რათა წინ აღვუდგეთ აჭარაში ჟურნალისტების დევნას, ადამიანების დაჭერას,"** - აცხადებენ ისინი.

24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. საქართველოს ექსპრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე მიესალმება ქვეყანაში მინისტრთა კაბინეტის ინსტიტუტის აღდგენას და პრემიერ-მინისტრის პოსტზე ზურაბ ჟვანიას დანიშვნას. ექსპრეზიდენტმა ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ მთავრობაში დანიშნულ ყველა მინისტრს არ იცნობს.

შევარდნაძის განცხადებით, მან წელიწადნახევრის წინ შეიტანა პარლამენტში მინისტრთა კაბინეტის აღდგენის ინიციატივა, რადგან მაშინაც აუცილებლად მიაჩნდა ამ საკითხის გადაწყვეტა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ "მნიშვნელოვანი ჟესტი" უწოდა საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გადაწყვეტილებას საარჩევნო ადმინისტრაციებში სახელისუფლებო ქვოტიდან 2 ადგილის ოპოზიციისთვის დათმობის შესახებ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის ყოფილი თავმჯდომარე ირაკლი ბათიაშვილი, რომელიც გარკვეული პერიოდი ქართულ სპეცსამსახურსაც ხელმძღვანელობდა, მიზანშეუწონლად მიიჩნევს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის დავალებას უშიშროების სამინისტროში დარჩენილი ძველი, საბჭოთა დროინდელი არქივების გახსნის თაობაზე, რისი შესრულებაც, ბათიაშვილის აზრით, "ჭკვიანური არ იქნება". **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საჩხერის მაჟორიტარი დეპუტატი ვალერი გელბახიანი მიიჩნევს, რომ თუ მთელი ოპოზიციური სპექტრი არ გაერთიანდა, პარტიები ცალკ-ცალკე 7-პროცენტიან საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავენ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში მოქმედი პარტია "ვირქის" ლიდერი დავით რსტაკიანი აცხადებს, რომ ახალქალაქის მაცხოვრებლები შეშფოთებული არიან აქ დისლოცირებულ სამხედრო ბაზაზე მოსალოდნელი როტაციის გამო, რასაც რუსეთის თავდაცვის სამინისტრო გეგმავს.

როგორც "ვირქის" ლიდერმა პრაიმ-ნიუსს განუცხადა, როტაცია ითვალისწინებს ბაზაზე მომსახურე ადგილობრივი მაცხოვრებლების ჩანაცვლებას რუსეთიდან ჩამოყვანილი ჯარისკაცებითა და ოფიცრებით.

მისი თქმით, ახალქალაქელების, დაახლოებით, 200 ოჯახი იძულებულია საქართველო დატოვოს და რუსეთში გადავიდეს, რადგან რუსულ შეიარაღებულ ძალებში სამსახურის გამო რუსეთის მოქალაქეობა მიიღო.

დაახლოებით, 40 კაცმა უკვე დატოვა ახალქალაქი და ისინი რუსეთში გადაიყვანეს, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათი ოჯახებიც ახლო მომავალში საქართველოდან გაემგზავრებიან, თქვა დავით რსტაკიანმა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

ახალციხე. ახალციხის შინაგან საქმეთა რაიონული განყოფილების ადმინისტრაციული პოლიციის საგზაო ქვეგანყოფილების უფროსად გუშინ 28 წლის თბილისელი, პოლიციის უფროსი ლეიტენანტი კონსანტინე კენჭაძე დაინიშნა.

2002 წლიდან კენჭაძე სამცხე-ჯავახეთის სამხარეო მთავარ სამმართველოში კადრების ჯგუფის ინსპექტორად მუშაობდა.

მუშაობის პირველივე დღეს მან განაცხადა, რომ საგზაო მოძრაობას უსაფრთხოს გახდის და, რაც მთავარია, მკაცრ კონტროლს გაუწევს საგზაო პოლიციას, რათა საგზაო პოლიციელთა მიერ ქრთამის აღების ფაქტები აღარ განმეორდეს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. კახეთის შს სამხარეო მთავარი სამმართველოს ეკოპოლიციის სამსახურმა ამხილა თურქეთის მოქალაქე, ქალაქ რიზეში მცხოვრები ქემალ ბალთაჯი. მას ქალაქ თელავიდან თურქეთის რესპუბლიკაში ყალბი დოკუმენტებით გადაჰქონდა 35 კუბური მეტრი უკანონოდ მოპოვებული წიფლის ჯიშის დახერხილი მასალა. ბალთაჯს შპს "კახის" მიერ გაცემული სასაქონლო ზედნადები ჰქონდა. დაკავებულს არ ჰქონდა ხე-ტყის კანონიერად მოპოვების დოკუმენტი. მოკვლეული მასალები კახეთის შს სამხარეო მთავარ სამმართველოს გადაეცა. **მედია-ნიუსი**

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

მთავრობის პირველი სხდომა

ზაალ ბოლქვაძის ფოტო

მთავრობამ პირველი სხდომა ჩინოვნიკების ხელფასებზე მსჯელობით დაიწყო.

პირველი გვერდიდან

კანცელარიაში აკრედიტებული ჟურნალისტები მთავრობის სხდომებს თვალს ადგილობრივი ტელეეკრანის საშუალებითაც ვერ მიადევნებენ. სხდომების ხანგრძლივობა საგრძნობლად შემცირდება, ჩვეული 4-5-საათიანი მასლაათის ნაცვლად, ახალი მინისტრები გრძელი სიტყვის მოკლედ თქმას აპირებენ. სხდომებისთვის ახალმა მთავრობამ დარბაზიც სხვა შეარჩია. მთავრობის სხდომებს პრემიერ-მინისტრი გაუძღვება. ახლადმიღებული კონსტიტუციის თანახმად, პრეზიდენტი ამ სხდომებს არ დაესწრება, თუმცა მას უფლება აქვს, მთავრობის სხდომები საგანგებოდ მოიწვიოს. ტრადიციული ოთხშაბათის ნაცვლად, ახალი მთავრობა, სავარაუდოდ, პარასკევობით, დილის თერთმეტ საათზე შეიკრიბება. დარჩა ერთი მცირე შევარდნაძისდროინდელი ტრადიცია, რომელიც ახალი ხელისუფლებისთვისაც მისაღები აღმოჩნდა: მინისტრები სხდომათა დარბაზში შესვლისას მობილურ ტელეფონებს დაცვის თანამშრომლებს ჩააბარებენ. პატარა უჯრებს, სადაც ახალი მინისტრების პირადი ტელეფონები შეინახება, დღემდე ძველი მინისტრების გვარები ამშვენებს. **“ამ წარწერების მოხევა ვერ მოვასწარით, მომავალი სხდომისთვის ამ შეცდომას გამოვასწორებთ,”** – ამბობს კანცელარიის ერთ-ერთი თანამშრომელი.

პირველი შეკრება ახალმა მთავრობამ საორგანიზაციო საკითხებს დაუთმო. შვიდ საათზე დანიშნული სხდომა, მინისტრების არაპუნქტუალობის გამო, რვის ნახევარზე დაიწყო. დაგვიანებულებს მკაცრი შენიშვნა არ დაუგვიანეს.

სხდომაზე მინისტრების და სხვა ჩინოვნიკების ხელფასების საკითხი უნდა განეხილათ, თუმცა რაიმე კონკრეტული გადაწყვეტილება არ მიუღიათ. როგორც ეკონომიკის მინისტრი ირაკლი რეხვიაშვილი ამბობს, სხდომაზე ხელფასების ოდენობის სხვადასხვა ვარიანტმა გაიჟღერა, **“საჭიროა ამ ვარიანტების შეჯერება... ფული სხვადასხვა ფონდებიდან მოდის. როდესაც ზუსტად გვეცოდინება, რა თანხაზეა ლაპარაკი, შემდეგ მოხდება ამ თანხის გადანაწილება,”** – აცხადებს რეხვიაშვილი.

ახალმა მთავრობამ გუშინ პურისა და პურ-პროდუქტების თაობაზეც იმსჯელა. როგორც სხდომიდან გამოსული მინისტრები გვაიმედებენ, “პური ჩვენი არსობისა” არ გაძვირდება. სახელმწიფო მინისტრის ჯამბულ ბაკურაძის განცხადებით, უახლოეს მომავალში მობილიზებული იქნება სამი მილიონი ლარი, რაც 500 ტონა ხორბლის შეძენას მოხმარდება. აღნიშნული მარაგი, სახელმწიფო მინისტრის თქმით, საქართველოს სამომხმარებლო ბაზარს დაარეგულირებს და პურის ფასი არ გაიზრდება.

მინისტრებმა გუშინ ბიუჯეტის პარამეტრებზეც იმსჯელეს, თუმცა ამის თაობაზე რაიმე კონკრეტული კომენტარი არ გაუკეთებიათ. ბიუჯეტის თემის უფრო საფუძვლიანი განხილვა დღეისთვისაა დაგეგმილი.

"ერთი ყველასათვის და ყველა ერთისათვის"

ლელა მჭედლიძე

ძალოვანი მინისტრების წარდგენა, როგორც მოსალოდნელი იყო, მიხეილ სააკაშვილმა ითავა. მინისტრთა კაბინეტის დანარჩენი წევრები კი უწყებებში პრემიერ-მინისტრმა წარადგინა. ახალი მინისტრების უმეტესობა თავის წინამორბედს მადლობას უხდიდა. აღმოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებიც ძველი მინისტრის კურსის გაგრძელების პირობასაც იძლეოდა, მაგალითად, სოფლის მეურნეობის მინისტრი დავით შერვაშიძე. თავის მხრივ, ახალმა მინისტრმა ფერმერების უფლებების მაქსიმალურად დაცვისა და ინტერესების გათვალისწინების პირობა დადო. ყოფილი მინისტრი დავით კირვალიძე კი, რომელმაც ძველ თანამშრომლებთან დასამშვიდობებლად გუშინ სამინისტროში მისვლა არ დაიზარა, თავის სამომავლო გეგმებს საერთაშორისო ორგანიზაციებს უკავშირებს.

ამირან გამყრელიძისგან “მმართველობითი გამოცდილების” გაზიარების სურვილი გიგი წერეთელსაც გაუჩნდა. ზურაბ ჟვანიას განცხადებით, სამინისტროს ახალი ხელმძღვანელობა ყველაფერს გააკეთებს, რომ ჯანდაცვა ყველასთვის ხელმისაწვდომი გახდეს და სოციალური სფერო ახალი ხელისუფლებისათვის ერთ-ერთ პრიორიტეტად იქცეს. ამირან გამყრელიძე გუშინ თავის “მემკვიდრეს” უსურვებდა, რომ **“მის მიერ განხორციელებული რეფორმები მოსახლეობამ რაც შეიძლება მალე იგრძნოს”.**

“მკაცრი, მაგრამ მომხიბვლელი მინისტრის" სტატუსი გუშინ ინფრასტრუქტურისა და განვითარების მინისტრს თამარ სულუხიას ერგო. სულუხია აღნიშნულ თანამდებობაზე მისი საკმაოდ “დეფიციტური”, ურბანისტული განათლების გამო აღმოჩნდა. თავად ახალი მინისტრი ტრანსპორტისა და კომუნიკაციის, მშენებლობისა და ურბანიზაციის სამინისტროების ერთ სტრუქტურად ჩამოყალიბებით არის გახარებული. ახალი მინისტრი, რომელიც თავისი კოლეგების მსგავსად საკუთარ სისტემაში ინსტიტუციონალურ რეფორმას გეგმავს, დარწმუნებულია, რომ უახლოეს ორ-სამ წელიწადში მის მიერ სისტემაში გატარებული რეფორმის გამო იამაყებს.

“გილაურზე არჩევანი იმიტომ გაკეთდა, რომ მას ენერგეტიკის ფინანსები კარგად ესმის და სწორედ ამ მხრივ არის სისტემაში მდგომარეობა გამოსასწორებელი," - აღნიშნა ზურაბ ჟვანიამ. პრემიერ-მინისტრი აქცენტს ახალი მინისტრის მიერ გასატარებელ საკმაოდ სერიოზულ სამუშაოზე აკეთებდა. **“ყველაზე დიდი კორუფცია ენერგეტიკის სისტემაში სუფევს. ვისაც არ ეზარებოდა, ყველა ამ სისტემაში განხორციელებული მანიპულაციების ხარჯზე ისქელებდა ჯიბეს,"** - ამბობს ჟვანია და ახალ მინისტრს თავის სისტემაში ფინანსური ნაკადების მოძრაობის გაკონტროლებას ავალებს. თავად გილაური დარწმუნებულია, რომ მის ეფექტიან თუ უშედეგო მუშაობას მოსახლეობა მომავალ ზამთარში შეაფასებს და, სხვათა შორის, არცთუ ცუდი მხრიდან.

საკადრო გადაწყვეტილებებს კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა ახალი მინისტრი გიორგი გაბაშვილი კოლექტივის მხოლოდ ახლოდან გაცნობის შემდეგ მიიღებს. პრემიერ-მინისტრმა გაბაშვილის მიერ განხორციელებული რეფორმების, საერთოდ ჩატარებული სამუშაოს “საგანგებო კონტროლზე” აყვანა გადაწყვიტა. ჟვანია დარწმუნებულია, რომ ამიერიდან მთავრობის არც ერთი სხდომა ამ უწყების წარმომადგენლის გარეშე არ გაიმართება. მთავარ პრიორიტეტებად გაბაშვილი კულტურული მემკვიდრეობის დაცვასა და მის პოპულარიზაციას, ეროვნული კულტურისა და სპორტის ცენტრების განვითარებას მიიჩნევს. ყველაფერთან ერთად, ეს სფეროები, მისი აზრით, მაქსიმალურად მასობრივი, მოსახლეობისათვის ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს.

“საქართველოს განათლების სისტემა საერთაშორისო სტანდარტებს უნდა შეესაბამებოდეს. ჩვენი პოტენციალი იმ უმაღლეს საერთაშორისო მოთხოვნილებებს უნდა შევუფარდოთ, რომელსაც დღეს მცირე ერების წინაშე მსოფლიო აყენებს," - აღნიშნა წარდგენისას განათლების მინისტრმა კახა ლომაიამ. იგი პირობას იძლევა, რომ ყველაფერს გააკეთებს, რათა საქართველოს ყველა მოქალაქემ ელემენტარული, საბაზო განათლება მიიღოს. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში პრიორიტეტული უცხო ენების და კომპიუტერის სწავლება გახდება. ამგვარად, ლომაია ისეთი თაობის გამოზრდას გეგმავს, რომელიც **“შრომის გლობალურ ბაზარზე კონკურენტუნარიანი იქნება".**

მაშ ასე, ახალი მთავრობა, ცალ-ცალკე და ერთად, გუნდურად იწყებს მუშაობას და პასუხსაც, თუნდაც ცალკეულ წარუმატებლობაზე, გუნდურად აგებს. მინისტრთა კაბინეტისათვის, მართლაც, ზედგამოჭრილია - "ერთი ყველასათვის და ყველა ერთისათვის".

წინასაარჩევნო ომი უკვე დაიწყო

მიხეილ სააკაშვილის განცხადებამ, რომ მზად არის, საარჩევნო ადმინისტრაციებში პრეზიდენტის "კუთვნილი" ხუთი ადგილიდან ორი ოპოზიციას გადასცეს, ხელისუფლების ოპონენტები კი არ დააშოშმინა, არამედ უფრო გაალიზიანა. "სოციალისტების" ლიდერი ირაკლი მინდელი 28 მარტის არჩევნებისთვის ბოიკოტის გამოცხადებით იმუქრება. მისი განცხადებით, "თუ საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტების წესი არსებითად არ გადაისინჯება, მაშინ არჩევნებში მონაწილეობას, შეიძლება, საერთოდ არ ჰქონდეს აზრი."

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

პარლამენტმა რამდენიმე ელჩი დაამტკიცა.

გიორგი ასანიშვილი

"სოციალისტებს" მხარს უბამენ "ტრადიციონალისტები". მათი მუქარა კიდევ უფრო მკვეთრია, თუმცა, ერთობ ზოგადი. **"გამწვავებაზე უკან არ დავიხევთ და ამისთვის ვერავინ ვერაფერს დაგვაკლებს. ძალიან მალე ნურავის ნურაფერი გაუკვირდება,"** - აცხადებს აკაკი ასათიანი. მისი თანამებრძოლი გუბაზ სანიკიძე კი ხელისუფლებას ჰპირდება, რომ მალე პოლიტიკურ შაკიკს დამართებს. **"სიურპრიზებს ელოდეთ,"** - აფრთხილებს მმართველ ძალას ფრაქცია "ტრადიციონალისტის" თავმჯდომარე.

ახალ ხელისუფლებას "უპარტიო და უფრაქციო დეპუტატი" (თვითდახასიათებაა) კობა ამირხანაშვილიც აკრიტიკებს. იგი იმავე შეცდომების სიმპტომებზე საუბრობს, როგორიც სულ ცოტა ხნის წინათ შევარდნაძის გუნდმა დაუშვა. **"განა, ვინმეს ეპარება ეჭვი, რომ 28 მარტის საპარლამენტო არჩევნებში "გაერთიანებული დემოკრატები" და "ნაციონალური მოძრაობა" გაიმარჯვებს? მაშინ, რატომ უნდათ მათ ისეთი საარჩევნო კანონის მიღება, რომ ოპოზიცია ახალ პარლამენტში ვერ მოხვდეს? საარჩევნო კომისიებში ოპოზიციას სახელისუფლებო ძალებზე ერთით მეტი წარმომადგენელი მაინც უნდა ჰყავდეს,"** - განსჯის ამირხანაშვილი.

ამასთან, ოპოზიცია და მათი "გულშემატკივრები" დაჟინებით ითხოვენ, პრეზიდენტის ზემოთ ნახსენები შეთავაზება ლიტონ სიტყვებად რომ არ დარჩეს, იგი საკანონმდებლო აქტის სახით გაფორმდეს.

ოპონენტების მხრიდან წამოსული პრეტენზიები ხელისუფლების წარმომადგენლებს უსამართლოდ მიაჩნიათ. ფრაქცია "გაერთიანებული დემოკრატების" თავმჯდომარე მიხეილ მაჭავარიანი "ბრალმდებლებს", კერძოდ, "სოციალისტებს" შეახსენებს, რომ საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტების ამჟამინდელი მოდელი, თავის დროზე, სწორედ მათ მიერ არის მიღებული და, აქედან გამომდინარე, სულ რამდენიმე თვის წინათ ბეიკერის გეგმის შეგნებულად დამახინჯებას "თავის მიერ კატის გამოთხრას" ადარებს. მაჭავარიანისთვის ისიც "გაუგებარია", თუ რატომ არ შეუძლია ოპოზიციას სწორად დათვლა. მისი მტკიცებით, სააკაშვილის ინიციატივის რეალიზების შემთხვევაში, სახელისუფლებო ძალებს საარჩევნო ადმინისტრაციებში მხოლოდ ექვსი წარმომადგენელი (პრეზიდენტის სამკაციან კვოტას, პლუს კომისიის თავმჯდომარე და "ნაციონალური მოძრაობის" და გაერთიანებული დემოკრატების" ორი წარმომადგენელი) ეყოლებათ, ხოლო ოპოზიციას - ცხრა ("აღორძინება" - სამი, "მრეწველები" - ორი, პრეზიდენტის მიერ გადაცემული კვოტა - ორი, "ლეიბორისტები" და "ახლები" - თითო-თითო).

"თუ ოპოზიცია დაამტკიცებს, რომ ჩვენი ექვსი მათ ცხრაზე მეტია, მაშინ ნობელის პრემიას მაინც მიიღებს, თუ საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავს," - ამბობს მაჭავარიანი და დასძენს, რომ **"დღეს ოპოზიციას იმაზე უკეთესს ვერაფერს შესთავაზებს, რასაც პრეზიდენტი სთავაზობს."**

როგორც ხედავთ, კონფლიქტის არსი, ძირითადად, "აღორძინებისა" და "მრეწველების" პოლიტიკურ ორიენტაციაზე დაიყვანება: სახელისუფლებო გუნდის წევრთა აზრით, ისინი ("აღორძინება" და "მრეწველები") ოპოზიციას წარმოადგენენ და ამის გათვალისწინებით, ხელისუფლების ოპონენტებს საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტებაზე სამდურავი არაფერი უნდა ჰქონდეთ. ოპოზიცია კი ზემოთნახსენებ ორ ძალას ხელისუფლების მხარდამჭერად მიიჩნევს და არ სურს, ისინი თავის კვოტაში "ჩასვას" (სხვათა შორის, "აღორძინება" და "მრეწველები" წინა ხელისუფლებასა და ოპოზიციას იგივე თავისტკივილს უჩენდნენ).

ცალკე პრობლემაა მიხეილ სააკაშვილის მიერ ოპოზიციისთვის "ნაწყალობევი" იმ ორი ადგილის განაწილებაც, რომელზეც უკვე არაერთი პოლიტიკური გუნდი აცხადებს პრეტენზიას: "ტრადიციონალისტები" აღნიშნავენ, რომ მათ და ედპ-ს თითქმის ასწლიანი ისტორია აქვთ და საარჩევნო ადმინისტრაციების მიღმა მათი დატოვება დაუშვებელია; "სოციალისტები" იხსენებენ, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ბოლო არჩევნებში, ქვეყნის მასშტაბით, მეოთხე ადგილზე გავიდნენ; თავისი არგუმენტაცია მოჰყავს ჯუმბერ პატიაშვილის "ერთობასაც"...

ერთი სიტყვით, ოპოზიცია ერთდროულად შინაომსაც აწარმოებს და საგარეო ფრონტზე ხელისუფლებასაც უპირისპირდება. ამ მრავალმხრივი დავისთვის წერტილის დასმა გუშინ იმ ნაცნობი მიზეზის გამო ვერ მოხერხდა, რომ საღამოს, როდესაც საარჩევნო ცვლილებების საკითხზე კენჭისყრა უნდა გამართულიყო, სხდომათა დარბაზში დეპუტატთა საჭირო რაოდენობა ვერ შეიკრიბა. ამიტომ, მტყუან-მართლის გარკვევა სამშაბათამდე გადაიდო.

თუმცა, გუშინდელი დღე მთლად უშედეგო მაინც არ ყოფილა. დღის პირველ ნახევარში პარლამენტმა რამდენიმე საკადრო პრობლემა გადაწყვიტა: საფრანგეთში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად ლანა ღოღობერიძე დაინიშნა, გერმანიასა და პოლონეთში - მაია ფანჯიკიძე, ხოლო ნატო-ში საქართველოს წარმომადგენლად - თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით თევზაძე.

ლეინ კირკლანდის სახელობის სტიპენდიის პროგრამა პოლონეთის რესპუბლიკის საელჩო იუწყება, რომპოლონურ - ამერიკული თავისუფლების ფონდი (დამფინანსებელი) პოლონურ - ამერიკული ფულბრაიტის კომისია (ადმინისტრატორი) აცხადებენ ღია კონკურსს ლეინ კირკლანდის სახელობის სტიპენდიის 2004-2005 აკადემიურ წელს მისაღებად

ლეინ კირკლანდის სახელობის სტიპენდიის პროგრამის მიზანი არის, მეზობელ ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებისათვის ეკონომიური გარდაქმნისა და სისტემუს შეცვლის პოლონური გამოცდილების გავრცელება და გაზიარება.

ამ პროექტის განხორციელება ითვალისწინებს 2 სემესტრიან დამატებით სწავლებას პოლონეთის უმაღლეს სასწავლებლებში და აგრეთვე პროფესიონალურ სტაჟირებას (2-4 კვირა) სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებებში.

მაძიებელი: 2004-2005 აკადემიურ წელს კირკლანდის პროგრამა გათვალისწინებული არის უკრაინის, ბელორუსის, რუსეთის (კალინინგრადის ოლქი), ლიტვის, სლოვაკეთის, მოლდოვასა და საქართველოს იმ მოქალაქეებისათვის, რომლებიც არიან უმაღლესი სასწავლებლების და სამეცნიერო ინსტიტუტების მეცნიერ მუშაკები; საზოგადოებრივი სფეროსა და თვითმმართველობის ორგანოების მოხელეები, ექსპერტები და მუშაკები; არასამთავრობო ორგანიზაციების ლიდერები; ჟურნალისტები; მეწარმეები; მცირე და საშუალო წარმოებების ხელმძღვანელები.

დარგი: ეკონომიკა, მართვა, საზოგადოებრივი ადმინისტრირება, ბიზნეს ადმინისტრირება, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები, კანონმდებლობა, საზოგადოებრივი მეცნიერებები, პოლიტიკური მეცნიერებები.

სასურველი კრიტერიუმები: 35 წლამდე (40 წლამდე - საფუძვლიანი გამონაკლისი) ასაკის მქონე თავიანთ სფეროში აქტიურად მომუშავე მაძიებლები.

ფორმალური კრიტერიუმები: მოქალაქეობა და მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი ზემოდ ჩამოთვლილ ერთ-ერთ ქვეყანაში; სრული უმაღლესი განათლება (მეცნიერ მუშაკებისათვის სასურველია კანდიდატობის სამეცნიერო ხარისხი); პოლონური ენის ცოდნა, რაც აძლევს მაძიებელს სემინარებსა და ლექციებში მონაწილეობის საშუალებას, ან ინგლისური ენის, კონკრეტული კურსის არჩევის შემთხვევაში; უნდა გააჩნდეს მინიმუმ 2 წლიანი პროფესიული გამოცდილება.

მაძიებლის განაცხადი: ანკეტის ფორმა, პროგრამის აღწერა და სხვა ინფორმაცია თქვენ შეგიძლიათ შეუკვეთოთ ფულბრაიტის კომისიაში ფოსტით, ე-მაილ-ით ან ტელეფონით, აგრეთვე შეგიძლიათ მოიპოვოთ ინტერნეტის საშუალებით შემდეგ წებ-გვერდზე: www.fulbright.edu.pl ან www.programkirklanda.engo.pl. განცხადებისა და სარეკომენდაციო წერილების დედანი გთხოვთ გამოგზავნოთ ქვემოთ მითითებულ მისამართზე 2004 წლის 15 მარტამდე. მითითებული ვადების შემდეგ გამოგზავნილი ანკეტები აღარ განიხილება.

Polsko-Amerykanska Komisja Fulbrighta, ul. Nowy Swiat 4, 00-497 Warszawa – Polska
tel.: (48-22) 6287950, 6256932, 6256978; faqsi: (48-22) 6287943;
e-mail: fulbright@fulbright edu.pl; interneti: http//www.fulbright edu.pl

ქალაქის ცენტრში

ქირავდება ქალაქის ცენტრში პრესტიჟულ ადგილას 400 კვ.მ. ფართის ტერიტორია.

საუკეთესოა რესტორნის, ღამის კლუბის ან სხვა გასართობი საქმიანობისათვის.

400 კვ.მ

ინფორმაციისათვის დარეკეთ: 893 200035

ოპოზიციის უკანასკნელი შანსი

პირველი გვერდიდან

ერთპარტიული ან, უკეთეს შემთხვევაში, ორპარტიული აღმოჩნდეს. ისიც იმ შემთხვევაში, თუკი “აღორძინება” აჭარის რეგიონში რეგისტრირებული ამომრჩევლის რაოდენობის შენარჩუნებას შეძლებს (თუმცა, არსებობს კიდევ ერთი ვერსია, რომლის თანახმადაც, დღევანდელი ხელისუფლება წინამორბედის მიერ კარგად აპრობირებულ ხერხს მიმართავს და პარლამენტში შესასვლელად ერთ-ერთ ფსევდოოპოზიციურ პარტიას მიეხმარება).

გუშინ “სოციალისტებმა” ოპოზიციურ სპექტრს კიდევ ერთხელ მოუწოდეს გაერთიანებისაკენ, თუმცა დღის ბოლოსთვის ამ მოწოდებას არავინ გამოხმაურებია. არადა, როგორც “სოციალისტების” ერთ-ერთი ლიდერი ზაქარია ქუცნაშვილი აცხადებს, **“ამჟამად ოპოზიციის მოვალეობაა, გვერდზე გადადოს ამბიციები და გაერთიანდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ეს ქვეყანაში განსხვავებული აზრის არსებობაზე უარის თქმა და ოპოზიციის მომხრე ელექტორატის ღალატი იქნება.”**

“თუ დიდი ოპოზიციური გაერთიანება არ მოხდება და 28 მარტის საპარლამენტო არჩევნებში ყველა სუბიექტი ცალკე გამოვა, ქვეყანაში დემოკრატია ვერ გადარჩება,” - ასეთია “სოციალისტების” გზავნილი, რომელსაც, როგორც უკვე ვთქვით, არავინ გამოხმაურებია.

სხვათა შორის, თავად ოპოზიციური პარტიები გაერთიანების შესაძლო ჩაშლის მიზეზებზე გუშინ საკმაოდ თავშეკავებულად საუბრობდნენ და მხოლოდ პარტიულ ამბიციებს, ურთიერთობების ფორმებსა და იდეოლოგიურ სხვაობებზე საუბრობდნენ. მაგრამ რეალურად საქმე გაცილებით რთულადაა.

როგორც “24 საათისთვის” გახდა ცნობილი, უკანასკნელ წუთს მიღწეულ შეთანხმებებზე “ლეიბორისტებმა” და “მრეწველებმა” უარი განაცხადეს. “ახალი მემარჯვენეების” წარმომადგენლების თქმით კი, გაურკვეველი თამაში ითამაშეს “ეროვნულ-დემოკრატებმა” და “ტრადიციონალისტებმაც”. სხვათა შორის, აქვე გამოითქვა ეჭვი, რომ მოვლენების ამგვარი განვითარების სცენარი პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიას და მის გარემოცვას ეკუთვნის. ამ გეგმის მიზანი კი ერთიანი ოპოზიციური ბლოკის ჩამოყალიბებისთვის ხელის შეშლა იყო.

ამავე დროს, საკმაოდ ბუნდოვან კომენტარს აკეთებენ თავად "ეროვნულ-დემოკრატებისა” და “ტრადიციონალისტების” წარმომადგენლები.

ედპ-ს ერთ-ერთი ლიდერის ბაჩუკი ქარდავას თქმით, მან ძალღონე არ დაიშურა ერთიანი მემარჯვენე ოპოზიციური ბლოკის ჩამოსაყალიბებლად, **“მაგრამ დრო არ იყო საკმარისი იმისათვის, რომ “ტრადიციონალისტებს”, “ახალ მემარჯვენეებს”, “მრეწველებსა” და “ეროვნულ-დემოკრატებს” ბლოკის შიგნით ფუნქციები** (უფრო კვოტები – თ. მ.) **გადაენაწილებინათ.”** მისივე თქმით, “ეროვნულ-დემოკრატები” თავიდანვე არასერიოზულად უყურებდნენ ფართო ოპოზიციური ფრონტის შექმნას, სადაც როგორც მემარჯვენე, ასევე მემარცხენე ორიენტაციის პარტიები შევიდოდნენ.

“მთავარი მიზანი პარლამენტში შესვლა ხომ არ არის? მთავარია ერთიანი იდეოლოგიური ფრონტის შექმნა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს დროში ვერ მოესწრო,” – ამბობს ბაჩუკი ქარდავა.

სხვათა შორის, საკმაოდ საინტერესოდ განვითარდა მოვლენები “ლეიბორისტებში”. როგორც პარტიის წევრები ამტკიცებენ, შალვა ნათელაშვილმა კვლავ ხელისუფლების თამაში ითამაშა და “სოციალისტებთან” უკვე შემდგარ შეთანხმებას, ფაქტობრივად, ხაზი გადაუსვა. როგორც ამბობენ,” სოციალისტები” იმასაც კი დათანხმდნენ, რომ “ლეიბორისტების” შემოთავაზება მიეღოთ და საკუთარი პარტიის წევრები “ლეიბორისტთა” სიაში შეეყვანათ, ანუ “დემოკრატებისა” და “ნაციონალების” მსგავსად, ერთიანი სიით გამოსულიყვნენ (ყოვლგვარი გაერთიანებისა და ბლოკის გარეშე).

სწორედ შალვა ნათელაშვილის ამ ნაბიჯს მოჰყოლია საკმაოდ სერიოზული გარჩევები “ლეიბორისტული პარტიის” შიგნით. ჩვენი ინფორმაციით, სიტყვიერი შეხლა-შემოხლა ჰქონიათ შალვა ნათელაშვილს და ფრიდონ ინჯიასაც.

დაახლოებით, იგივე პრობლემებია “მრეწველებშიც”. მემარჯვენე ბლოკში გაერთიანებაზე უარის თქმის გადაწყვეტილება პარტიის ლიდერს გოგი თოფაძეს ერთპიროვნულად მიუღია, რასაც, ისევე, როგორც “ლეიბორისტებში”, საკმაო ვნებათაღელვა გამოუწვევია. ასე რომ, არ არის გამორიცხული, მალე “მრეწველებში” არსებული პრობლემები საჯარო მსჯელობის საგნადაც იქცეს.

მოკლედ, საქართველოში ოპოზიციური სპექტრის ჩამოყალიბება არა და არ ხერხდება. თუმცა, არსებობს კიდევ ერთი შანსი, უფრო ზუსტად კი, ერთი დღე, რომელმაც (საეჭვოა, მაგრამ მაინც) ამ მხრივ ვითარება შეიძლება ოდნავ მაინც შეცვალოს. დღეს გაირკვევა, თუ რამდენად არ არის მართული ხელისუფლების მიერ ოპოზიციის რომელიმე სეგმენტი.

და კიდევ: კულუარული ინფორმაციით, არ არის გამორიცხული, ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ დღეს საარჩევნო ბლოკების განაცხადების მიღების ვადა რამდენიმე დღით გადაწიოს. თუმცა, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში ამ ინფორმაციას ჯერჯერობით არ ადასტურებენ.

კატასტროფამდე ცოტა ხნით ადრე

დინ უაითი

მაია ურუშაძე

რა შეიცვლება ენერგეტიკაში? – ეს არის უმთავრესი კითხვა, რომელზე პასუხიც დღეს ერთნაირად მნიშვნელოვანია როგორც ენერგოკრიზისით გატანჯული მოსახლეობისთვის, ისე სოციალური პრობლემების წინაშე მდგომი მთავრობისა და იმ წრეებისთვის, ვინც სამომავლოდ, შეიძლება, საკუთარი კაპიტალი საქართველოს ენერგეტიკის განვითარებაში დააბანდოს.

მიუხედავად იმისა, რომ დარგი ყველაზე მტკივნეული, კითხვა კი ყველაზე პრობლემატურია, ახალ მთავრობას კონკრეტული ღონისძიებები აქამდე არ დაუსახავს და თავისი სამოქმედო გეგმის თაობაზე, ჯერჯერობით, ხმამაღლა არ უსაუბრია. ის აქამდე მხოლოდ უახლოესი სამოქმედო გეგმების შედგენით და მოსახლეობის ელექტრომომარაგების წყაროების ძიებით შემოიფარგლებოდა. იმის თაობაზე კი, თუ როგორ აპირებს ხელისუფლება ენერგოპრობლემების საფუძვლიან მკურნალობას, დღემდე ოფიციალურად არაფერი იყო ცნობილი.

არადა, ფონი თანდათან იძაბებოდა. 12 თებერვალს მსოფლიო ბანკმა პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიას საგანგებო წერილიც კი გაუგზავნა, სადაც ბანკის პოზიცია დააფიქსირა და მთავრობას სასწრაფო მოქმედება მოსთხოვა. **"საქართველოს ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურა გაუარესდა და ახლა პოსტ-საბჭოური ქვეყნებიდან ყველაზე უარეს მდგომარეობაშია. მეტიც: ეს ინფრასტრუქტურა იქამდე მივიდა, რომ დამატებითი ინვესტიციების განხორციელების გარეშე სისტემის კატასტროფული მარცხის რისკი სულ უფრო და უფრო იზრდება და უახლოეს ორ-სამ წელიწადში მიუღებელ ზღვარს გადასცდება,"** – ნათქვამი იყო წერილში.

აშკარაა, რომ დღეს დარგში მომუშავე უცხოელი ინვესტორები ახალი მთავრობისგან ძველი პრობლემების მოგვარებასა და ეფექტურ თანამშრომლობას ელიან. ისინი მიიჩნევენ, რომ ძველი მთავრობის მხრიდან მათ ხშირად ეშლებოდათ ხელი: დარგის ინტერესები ხელოვნური ბურუსით იყო მოცული, ენერგოკომპანიების დაუსრულებელი ძიძგილაობა კი საზოგადოებას კიდევ უფრო აბნევდა.

ახლა მთავრობამ ენერგოსექტორისთვის უკვე კონკრეტული სამოქმედო გეგმა მოამზადა. 2004-2009 წლების სამოქმედო პროგრამის მიხედვით, ენერგეტიკაში არსებული სატარიფო სისტემის გადახედვას, მის რეალობასთან შესაბამისობაში მოყვანას და მოქნილი სატარიფო პოლიტიკის შემუშავებას აპირებს. როგორც სამოქმედო პროგრამაშია აღნიშნული, ენერგეტიკის სექტორში გატარებული პოლიტიკის ძირითადი მიზანი ქვეყნის ენერგორესურსებზე მოთხოვნილების დაკმაყოფილება, სექტორის მომგებიან დარგად გადაქცევა და ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების უზრუნველყოფა იქნება.

თუ რა გზებით აპირებენ ამის მიღწევას დარგის კურატორები, ენერგეტიკის ახალი მინისტრის, ნიკა გილაურისგან შევიტყობთ, უცხოელი მენეჯერების პოზიციას კი, "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის" გენერალური დირექტორი დინ უაითი გაგვაცნობს.

ნიკა გილაური.

დინ უაითი ენერგომამებს ორი თვის ვადას აძლევს

დინ უაითმა "გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის" (გსეკ) გენერალური დირექტორის თანამდებობა სულ ორი დღეა, რაც დაიკავა. მანამდე ის აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსა და გსეკ-ის მმართველი კომპანია "პი-ეი კონსალტინგის" ექსპერტი, კავკასიის პროექტების კოორდინატორი გახლდათ და ძირითადად ენერგოსექტორის დონორების პოზიციის საქართველოს მთავრობასთან შეჯერებით იყო დაკავებული. როგორც თავად აცხადებს, ძველი მთავრობის პირობებში ეს არც ისე ადვილი იყო...

- დღეს დენის სადისტრიბუციო სეგმენტი საქართველოს ენერგეტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი პრობლემაა. იყო მოსაზრება, რომ "თელასის" მსგავსად მისი განკერძოება ამ პრობლემას მოაგვარებდა, თუმცა ეს, ჯერჯერობით, არ მოხდა. დონორებმა შეიცვალეს პოზიცია თუ ვითარება შეიცვალა?

- გადაწყდა, რომ ექვსი წელი გსეკ კი არ გაყიდულიყო, არამედ მართვის უფლებით გაცემულიყო. ამის მიზეზი ის იყო, რომ საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების აზრით, გსეკ-ის პრივატიზება მოკლე პერიოდში არ მოხერხდებოდა. მათი შეხედულებით, ერთი წლის განმავლობაში, მართვა-მენეჯმენტის კონტრაქტის მეშვეობით, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციები გამოყოფდნენ გარკვეულ თანხებს, რათა მომხდარიყო ენერგოკომპანიის ელემენტარული ინვესტირება, მისი ფეხზე დაყენება და მხოლოდ ამ 5-6 წლიანი პერიოდის შემდეგ შესაძლებელი გახდებოდა, მოზიდულიყო ნორმალური ინვესტორი, რომელიც მოგებას მიიღებდა ამ ბიზნესიდან. ამ ეტაპზე კი თუ ვინმემ გამოთქვა გსეკ-ის შესყიდვის სურვილი, ეს საკმაოდ დამაეჭვებელი იქნება, რადგან კომპანია სავალალო მდგომარეობაშია და ინვესტორისთვის მოგების მოტანა არ შეუძლია.

- თქვენ განაცხადეთ, რომ კომპანიას სერიოზულ პრობლემებს უქმნიან ე.წ. "მცირე ლიცენზიანტები", რომლებიც რეგიონებში გსეკ-ის პარალელურად აწარმოებენ დენის დისტრიბუციას და დენის საფასურის ამოღებასაც ახერხებენ. რა არის პრობლემა და როგორ მოაგვარებთ მას?

- ამ მცირე ლიცენზიანტების ჩამოყალიბება ენერგოსექტორის დონორების რჩევებით არ მომხდარა. ეს ქართული იდეაა. დონორების შეხედულება და სტრატეგია კი იყო, რომ გსეკ ერთიანი ყოფილიყო და შემოეერთებინა ეს მცირე ლიცენზიანტები. პრობლემა ისაა, რომ არის მრავალი კონკრეტული ფაქტი, როცა გსეკ-ის თანამშრომლები ურიგდებოდნენ ამ მცირე ლიცენზიანტებს, საკმაოდ დიდი ხნით თიშავდნენ გსეკ-ის ფიდერებს, ქმნიდნენ ხელოვნურ დეფიციტს და ამ გზით აიძულებდნენ აბონენტებს, გადასულიყვნენ მცირე ლიცენზიანტების მომსახურებაზე. არადა, ზოგჯერ მათი ტარიფი გსეკ-ის ტარიფზე ორჯერ მეტი იყო. ამასთან, ის, რომ მცირე ლიცენზიანტები ასპროცენტიანი გადამხდელები არიან, სადავო საკითხია. სინამდვილეში ისინი მათ მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების მხოლოდ ნაწილს იხდიან, მათ მიერ მოხმარებული დენის ძალიან დიდი ნაწილი კი გსეკ-ს ეწერება. ახლა, როცა ჩვენ მათი არსებობის წინააღმდეგ ვილაშქრებთ, წამოვა საკმაოდ მძლავრი არგუმენტაცია იმისა, რომ მათი არსებობა კარგია. ეს პრობლემა იყო სხვა პოსტ-საბჭოურ ქვეყნებშიც, მაგრამ მოგვარდა. თუ არის ისეთი მცირე ლიცენზიანტი, რომელიც სრულად ასრულებს თავის პირობებს და სრული ტექნიკური აღჭურვილობა გააჩნია იმისათვის, რომ მოამარაგოს აბონენტები ელექტროენერგიით, ჩვენ მოხარულნი ვიქნებით, მათ გადავუხადოთ ის რეგულირების გადასახადი, რაც დაწესებულია მათი ხაზებით სარგებლობისთვის. მაგრამ ამ ეტაპზე მცირე ლიცენზიანტებს კილომეტრობით სიგრძის ხაზები აბონენტებამდე გადაჭიმული აქვთ პირდაპირ ტრანსფორმატორებიდან, ხშირ შემთხვევაში არ არის დაცული ტექნიკური სტანდარტები, ხდება ჩვენი მრიცხველების გაყალბება.

- როგორ შეებრძოლებით კორუფციას?

- ყველასთვის ცნობილია, რომ უმეტეს შემთხვევაში მოსახლეობა დენის გადასახადს იხდის, მაგრამ ეს თანხები გარკვეულ შრეებში ჟონავს. პრობლემა რომ მარტო ინკასატორებში იყოს, მისი გადაჭრა იოლი იქნებოდა. არის შემთხვევები, როცა აბონენტს არ შეუძლია გადახდა, მაგრამ ესეც ნაკლებად პრობლემატურია. კორუფციის მიზეზი გასაგებია: ეს ის სექტორია, რომელიც ახერხებს საკმაოდ დიდი "ქეშის" მობილიზებას და, ბუნებრივია, კორუფციის მაღალი დონეც ამის ბრალია. საუბარია ხელშეკრულებებზე, რომლებიც ფორმდება ენერგეტიკულ ობიექტებთან, ჩათვლის კორუმპირებულ მექანიზმებზე, დიდი ოდენობის დავალიანებების და ჯარიმების დარიცხვებზე, რაც სპეციალურად კეთდება იმისათვის, რომ კომპანიებმა უფასო დენის მიწოდება უზრუნველყონ. ეს ორგანიზებული სიტემაა. კომპანიის ანგარიშზე თანხის შემოსვლისთანავე ხდება ამ ხელშეკრულებების ამოქმედება და თანხების მითვისება. "პი-ეი კონსალტინგმა" სომხეთში გამოიკვლია, თუ რა რაოდენობის თანხების ჩაჯიბვა ხდებოდა. იქ ამ მაჩვენებელმა 30-40 მილიონ დოლარს მიაღწია. აქ ეს თანხა ორჯერ მეტია. გარდა ამისა, ნაკლებად სარწმუნოა, რომ სისტემაში ტექნიკური დანაკარგები 16 პროცენტს აღწევდეს. სინამდვილეში საქართველოში ეს მაჩვენებელი სულ 6-7 პროცენტი უნდა იყოს. 9-10 პროცენტი კი ჯიბეში უჩინარდება. საბითუმო ბაზრის მხარდამჭერი პროექტის ფარგლებში ჩატარებული გამრიცხველიანების შემდეგ ეს აღარ იქნება და ჩვენს ცუდ მენეჯმენტზე საუბარიც მორჩება. ამ მრიცხველების დამონტაჟება მღვრიე წყალს დაწმენდს, ამიტომ მათ, ვინც "შავი სქემებით" იკვებება, ეს ხელს არ აძლევთ. ჩვენ ვვარაუდობთ, რომ ეს იქნება არა მთავრობის, არამედ ენერგოსექტორში მომუშავე სუბიექტების მხრიდან. ორი თვეა დარჩენილი, სანამ ამ პროგრამას დავიწყებთ. აი, მერე ნახეთ, რა მოხდება. უცებ ჩვენს ქვესადგურებს "მეხი დაეცემა და ამ მრიცხველებს მწყობრიდან გამოიყვანს", ან ეს მრიცხველები "გამართულად არ იმუშავებს"... მოკლედ, ყველაფერს შეთხზავენ იმისათვის, რომ აღრიცხვიანობის ეს სისტემა მოშალონ.

- ენერგოკომპანიები კრიზისს ერთმანეთს აბრალებენ. როგორ უნდა მოხდეს, რომ შექმნილ პრობლემებზე ყველამ თავისი წილი პასუხი აგოს?

- ძალიან მნიშვნელოვანი პრობლემაა ურთიერთგადაბრალების პრაქტიკა. ხშირად უცხოელი მენეჯმენტის არასათანადო მუშაობაზეც კეთდება განცხადებები. ეს ძველი მთავრობის პოლიტიკა იყო. გაუთავებელი ბატალიები დარგში დამატებით პრობლემებს ქმნიდა. ვიმედოვნებთ, რომ ახალ მთავრობასთან ეს პრობლემა აღარ იარსებებს და პრობლემების გადაჭრა მკაფიო ნაბიჯებით მოხდება. ენერგეტიკის სტრუქტურაში დღეს ყველაფერი დალაგებულია, ფუნქციები – განაწილებული, უბრალოდ, ყველამ თავისი საქმე უნდა აკეთოს.

- ზოგიერთ ენერგეტიკული სუბიექტი პირდაპირ ურიგდება მომხმარებელს, ან მომწოდებელს. შედეგად, ენერგეტიკის კუთვნილი თანხები საბითუმო ბაზრამდე არ აღწევს. როგორ უნდა მოგვარდეს ეს პრობლემა?

- ჩვენი აზრით, ელექტროენერგია მხოლოდ საბითუმო ბაზრის მეშვეობით უნდა იყიდებოდეს. დღეს, როცა სექტორი არ არის გამჭვირვალე და სემეკ-იც დარგს არასრულფასოვნად არეგულირებს, პირდაპირი გარიგებების პრაქტიკა გამართლებული არ არის. ავიღოთ გსეკ-ი. მისი მომსახურების არეალშია ის მსხვილი ჰესი, საიდანაც დენს მთელი საქართველო იღებს. თუ მარტო გსეკ-მა იყიდა ამ ჰესიდან დენი, დანარჩენმა მომხმარებლებმა რა ქნან? ამ პირობებში ენერგეტიკაში სტრუქტურის შეცვლა და პირდაპირი ხელშეკრულებების პრაქტიკაზე გადასვლა ქაოსს გამოიწვევს. პრობლემა თანხების გაქრობაშია და არა იმ მექანიზმში, რომლის მიხედვითაც თანხები ნაწილდება. ეს აზარალებს ყველა რგოლს, მათ შორის გენერაციასაც და ქვეყანაში დენის გამომუშავების სექტორი სუსტია.

- რატომ არ ურჩევენ დონორები საქართველოს მთავრობას გენერაციაში უცხოური მენეჯერების შეყვანას?

- ჰესების რეაბილიტაციის საკითხი პირდაპირ დაკავშირებულია თანხების ამოღების საკითხთან და სექტორში ნაღდი ფულის მობილიზების პრობლემასთან. როდესაც ფულის ამოღება გაუმჯობესდება, გენერაციის სექტორიც გაძლიერდება. მანამდე კი, მართალია, უცხოელები უზრუნველყოფენ ჰესების მიერ წარმოებული გარიგებების გამჭვირვალობას, ალკვეთენ ელექტროენერგიის "უკანა კარიდან" გაყიდვის პრაქტიკას, მაგრამ თუ ფუნდამენტური პრობლემა არ მოგვარდა, აზრი არა აქვს მენეჯმენტის შეცვლას. სწორედ ამიტომაც ეს თემა სტრატეგიაში არ ზის. ძველი ხელისუფლების მხრიდან იყო გენერაციაში უცხოური მენეჯმენტის შემოყვანის შემოთავაზება, მაგრამ დონორებმა არ ისურვეს. ამ ეტაპზე კი მათ ახალ მთავრობას ურჩიეს, რომ ჰესების გარკვეული რაოდენობის აქტივები "ელექტროსისტემას" მართვაში გადაეცეს. საქმე ისაა, რომ დღეს ჰესები არ ემორჩილებიან "სახელმწიფო ელექტროსისტემის" ცენტრალურ დისპეტჩერებს და დენს თავის ნებაზე ანაწილებენ. სწორედ ეს პრობლემა მოგვარდება ამ გზით და ჰესების მიერ დენის "უკანა კარიდან" გაყიდვაც მოისპობა.

- დაბოლოს: შესაძლოა თუ არა, რომ საინვესტიციოდ ასეთი არამიმზიდველი ენერგოსისტემა – გსეკ-ი და ჰესები დღეს "რაო ეეს როსიის" ინტერესების არეალში მოექცეს?

- საკმაოდ შესამჩნევია რაო-ს ინტერესები კავკასიაში. მაგრამ მისი გადაწყვეტილებები ამ რეგიონთან მიმართებაში მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული იმაზე, თუ რა წარმატებას მიაღწევენ ისინი თელასში. მეორე - ძალიან მნიშვნელოვანია, რას გადაწყვეტს საქართველოს მთავრობა. "რაოს" ჯერ რუსეთში სჭირდება დიდძალი ინვესტიციები, რომ იქ მაინც ააწყოს საქმე. ამიტომ ის, რომ აქ ინვესტიციებს განახორციელებს, ნაკლებად რეალურია. არ ვეწინააღმდეგები არანაირ ინვესტიციას, არ არის გამორიცხული, ქართული ინვესტიციაც ჩაიდოს. მაგრამ, მთავრობამ ჯერ ინვესტორისთვის ნორმალური გარემო უნდა შექმნას. ამასთან, ის ტენდენცია, რომ გადაცემა-გენერაცია და დისტრიბუცია ერთი კომპანიის ხელში იყოს მოქცეული, ძალიან დახვეწილ რეგულირებას საჭიროებს, ამის საშუალება კი დღეს საქართველოში არ არსებობს. იმისათვის, რომ ამ დარგის პრივატიზება გაგრძელდეს, ჯერ საჭიროა მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა და ინვესტორის მოსაზიდად საინვესტიციო გარემოს გაჯანსაღება.

ჯერ ფული, მერე - სითბო და სინათლე

ახალ მინისტრს ენერგეტიკაში "განტევების ვაცები" არ სჭირდება

საქართველოს ენერგეტიკის ახალი მინისტრი ნიკა გილაური სულ 29 წლისაა, მაგრამ უკვე ერთობ შთამბეჭდავი "სი-ვი" აქვს: მან ეკონომიკისა და ფინანსების მართვა ირლანდიაში, ლიმერიკის უნივერსიტეტში ისწავლა, მოგვიანებით კი ფილადელფიის უნივერსიტეტში ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი მიიღო. პარალელურად, დუბლინში საერთაშორისო საფინანსო ცენტრში საინვესტიციო კომპანიის ფონდების მენეჯერად მუშაობდა, ფილადელფიაში კი – მცირე ბიზნესის განვითარების ცენტრში. საქართველოში სულ სამი წელია, დაბრუნდა, "საქართველოს ტელეკომის" ფინანსური მენეჯერობა და საბითუმო ბაზრის მმართველი ესპანური კომპანიის - "იბედროლას" ფინანსური კონსულტანტობა მოასწრო, ბოლო წელიწადნახევრის განმავლობაში კი "სახელმწიფო ელექტროსისტემის" მმართველი ირლანდიური კომპანია "ი-ეს-ბი-აი" ჯორჯიას ფინანსური მაკონტროლებელი გახლდათ.

- რა გესახებათ ენერგეტიკის მთავარ პრობლემად?

- აღრიცხვიანობის მოწესრიგება. დღეს საქართველოს ენერგეტიკაში გამომუშავდება პროდუქცია, რომელიც არ ვიცით, რა რაოდენობით და ვისზე იყიდება. მართალია, ზოგადად ვიცით, რომ თბილისში "თელასმა" უნდა ამოიღოს ელექტროენერგიის საფასური, რეგიონებში – "გაერთიანებულმა სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიამ", მაგრამ არ გვაქვს ზუსტი ინფორმაცია, რომელი მოსახლე რამდენ დენს მოიხმარს, მაგალითად, ბორჯომში, ხაშურში.

- რა ფორმით აპირებთ ამ პრობლემის მოგვარებას?

- აქ ჯერ ელექტროენერგიის დატაცება უნდა აღმოიფხვრას. ელექტროენერგიის დისტრიბუცია – ეს ბუნებრივი მონოპოლიაა. აქ კონკურენცია გამორიცხულია, რადგან აბსურდი იქნება, რომ შემოვიდეს ახალი ენერგოკომპანია და შემოგთავაზოს, მე ავაშენებ ახალ ხაზს და ჩემი აბონენტი იყავიო. ჩვენთან კი ადგილი აქვს კვაზიკონკურენციას, როცა რეგიონებში ყალიბდება კერძო კომპანიები, "მცირე ლიცენზიანტები", რომლებიც აბონენტებს ე.წ. "კომერციულ დენს" სთავაზობენ. სწორედ ეს არის ის სეგმენტი, სადაც იკარგება უდიდესი თანხა. ამიტომ ეს პრაქტიკა უნდა აღიკვეთოს.

- მაგრამ, გსეკ-ს, ამ კომპანიების გარდა, ბევრი სხვა პრობლემაც აქვს...

- მართალია. ის გაკოტრების ზღვარზეა. მთელი დარგის პრობლემაც ამაშია, რადგან წესით დარგში სწორედ დისტრიბუტორებს შეაქვთ თანხა. "პი-ეი კონსალტინგმა" უკვე გადადგა ნაბიჯები ფინანსური წესრიგის დასამყარებლად – ის ამოღებულ თანხას მთლიანად მიმართავს ერთი კონკრეტული რეგიონის გამრიცხველიანებაზე. დაიწყო რუსთავით და აქ უკვე დენის საფასურის ამოღება გაიზარდა. ახლა გადავიდა ქუთაისში, მერე გადავა ზუგდიდში, ფოთში და ასე შემდეგ. გარდა ამისა, გამრიცხველიანებაში კომპანიას USAID-ის მიერ გამოყოფილი თანხებიც დაეხმარება. მიდის მოლაპარაკება, რომ მოხდეს იმ წერტილების გამრიცხველიანება, საიდანაც გსეკ-ი "ელექტროსისტემისგან" იღებს დენს. როცა ეს პროცესი დასრულდება, ზუსტად გვეცოდინება, რამდენ დენს ხარჯავს კომპანია და გაგვიადვილდება პრობლემატური რეგიონების, სოფლების გამოაშკარავება. მართალია, "პი-ეი კონსალტინგს" მართვის კონტრაქტი ცხრა თვეში ეწურება, მაგრამ საუბარია მის გაგრძელებაზე და, იმედია, ის დაწყებულ საქმეს ბოლომდე მიიყვანს.

- ენერგეტიკას სოციალური დატვირთვა არ ეხსნება. ამ პირობებში კი იმპორტის იმედზე ვართ და ქვეყანაში დენის გამომუშავება სულ უფრო და უფრო კლებულობს. სად არის გამოსავალი?

- პრობლემა ისაა, რომ გამანაწილებელი კომპანიის მიერ მომხმარებლისგან ამოღებული თანხა ჰესებამდე არ აღწევს. ამასთან, როცა დისტრიბუტორი მომხმარებლისგან გარკვეულ თანხას კრეფს, ამ თანხაში შედის გამანაწილებელი კომპანიის ტარიფიც, გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის ტარიფიც და გენერაციის ტარიფიც. დღემდე გსეკ-ი ჯერ თავის მოთხოვნილებებს იკმაყოფილებდა, ისტუმრებდა თანამშრომლების ხელფასებს, საგადასახადო ინსპექციას, ემსახურებოდა კრედიტორებს და მხოლოდ ამის შემდეგ, რაც მორჩებოდა, ურიცხავდა ენერგეტიკული ჯაჭვის სხვა ობიექტებს და, კერძოდ, გენერაციას. ეს თანხა ჰესებს მხოლოდ იმისათვის ჰყოფნიდათ, რომ ჩაეხშოთ თანამშრომელთა გაფიცვები, რაც პერმანენტულად ხდებოდა წლების განმავლობაში. შედეგად, არ ხდებოდა ჰესების რეაბილიტაცია. მე შემუშავებული მაქვს თანხების განაწილების მოდელი, რომელიც გულისხმობს ორ მთავარ კომპონენტს: ჯერ ერთი, გაუქმდება ინკასატორის ინსტიტუტი, გადახდა მოხდება ბანკში და, შესაბამისად, პირველი რგოლი, სადაც ფული ტყდებოდა, მთლიანად ამოვარდება ენერგეტიკული თანხების მოძრაობის ჯაჭვიდან. მეორეც: ეს თანხები შევა ერთ საერთო საბანკო ანგარიშზე, საიდანაც ავტომატურად, კუთვნილი ტარიფის მიხედვით გადაერიცხება გამანაწილებელ კომპანიას, ენერგობაზარს, სემეკ-ს, მცირე ლიცენზიანტებს, გენერაციასა და ელექტროსისტემას. ეს იქნება ე.წ. "ჯოინთ ექაუნთ" – ანგარიში, რომელიც იხსნება ერთდროულად რამდენიმე იურიდიული ან ფიზიკური პირის მიერ და ბანკს აქვს პირდაპირი მითითება, თუ რა მექანიზმით უნდა გაანაწილოს ამ ანგარიშზე შემოსული თანხა მათ შორის.

- თუ ასეთი ანგარიში იარსებებს, მაშინ საბითუმო ბაზარს რა ფუნქცია რჩება?

- მას ის რეალური ფუნქცია დარჩება, რაც თავიდანვე ჰქონდა მინიჭებული: დარგში ფინანსური ნაკადების გამჭვირვალე მოძრაობის უზრუნველყოფა. გარდა ამისა, მას, ალბათ, დარჩება ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსების ფუნქციაც.

- რა ბერკეტით მოახერხებს ამას?

- დღეს ბაზარი არის ერთადერთი ორგანო, ვის ხელშიც იყრის თავს ის მონაცემები, რომელთა ანალიზის საფუძველზეც ხდება ენერგეტიკული ვითარების პროგნოზირება. ეს არის ელექტრეოენერგიის მოსალოდნელი გამომუშავება და სავარაუდო მოთხოვნა მასზე. თუ დეფიციტი მოსალოდნელია, ბაზარი აცხადებს ტენდერს იმპორტზე, ანუ შეუძლია დააბალანსოს ელექტროენერგიის მოწოდება.

- მაგრამ დღეს ბაზარს კიდევ ერთი – ხელისუფლებისათვის არცთუ უმნიშვნელო ფუნქციაც აქვს "შეჩეჩებული" - ის, ფაქტობრივად, "განტევების ვაცის" როლსაც ასრულებს, რადგან დენის მიწოდების შეზღუდვა ამა თუ იმ მომხმარებლისთვის სწორედ მისი ხელით ხორციელდება. გარდა ამისა, გენერაციის ობიექტებიც მისი ანგარიშის გავლით იღებენ თანხას და, როცა ვერ იღებენ, ისევ მისკენ იშვერენ ხელს. რა გზით უნდა ჩამოაშოროთ ეს ფუნქცია მას, თუ ისევ ის შეადგენს ენერგობალანსს?

- ბაზრის "განტევების ვაცად" ქცევა მართებული არ არის. ჩვენ "განტევების ვაცი" არ გვჭირდება. მთელ ქვეყანაში ყველა ორგანიზაციას ეცოდინება, რომ თავის თანხებს მხოლოდ ტარიფის მიხედვით მიიღებს. ყველას ეცოდინება, რომ არგადამხდელს არ უნდა მიაწოდოს დენი, გადამხდელისგან მიღებული თანხა კი ადრესატამდე აუცილებლად მიაღწევს. დღეს ჰესს არა აქვს მოტივაცია, შეზღუდოს წარმოება. რაც მეტს გამოუშვებს, მით მეტ ვალს აჰკიდებს ბაზარს, მეტი შემოსავალი ექნება. როცა არ არის მყიდველი, რომელიც გადაიხდის დენის საფასურს, მაშინ ჰესმაც უნდა შეზღუდოს გამომუშავება. ამ გზით მოსახლეობამ ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა უნდა ისწავლოს.

- რა ღონისძიებებს გეგმავთ ქვეყანაში გენერაციის გაზრდისთვის?

- ის, რაზეც ზემოთ ვისაუბრე, უცებ ვერ მოხდება. ლაპარაკია თექვსმეტთვიან პროგრამაზე და ამ პროგრამის ერთ-ერთი ნაწილია ის, რომ გსეკ-მა თანხების ამოღება გაზარდოს. მოსაგვარებელია დარგისთვის "აკიდებული" ვალების საკითხიც. ენერგეტიკის თანხები ხომ ჯერ გსეკ-ის ფილიალებში იკარგება, მერე კი, როცა გსეკ-ის ანგარიშამდე აღწევს, კრედიტორების ინკასოები ხვდება და იქით გაედინება. შემდეგ რგოლად ჯაჭვში საბითუმო ბაზრის პრობლემა იჯდა – გახსოვთ ალბათ, მასაც უამრავი კრედიტორი ჰყავდა, მის ანგარიშს მუდმივად აყადაღებდნენ და ამ გზით გაჰქონდათ კრედიტორებს თანხები. მერე საგადასახადოს მიაქვს თანხა. რაც რჩება, ის ჰესების რეაბილიტაციისთვის არაა საკმარისი. მთავარია, ეს ხვრელები ამოიქოლოს, და იქნება საშუალება, რომ ჰესების რეაბილიტაცია მოხდეს.

- რას იტყვით ვალების არასწორად დაგროვებაზე ან ძველი ვალების მომსახურებაზე?

- ამ პრობლემას ის მოაგვარებს, რომ დისტრიბუტორების მიერ ამოღებული თანხები სრულად დაჯდეს ერთიან ანგარიშზე. არის მეორე გზაც - ამ ვალების მომსახურების საგანგებო სააგენტო შეიქმნას, ან კანონმდებლობაში შევიდეს ცვლილება და ჩაირთოს ამერიკული ვარიანტი, რომლის მიხედვითაც სტრატეგიულ ობიექტებს შეუძლიათ, სახელმწიფოს მოსთხოვონ კრედიტორებისგან დაცვა. ამ შემთხვევებში კრედიტორები ენერგეტიკის კუთვნილ თანხებს ვერ წაიღებენ და ჰესებიც, დამერწმუნეთ, ორჯერ-სამჯერ მეტ თანხას მიიღებენ. ამასთან, შეიძლება ეს არაპოპულარული ნაბიჯი იყოს, მაგრამ ჰესებს ზედმეტად გაფორმებული თანამშრომლების ხარჯზე თანხების შემცირება დაევალებათ. ეს მტკივნეული იქნება, მაგრამ სხვა გზა არ არის – მათი ხარჯები უნდა შეიზღუდოს, რომ თანხები დარჩეს ჰესების რეაბილიტაციისთვის.

- ამ პირობებში გენერაციის ობიექტებისთვის ერთგვარი შვებაა, როცა ისინი თანხას პირდაპირ კონტრაქტორებისგან იღებენ. ამ დროს კი, ეს პრაქტიკა დარგში ფინანსების მოძრაობას საკმაოდ აბუნდოვნებს. როგორ ფიქრობთ, კარგია თუ ცუდი, როცა ენერგეტიკული ობიექტები პირდაპირ გარიგებებს აწარმოებენ?

- ცუდია და გეტყვით რატომაც: ჰესებს შორის ნამდვილი ტაციაობა გამოცხადდება იმ დისტრიბუტორებზე, რომლებსაც გადახდა შეუძლიათ. ის ჰესები კი, ვინც ვერ იშოვის კლიენტს, სულ მთლად განადგურდებიან. იმ შემთხვევაში კი, თუ ეს პრაქტიკა სავალდებულო გახდება, სხვა პრობლემის წინაშე აღმოვჩნდებით: ვინღა იყიდის ძვირ თბოენერგიას?

- ბოლო დროს ენერგეტიკის კურატორები თბილსრესის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ბლოკების გამოყენებაზე ალაპარაკდნენ...

- მართალია, ეს ბლოკები არარენტაბელურია, მაგრამ საჭიროა, რომ ქვეყანას საკუთარი გენერაციის წყაროები ჰქონდეს. როცა ჩვენ მიერ დაგეგმილი მექანიზმები ამუშავდება და სექტორში თანხები შემოვა, იმის პრობლემა აღარ იქნება, რომ ამ ბლოკებზე მინიმალური რემონტი ჩატარდეს.

- საბითუმო ბაზარმა ამ ცოტა ხნის წინ განაცხადა, რომ ჩვენი ენერგეტიკა წაგებაზე მუშაობს. მართალია?

- თქვენ წარმოიდგინეთ, ეს ჩვენი გაპარტახებული ენერგეტიკა ქაღალდზე მომგებიანია: მაგალითად, ჩვენი საბუღალტრო აღრიცხვის მიხედვით, შარშან "ელექტროსისტემამ" 90 მილიონი მოიგო. სახელმწიფო საწარმოთა მართვის სააგენტო მოგებიდან დივიდენდსაც კი ითხოვდა, მაგრამ ჩვენ თუ თანხებს საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად დავთვლით, 30 მილიონი დოლარის ოდენობის წაგებას მივიღებთ. ანუ, დღეს რაც ქაღალდზე ჩანს და რაც რეალობაა, ერთმანეთისგან განსხვავდება. ჩვენი მიზანია, რეალური მონაცემები ქაღალდზე მიღებულ შედეგებს დავამთხვიოთ. ეს თუ მოხდა, თუ რეალობა იმ მოგებაზე გავიდა, რაც ქაღალდზე წარმოებული ანგარიშების მიხედვით უნდა მიიღებოდეს, მაშინ ენერგეტიკას მინისტრიც აღარ დასჭირდება და ისე აწყობილად იმუშავებს, იქით შეიტანს ბიუჯეტში სოლიდურ თანხებს.

- და ბოლოს, რას დაჰპირდებით მოსახლეობას?

- არ ვაპირებ, პოპულისტური განცხადებები ვაკეთო და ხალხს შევპირდე, რომ ხვალიდან 24-საათიანი ელექტრომომარაგება იქნება, მაგრამ ვინც ამას აცხადებდა, მათაც იცოდნენ, რომ ეს არ გამოვიდოდა. ახლა ჩვენ ხელშია საკმაოდ დიდი ბერკეტი – საკანონმდებლო ინიციატივები. დღეს ენერგოსექტორში საკანონმდებლო ბაზა დახვეწისგან ძალიან შორსაა. აკლია უამრავი ნიუანსი, იგივე ექსპორტ-იმპორტისა თუ ტრანზიტის მარეგულირებელი კანონმდებლობა. დღეს ჩვენი კანონმდებლობით უნდა მოვაწესრიგოთ სხვა ქვეყნების ენერგოსისტემებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის იურიდიული საკითხები. მაგალითად, თუ საქართველოს ენერგოსისტემა რუსეთიდან 40 მეგავატის იმპორტს აწარმოებს და ამ დროს შემთხვევით ტექნიკური პრობლემა წარმოიშვა (მაგალითად, უეცრად აქ მოხმარება შემცირდა და გამომუშავება გაიზარდა, ან პირიქით – მეტი დენი გადმოიქაჩა), იურიდიულად ეს ექსპორტად და იმპორტად ითვლება. ამ პროცესმა სამ წამზე მეტხანს რომც არ გასტანოს, თუ ექსპორტის ან იმპორტის ხელშეკრულება გაფორმებული არ არის, უკანონოა. ამ საკითხების დარეგულირება ჩვენი ერთ-ერთი პრიორიტეტია. გარდა ამისა, რუსეთთან შესაძლებელია მოლაპარაკება საქართველოს ენერგოსისტემის სატრანზიტო ფუნქციებით გამოყენებაზეც – სხვა თუ არაფერი, აქედან ქვეყანას სოლიდური შემოსავლების მიღება შეუძლია.

სამთა კავშირი ბერლინში

პირველი გვერდიდან

ერაყის ომმა ნათელი გახადა, რომ ევროპის ყბადაღებული ერთიანი საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკა რეალურად მხოლოდ ქაღალდზე არსებობს და ბრიუსელის ბიუროკრატიის რამდენიმე ინსტიტუტში თუ გამოიხატება. ერაყის ომში ევროკავშირის ქვეყნებმა ერთიანი პოლიტიკის გატარება კი არა, ერთიანი პოზიციის დაფიქსირებაც ვერ მოახერხეს. მაშინ, როცა საფრანგეთი და გერმანია ერაყის ომს მკაცრად აკრიტიკებდნენ და ამიტომაც, ერაყის რეკონსტრუქციის ამერიკული გეგმიდან საერთოდ ამოვარდნენ, სადამ ჰუსეინის დამხობაში აშშ-ს მხარდამხარ იბრძოდა დიდი ბრიტანეთი. ერაყის მასობრივი განადგურების იარაღის შესახებ სადაზვერვო ინფორმაციების სისწორეს პრემიერ-მინისტრი ტონი ბლერი ახლა პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშის მსგავსად ამოწმებს და ცდილობს, აგორებულ სკანდალს თან არ გადაჰყვეს. დიდი ბრიტანეთის პროამერიკულ პოზიციას ბევრი სხვა ევროპული ქვეყანაც ემხრობა, ევროკავშირის მომავალ წევრებზე რომ არაფერი ვთქვათ. აღმოსავლეთი და ცენტრალური ევროპის ქვეყნების უსაფრთხოების საკითხები ისეა გადაჯაჭვული ამერიკულ თანადგომასთან, რომ ერაყის ომში ისინი ვაშინგტონს უარს არაფერზე ეუბნებოდნენ. საქმე იქამდეც კი მივიდა, რომ ჯერ კიდევ წევრობის კანდიდატი ქვეყნები ევროკავშირის სახელით თამამად საუბრობდნენ, რითაც კავშირის სტაჟიანი წევრების, საფრანგეთისა და გერმანიის გაღიზიანებას იწვევდნენ. ერთი სიტყვით, ერაყის ომმა ფარდა ახადა ისედაც ცნობილ ფაქტს, რომ ევროპის ერთიანი საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკა 15, ხოლო ახლო მომავალში - 25 სუვერენული ქვეყნის ნებასურვილზეა დამოკიდებული.

ევროკავშირის განვითარების ისტორია აჩვენებს, რომ რამდენიმე ქვეყნის სხვადასხვა ინტერესების ურთიერთჰარმონიაში მოყვანა ყოველთვის რთული იყო. ამას ადასტურებს კავშირის ჩახლართული ინსტიტუციური მოწყობაც, როცა გადაწყვეტილების მიღების პროცედურა სხვადასხვა დონის ინსტანციების გავლას საჭიროებს და ხშირად ბრიუსელის ბიუროკრატიულ ლაბირინთებში იკარგება. ევროპის ბედზე დაფიქრებულმა ქვეყნებმა ნათლად იგრძნეს, რომ კავშირში დამატებით 10 ქვეყნის მიღება ამ სტრუქტურას კიდევ უფრო მოუქნელს გახდიდა და, ამ მიზნით, ევროპის კონსტიტუციის მიღება გადაწყვიტეს. კონსტიტუციას დღემდე არსებული ყველა უმნიშვნელოვანესი სამართლებრივი აქტი უნდა მოეცვა და რთული ინსტიტუციური სისტემა შეძლებისდაგვარად გაემარტივებინა. წელიწადნახევრიანი მუშაობის შემდეგ საკონსტიტუციო კონვენტმა კონსტიტუციის პროექტი შარშან კი წარმოადგინა, მაგრამ სხვადასხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა ცალკეული დებულებები ისე შეცვალეს, რომ კონვენტის პრეზიდენტი ვალერი ჟისკარ დ`ესტენი ბოლოს საკუთარ პირმშოს თავადაც ვერ ცნობდა. ამგვარი შესწორებების მიუხედავად, გასული წლის დეკემბერში, ბრიუსელის სამიტზე პომპეზურად შეკრებილმა ევროკავშირის ახლანდელი და მომავალი წევრი ქვეყნების ლიდერებმა კონსტიტუცია მაინც ჩააგდეს. სხვადასხვა წვრილმანი უთანხმოების გარდა, სამიტის ჩაშლა ესპანეთისა და პოლონეთის პოზიციამ განაპირობა, რომლებიც ევროკავშირის მთავრობად მიჩნეულ ევროკომისიაში ადგილების განაწილების პრინციპს არ დათანხმდნენ. შეთავაზებული პრინციპი, მათი აზრით, ევროკავშირის დიდი ქვეყნების ინტერესებს იცავდა, ხოლო სხვებისას – ბღალავდა.

დიდი სამეულის ბერლინში შეკრება ამ და სხვა პრობლემების მოგვარებას ისახავს მიზნად. პარიზმა და ბერლინმა, ერთი მხრივ, და ლონდონმა, მეორე მხრივ, ერაყის თემის და აშშ-სთან ურთიერთობების კუთხით, საკუთარი პოზიციები უნდა დააახლოონ. მეორეც, ევროკავშირის ლიდერებმა გაერთიანების მომავალზეც უნდა იფიქრონ. "**ჩვენ ევროპის ხვალინდელ დღეს ახალი იმპულსი უნდა მივცეთ,**" - ასეთი იყო სამეულის განწყობა გუშინ. თუმცა, ბერლინურ შეკრებას ყველა არ აძლევს ამგვარ შეფასებას. ევროპის დანარჩენ ქვეყნებს კარგად ესმით, რომ თუ ლონდონი, პარიზი და ბერლინი გაფართოებისა და ინსტიტუციური სრულყოფის საკვანძო საკითხებზე შეთანხმდნენ, მათ ამ პოზიციის გატანა ევროკავშირში არ გაუჭირდებათ. სწორედ ამიტომ, ევროკავშირის სხვადასხვა ქვეყნები თავიდანვე ეჭვის თვალით უცქერდნენ ბერლინის სამიტს და მას "**ევროპული დირექტორატის შექმნის მცდელობას**" უწოდებდნენ. "**ევროპას დირექტორატი არ სჭირდება. ეს ევროკავშირში უფრო მეტად ქაოსს შეიტანს, ვიდრე პრობლემების მოგვარებას წაადგება,**" - ამბობს იტალიის პრემიერ-მინისტრი სილვიო ბერლუსკონი და ამით, თითქოს, სხვა ევროპული ქვეყნების განწყობას გამოხატავს. იმავდროულად, ბერლუსკონის უკმაყოფილებას სხვა მიზეზიც აქვს. ბერლინში იგი არ მიიწვიეს, ანუ იტალია "ლიდერებს" მიღმა დატოვეს. თანაც, ევროპის კონსტიტუციის ჩავარდნა იტალიის პრეზიდენტობის დროს მოხდა, ე.ი. ევროკავშირში დღეს არსებულ კრიზისში გარკვეული წილი რომსაც მიუძღვის.

ლიდერები "დიქტატურაში" ბრალდებებს კატეგორიულად უარყოფენ.

REUTERS

ბერლინში შეკრებილი ლიდერები კი "დიქტატურაში" ბრალდებებს კატეგორიულად უარყოფენ. გერმანიაში მხარეები, ძირითადად, ევროპის ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის საკითხებს განიხილავენ. ისინი შეიმუშავებენ რეკომენდაციებს, თუ როგორ უნდა გახდეს ევროპა ეკონომიკურად უფრო ძლიერი. ამ მიზნით, სამი ქვეყნის ლიდერებს დარგობრივი მინისტრებიც უმშვენებენ გვერდს. თუმცა, როგორც მოსალოდნელი იყო, არც "მაღალი პოლიტიკა" დარჩენილა ყურადღებას მიღმა: იგი, ძირითადად, ორი კომპლექსისაგან შედგება. პირველია საერთაშორისო პოლიტიკის საკითხები, როგორიცაა ავღანეთი, ნატო-ს როლი ერაყში და ახლო აღმოსავლეთი. საკითხთა მეორე წრე კი ევროკავშირს, კერძოდ, მის კონსტიტუციას, აღმოსავლეთით გაფართოებასა და წამყვან ინსტიტუტებში ადგილების გადანაწილების პრინციპს ეხება. სამი ქვეყნის ლიდერები შეხვედრამდე ევროკომისიის არაკოორდინირებულ მუშაობაზე გამოთქვამდნენ უკმაყოფილებას. ევროკომისართა რაოდენობა 1 მაისიდან 25-მდე გაიზრდება, რაც კოორდინაციის საკითხს კიდევ უფრო გაამწვავებს.

სამეულის "დიქტატურაში" დადანაშაულებაში, იტალიელებთან ერთად, ესპანელები და პოლონელები აქტიურობენ. საქმე ისაა, რომ მადრიდი, რომი და ვარშავა ევორკავშირში "საშუალოწონიანი" ქვეყნების ჯგუფს ქმნიან და საკუთარი გავლენის გაძლიერებას ცდილობენ. დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ჯეკ სტრო ამბობს, რომ იგი თავის ესპანელ, იტალიელ და პოლონელ კოლეგებს ესაუბრა და აუხსნა, რომ მათი შეშფოთება საფუძველს მოკლებულია. ბერლინის შეხვედრა ნაკლებად აშფოთებთ პატარა ქვეყნებს, მაგალითად - ნიდერლანდებს, ბელგიასა და ლუქსემბურგს. ბერლინში დიდი სამეულის შეკრების ირგვლივ ატეხილი აჟიოტაჟი ნათლად მოწმობს, რომ ევროპას ერთიანობისათვის ჯერაც ბევრი შრომა მოუწევს.

ირანში პოლიტიკურ დაძაბულობას კატასტროფებიც ემატება

ირანში პარასკევს დაგეგმილ არჩევნებთან დაკავშირებულ პოლიტიკურ კრიზისს კატასტროფებიც დაერთო. გასულ კვირას არაბეთის გაერთიანებული ემირატების ქალაქ შარჯას მახლობლად ირანის სამგზავრო თვითმფრინავი ჩამოვარდა, რის შედეგადაც 42 მგზავრი და ეკიპაჟის წევრი დაიღუპა. გუშინ ცნობილი გახდა კიდევ ერთი კატასტროფის შესახებ, ამჯერად რკინიგზაზე. ირანის ოფიციალური საინფორმაციო სააგენტოს ცნობით, გოგირდმჟავათი, ქიმიკატებითა და ნავთობით სავსე ვაგონების აფეთქების შედეგად 200-მდე ადამიანი დაიღუპა და 350-ზე მეტი დაშავდა. ირანის ოფიციალური წრეები კატასტროფის მსხვერპლის შესახებ ურთიერთგამომრიცხავ ცნობებს ავრცელებდნენ. ირანის ტელევიზიის მონაცემებით, დაიღუპა 100 ადამიანი, ხოლო რადიომ გაავრცელა ცნობა, რომ დაღუპულია მხოლოდ 60 ადამიანი. დაღუპულთა შორის ბევრია მეხანძრე და ავარიის ადგილზე შეკრებილი მოსახლეობა.

აფეთქება ქვეყნის ჩრდილო-აღმოსავლეთში, ხორასანის პროვინციაში მდებარე სადგურ ჰაიმასთან მოხდა. ირანის ტელევიზიის ცნობით, დაღუპულია რამდენიმე თანამდებობის პირი, მათ შორის - ხორასანის გუბერნატორიც. ადგილობრივი ხელისუფლების განცხადებით, მთლიანად განადგურდა რკინიგზის გასწვრივ მდებარე 5 სოფელი. როგორც ვარაუდობენ, ავარიის მიზეზი მიწისძვრა შეიძლება ყოფილიყო. მიწისქვეშა ბიძგის შედეგად დაიძრა და რელსებიდან გადავიდა, დაახლოებით, 51 ცისტერნა. ირანის ტერიტორია სეისმურად აქტიურ ზონად ითვლება. უკანასკნელ პერიოდში ყველაზე ძლიერი მიწისძვრა შარშან ქალაქ ბამში მოხდა და მას 40 ათასამდე ადამიანი ემსხვერპლა. კატასტროფის გამო თეირანიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთისაკენ სარკინიგზო მიმოსვლა შეწყდა.

ბოლო დროს სარკინიგზო კატასტროფებიდან ყველაზე მეტი მსხვერპლით 1989 წელს რუსეთში მომხდარი კატასტროფა გამოირჩეოდა. მაშინ ორი სამგზავრო მატარებლის შეჯახების შედეგად 575 ადამიანი დაიღუპა.

მორიგი აფეთქება ერაყში

გუშინ ერაყში მორიგი აფეთქება მოხდა. ორმა კამიკაძემ ბაღდადის სამხრეთით მდებარე პოლონეთის სამხედრო ბაზასთან თავი აიფეთქა. დაღუპულია, დაახლოებით, 11 ადამიანი. წინასწარი ინფორმაციით, ყველა დაღუპული ერაყელია. პოლონელი სამხედროების განცხადებით, აფეთქების შედეგად 58 ჯარისკაცი და 40 ადგილობრივი მცხოვრები დაიჭრა.

პოლონელი სამხედროების თქმით, თავდამსხმელები ბაზაზე ასაფეთქებელი მასალით დატვირთული სატვირთო მანქანითა და მსუბუქი ავტომობილით შეიჭრნენ. ჯარისკაცების მიერ გახსნილი ცეცხლის შედეგად მსუბუქი მანქანის მძღოლი დაიღუპა, ხოლო სატვირთო მანქანა კედელთან შეჯახებისას აფეთქდა.

ერაყში კოალიციური ჯარების შემადგენლობაში სულ 9500 პოლონელი ჯარისკაცი მსახურობს. ეს პოლონელ ჯარისკაცებზე პირველი თავდასხმა არ არის. 2003 წლის ნოემბერში ერაყში ერთი პოლონელი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა.

გასულ კვირას მსგავსი ტერაქტების შედეგად ქვეყანაში 100 ადამიანზე მეტი დაიღუპა, ხოლო უკანასკნელ თვეებში ერაყში დაღუპულთა რიცხვი რამდენიმე ასეულს აღწევს. ასეთ პირობებში ერაყში ომის დასრულებასა და რაიმე სახის სამოქალაქო ინსტიტუტების შექმნაზე საუბარი ჯერჯერობით ნაადრევია. გუშინდელი თავდასხმა კიდევ ერთხელ აყენებს ეჭვქვეშ ამერიკელთა გეგმას, რომელიც ივნისში ძალაუფლების ერაყელთათვის გადაცემას ითვალისწინებს.

მორიგი აფეთქება ერაყში.

REUTERS

ექსპერტთა ვარაუდით, ერაყში პარტიზანების გააქტიურება სწორედ ამ თარიღის მოახლოებით არის განპირობებული. გასულ კვირას ერაყში მყოფმა გაერო-ს დესპანმა უახლოეს ხანებში არჩევნების ჩატარების შესაძლებლობა, პრაქტიკულად, გამორიცხა. გაერო-ს გენერალური მდივნის წარმომადგენელმა, ლახდარ ბრაჰიმიმ რაიმე კონკრეტული თარიღის დასახელებას თავი აარიდა. არადა, ერაყელი შიიტები არჩევნების ივნისამდე ჩატარებას დაჟინებით მოითხოვენ. ერაყის მმართველი საბჭოს შიიტი წევრები მიიჩნევენ, რომ ამით ირღვევა ძალაუფლების გადაცემის ვადების შესახებ ჯერ კიდევ შარშან ნოემბერში მიღწეული შეთანხმება.

ამასთან, ერაყში დისლოცირებული ამერიკელი სამხედროები აცხადებენ, რომ საერთაშორისო შეიარაღებულ ძალებს ქვეყანაში კიდევ რამდენიმე წელი მოუწევთ დარჩენა. "**მე ვფიქრობ, რომ საუბარია არა თვეებზე, არამედ წლებზე,**" - თქვა ერაყში ამერიკელ სამხედროთა მეთაურმა, გენერალ-ლეიტენანტმა რიკარდო სანჩესმა. ერაყის უსაფრთხოების ძალები ჯერ კიდევ სუსტია და საერთაშორისო კოალიციის მხარდაჭერის გარეშე ისინი ქვეყანაში სტაბილურობის შენარჩუნებას ვერ შეძლებენ. ამერიკელი სამხედროები თანდათანობით ტოვებენ ბაღდადს და ქალაქის გარეუბნებში იდებენ ბინას. საჭიროების შემთხვევაში, ისინი ერაყელ სამხედროებსა და პოლიციელებს აქედან მიეხმარებიან.

ჩეჩნეთში ეუთო დაბრუნდება?

რუსეთი მზადა, ეუთო-ს წარმომადგენლები ისევ დაუშვას ჩეჩნეთში. რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი იგორ ივანოვი ამ ორგანიზაციის მოქმედ თავმჯდომარეს, ბულგარეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს სოლომონ პასის შეუთანხმდა, რომ ეუთო ჩეჩნეთის რეკონსტრუქციაში მონაწილეობას მიიღებს. ჯერჯერობით, მხარეები სამუშაო ჯგუფების შექმნაზე შეთანხმდნენ, რომლებიც კონკრეტულ პროექტებს შეიმუშავებენ. მინისტრ პასის განცხადებით, მისასალმებელია რუსეთის სურვილი, რომ ჩეჩნეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხში ეუთო კვლავ აქტიურად ჩაერთოს.

რუსეთის ხელისუფლებამ ჩეჩნეთში ეუთო-ს მისია ორჯერ, 1998 და 2002 წლებში დახურა. მოსკოვს აღიზიანებდა ამ ორგანიზაციის მოწოდებები სეპარატისტებთან მოლაპარაკებების აუცილებლობის თაობაზე და ასევე ის სერიოზული კრიტიკა, რომლითაც იგი ადამიანთა უფლებების დარღვევის ხშირი ფაქტების გამო გამოდიოდა. ძნელი სათქმელია, შეიცვალა თუ არა რაიმე ამ მხრივ. ჩეჩნეთში მოქმედ ძალოვან სტრუქტურებს ადგილობრივი მოსახლეობის უფლებების დარღვევის გამო ისევ აკრიტიკებენ. ჩეჩნეთის პრორუსული მთავრობის ძალოვანი სტრუქტურების მთავარ დამრტყმელ ძალად პრეზიდენტ კადიროვის ვაჟის განკარგულებაში მყოფი რაზმია მიჩნეული. რამზან კადიროვს ჩეჩნეთის მშვიდობიანი მოსახლეობის ყოველდღიურ აწიოკებაში დებენ ბრალს. თუმცა, მამა კადიროვი უცხოელ და რუს ჟურნალისტებთან საუბრისას ადამიანების უკანონოდ დაკავებებში საკუთარი შვილის მონაწილეობას კატეგორიულად უარყოფს. "**ვფიქრობ, მსგავსი განცხადებების აბსურდულობა ყველასთვის ნათელია. ნუთუ ვინმეს ჰგონია, რომ მე ჩეჩნეთში სიტუაციის გაუარესებით ვარ დაინტერესებული და თან ამას ჩემი შვილის ხელით ვაკეთებ,**" - აცხადებს აჰმად კადიროვი.

რამზან კადიროვი ოფიციალურად მილიციის სპეცდანიშნულების რაზმის მეთაურის მოადგილედ ირიცხება, ხოლო რეალურად რაზმს თავადვე ხელმძღვანელობს. მისი თქმით, ეს დანაყოფი მხოლოდ და მხოლოდ კონსტიტუციური წესრიგის დაცვისთვისაა მოწოდებული. მან უარყო ბრალდება იმის შესახებ, რომ რაზმს საკუთარი საპყრობილე აქვს, სადაც დანაყოფის წევრები დაკავებულებს აწამებენ.

რუსეთის მტკიცებით, ჩეჩნეთში სამხედრო ოპერაცია უკვე დასრულდა. თუმცა, ფაქტია, რომ აქ შეტაკებები ჩეჩენ ამბოხებულებსა და რუსულ დანაყოფებს შორის ისევ გრძელდება. ასეთ პირობებში რთული წარმოსადგენია, რა ფუნქციის შესრულებას შეძლებს ეუთო. სავარაუდოა, რომ ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის რეგიონში დაბრუნებაზე შეთანხმება მოსკოვის მხრიდან დიპლომატიური ჟესტის ფარგლებს არ გასცდება.

თალიბები არჩევნების წინააღმდეგ

თალიბთა ერთ-ერთი სამხედრო მეთაური მოლა დადულა გუშინ განადგურებით დაემუქრა ყველა იმ ავღანელს, რომლებიც წელს დაგეგმილ ქვეყნის საპარლამენტო არჩევნებში მიიღებენ მონაწილეობას. "**ავღანელმა ხალხმა ამერიკელების მიერ მოწყობილ არჩევნებში მონაწილეობა არ უნდა მიიღოს,**" - განუცხადა მან "როიტერის" სააგენტოს.

დადულა თალიბების ლიდერ მოლა ომართან დაახლოებული სამხედრო მეთაურია. იგი გასული წლიდან მოქმედი, თალიბთა 10-კაციანი მმართველი საბჭოს წევრია. დადულას სახელს უკავშირდება 2001 წელს ბუდას უძველესი ქანდაკებების განადგურება ცენტრალურ ავღანეთში. მასვე ბრალად ედება გასულ წელს წითელი ჯვრის თანამშრომლის მკვლელობა.

თალიბები ლოია ჯერგას (ეროვნული ასამბლეის) სხდომის ჩაშლით შარშანაც იმუქრებოდნენ, მაგრამ ასამბლეის სხდომა დაცვის გაძლიერებული ზომების წყალობით მაინც შედგა. არავინ უარყოფს, რომ არჩევნების მშვიდობიანად ჩატარება გაცილებით რთული იქნება და ამას ავღანეთში მყოფი სამხედრო კოალიციის საგანგებო ძალისხმევა დასჭირდება. უკვე ისედაც დარღვეულია ამომრჩეველთა რეგისტრაციის ყველა ვადები. 10,5 მლნ სავარაუდო ამომრჩევლიდან, ჯერჯერობით, მხოლოდ 1 მილიონის რეგისტრაცია მოხერხდა. გაერო-ს წარმომადგენლებმა ეჭვი გამოთქვეს ქვეყნის სამხრეთში ამომრჩეველთა რეგისტრაციის შესაძლებლობის შესახებ, რადგან აქ უსაფრთხოების პირობები საერთოდ არ არსებობს. უკანასკნელი ექვსი თვის მანძილზე ავღანეთში 550 ადამიანი დაიღუპა.

ინდოეთი და პაკისტანი მოლაპარაკებებს აგრძელებენ

ორშაბათს დაწყებული მოლაპარაკებები მეზობელ ქვეყნებს შორის პირველი იყო ბოლო სამი წლის განმავლობაში. ისლამაბადისა და დელის დიპლომატები შეთანხმდნენ, რომ საუბრები ზაფხულში ისევ გაგრძელდება. პაკისტანის პრეზიდენტმა ფერვეზ მუშარაფმა თქვა, რომ შეხვედრების შემდეგი რაუნდი ინდოეთში საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, სავარაუდოდ, მაისში ან ივნისში შედგება და მალე საგარეო საქმეთა მინისტრების დონეზე გადაინაცვლებს. ბირთვული იარაღის მქონე მეზობლების ურთიერთობებში უმთავრესი პრობლემა ორად გაყოფილი ქაშმირის პროვინციაა. ამ პროვინციისათვის პაკისტანსა და ინდოეთს შორის სულ სამი ომი წარმოებდა, ხოლო მცირე ინტენსივობის შეტაკებები დღემდე არ წყდება. მხოლოდ 1989 წლის შემდეგ რეგიონში რამდენიმე ათეული ათასი ადამიანი დაიღუპა. პარალელურად, ინდოეთის მმართველმა ინდუისტურმა ნაციონალურმა პარტიამ ქაშმირში პირველი საჯარო შეხვედრა გამართა და მუსლიმ აჯანყებულებს იარაღის ჩაბარებისაკენ მოუწოდა. "ტერორიზმი შედეგს არ გამოიღებს. ჩვენ უნდა გავერთიანდეთ," - ასეთი იყო შეხვედრის ძირითადი პათოსი. შეხვედრას პარტიის ათასამდე მომხრე ესწრებოდა და იგი უსაფრთხოების განსაკუთრებული ზომების დაცვით ჩატარდა. ინდოეთმა უკვე დაიწყო მოლაპარაკებები რეგიონში არსებულ ცალკეულ დაჯგუფებებთან, თუმცა ქაშმირში რამდენიმე ათეული რაზმი მოქმედებს და ყველას დაყოლიება მშვიდობაზე ადვილი არ იქნება.

ბირთვულ სკანდალში გერმანიაც გაერია

პაკისტანში ახლახან ქვეყნის ბირთვული პროგრამის დამაარსებელი ყადირ ხანი პრეზიდენტის მრჩევლის პოსტიდან გაათავისუფლეს და, ქვეყნისადმი მისი დიდი დამსახურება რომ არა, პასუხისგებაშიც მისცემდნენ. ყადირ ხანმა აღიარა, რომ 1990-იანი წლების დასაწყისში ბირთვული ტექნოლოგიების საიდუმლოებებს ირანს, ლიბიასა და ჩრდილოეთ კორეას აწვდიდა. საერთაშორისო თანამეგობრობა ამ ქვეყნებს ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის შესახებ საერთაშორისო შეთანხმების დარღვევასა და მასობრივი განადგურების იარაღის შექმნის სურვილში ადანაშაულებს. ყადირ ხანმა თავის აღიარებაში მიუთითა, რომ სკანდალში სხვა ქვეყნებიც შეიძლება ყოფილიყვნენ გარეული. როგორც ჩანს, მათ შორის გერმანული ფირმებიც შეიძლება აღმოჩნდნენ. სამხრეთგერმანული ორი ფირმა პაკისტანის ბირთვულ პროგრამაზე მომუშავე ჯგუფს სხვადასხვა გზებით ორმაგი გამოყენების ტექნიკას აწვდიდა. ამგვარი დანადგარები როგორც ბირთვული იარაღის, ასევე ბირთვული ენერგიის წარმოებაში შეიძლება გამოიყენონ. თუმცა, გერმანულ ფირმებს, ქვეყნის კანონმდებლობის თანახმად, აღნიშნული სახის ოპერაციების ჩასატარებლად სპეციალური ნებართვა სჭირდებოდათ, რაც მათ არ მიუღიათ. ამ ფირმების მიმართ ახლა გამოძიება მიმდინარეობს.

ისტორიის გასაიდუმლოება დიდი სისულელეა

საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გამოსვლა საქართველოს უშიშროების სამინისტროში

პირველი გვერდიდან

მართალია, ამ კანონების მიმართ პრეტენზიებიც მრავლადაა, პრაქტიკამ ბევრი რამ სხვაგვარად დაგვანახა, მაგრამ მისი განათლება და სიმკაცრე, რომელიც ბატონმა ზურაბმა იუსტიციის მინისტრობის პერიოდში გამოამჟღავნა, იმედს გვაძლევს, რომ ყველაფერი მოგვარდება.

რამდენიმე საკითხი უშიშროებასთან დაკავშირებით.

უწინარეს ყოვლისა, უნდა გითხრათ, რომ ლაპარაკი უშიშროების სამინისტროს გაუქმებისა და დაშლის შესახებ, აბსურდი და სისულელეა - ეს სამინისტრო ყველა მთავრობას სჭირდება, თუმცა, წინა მთავრობისგან განსხვავებით, უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა საფრთხე დგას ქვეყნის წინაშე.

დღესდღეობით, მთავარი საფრთხე არა გარედან, არამედ ქვეყნის შიგნით გვემუქრება. კერძოდ: საქართველოს სახელმწიფო პრივატიზებული და დატაცებული აქვთ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ კლანებს, რაც სახელმწიფოს, ფაქტობრივად, შლის და ანგრევს. ეკონომიკისა და პოლიტიკის რომელ სფეროსაც არ უნდა შევეხოთ, ყველგან ჩამოყალიბებულია სანათესავო კლანების დაჯგუფებები, რომლებმაც სახელმწიფო გაანადგურეს და დაიტაცეს ნაწილებად. საქართველოსათვის მთავარ საფრთხეს წარმოადგენენ ეს ინტერეს-ჯგუფები, რომლებიც ქვეყნის შიგნით მოქმედებენ.

აქედან გამომდინარე, ჩვენი პრობლემა არა ზოგადად პოლიტიკოსებში, არამედ კონკრეტული მოლაყბე პოლიტიკოსებისგან შემდგარ ჩრდილოვან ჯგუფებშია.

წინა მოწვევის პარლამენტში სიები დააკომპლექტეს გარკვეული სტრუქტურებიდან და დღეს ჩვენი ამოცანაა, მოხდეს მათი იდენტიფიკაცია.

ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, თუ რომელი კანონიერი ქურდი აკონტროლებს ამა თუ იმ საწარმოს, რომელმა მაფიოზურმა დაჯგუფებებმა შეაღწიეს გამგეობებსა და მერიებში. უნდა გამოვავლინოთ, თუ ვინ არის დაინტერესებული ობიექტების პრივატიზაციით, ან პირიქით – დაინტერესებულია, რომ არ მოხდეს პრივატიზაცია; ვინ ემზადება იმისათვის, რომ მონოპოლიური მმართველობა დაამყაროს ეკონომიკისა თუ პოლიტიკის ამა თუ იმ სფეროში.

ეს ის უმთავრესი შიდა საკითხებია, რომელთა მოგვარება და შესაბამისი ზომების მიღება უშიშროების სამინისტროს უპირველესი ამოცანაა.

როდესაც გარე საფრთხეებზე ვლაპარაკობთ, ამ შემთხვევაში საქმე ეხება საქართველოს ტერიტორიის გამოყენებას ნარკოტიკების ბაზრად, რაც უკვე ნათლად გამოიხატა ბოლო წლების განმავლობაში ჰეროინის ფასის 2-3-ჯერ დაწევით. საქმე ეხება, ასევე, შეიარაღებული ბანდების ჩვენს ტერიტორიაზე უკანონოდ გადმოსვლას.

განსაკუთრებით მსურს აღვნიშნო ვალერი ხაბურძანიას წვლილი იმაში, რომ მან, თქვენთან ერთად, პანკისის ხეობაში შეძლო ძალზე მნიშვნელოვანი ოპერაციის განხორციელება. მან მოახერხა ის, რომ საქართველოს ტერიტორიის ეს ნაწილი რჩება ჩვენი ქვეყნის იურისდიქციაში. მოდის გაზაფხული და თოვლის დნობასთან ერთად, უნდა გვახსოვდეს, რომ რუსეთიდან შეიარაღებული ფორმირებების საქართველოში გადმოსვლის საშიშროებაც

პრეზიდენტმა უშიშროების სამინისტროს ახალი მინისტრი წარადგინა.

მატულობს. მსურს ყველას ვუთხრა: ნებისმიერი შეიარაღებული ადამიანი, რომელიც გადმოლახავს საზღვარს და შემოვა ჩვენს ტერიტორიაზე, არის საფრთხე თითოეული ქართული ოჯახისათვის. ამის მიმართ ყოველგვარი ტოლერანტული დამოკიდებულება ძირს მოგვითხრის, ამიტომ ჩვენ ყველა ზომა უნდა მივიღოთ, რათა მსგავსი ფაქტები აღმოვფხვრათ და მათი საქართველოში შემოღწევა არ დავუშვათ.

აქ მყოფი ჩეჩენი ეროვნების მშვიდობიანი მოსახლეობა - ქალები, ბავშვები, მოხუცები და სხვა უიარაღო ადამიანები - საჭიროებენ ქართული კანონმდებლობის შესაბამის დაცვას, თუმცა, გასათვალისწინებელია, რომ პანკისის ტერიტორიის გარკვეული ზონები, სოფლები გადაქცეულია ვაჰაბიზმის ცენტრებად. ფაქტია, რომ შეიქმნა ვაჰაბიტური სკოლები, ეწევიან ვაჰაბიტურ პროპაგანდას და ყველა იქ მცხოვრები ადამიანი, მათ შორის ჩვენი ხალხიც, იწამლება სრულიად მიუღებელი, მტრული იდეოლოგიით, რაც არ უნდა დავუშვათ. მინდა გითხრათ თქვენ, უშიშროების სამინისტროს, ვაჰაბიტური იდეოლოგიის გავრცელების ყოველგვარი მცდელობა არის ანტიქართული, ანტიეროვნული და მიმართული საქართველოს სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ.

მსურს გავაფრთხილო ყველა, ვინც ამ ანტისახელმწიფოებრივი საქმით არის დაკავებული: მათ წინააღმდეგ უმკაცრეს ზომებს მივიღებთ და აქ ყოველგვარი კომპრომისი გამორიცხულია.

საფრანგეთის სკოლებში გოგონებს თავსაფრების ტარება აუკრძალეს, რადგან მიაჩნიათ, რომ ეს არის მუსულმანური იდეოლოგიის ატრიბუტი.

ჩვენ არ გვიჩუქებია პანკისი სხვადასხვა წვერმოშვებული ვაჰაბიტური ელემენტებისთვის. პანკისის ხეობა საქართველოს ტერიტორიაა, მისი განუყოფელი ნაწილია და არც ჩვენს ქისტურ მოსახლეობას - ჩვენს სისხლს და ხორცს - ვაჩუქებთ ვინმეს.

ამიტომ, კატეგორიულად ვსვამ საკითხს: აიკრძალოს ამ იდეოლოგიის მატარებელი და გამავრცელებელი ლიტერატურის შემოტანა; ასევე - ყოველგვარი დაფინანსება ვაჰაბიტური ცენტრების ასაშენებლად. ის ხალხი კი, ვინც ამის წინააღმდეგ გაილაშქრებს, უმკაცრესად დაისჯება და იქნება ნეიტრალიზებული. ეს უმნიშვნელოვანესი ნაბიჯია იმისათვის, რომ ჩვენი საზოგადოება ამ სენით არ მოიწამლოს.

მიმაჩნია, რომ ასევე მნიშვნელოვანია უშიშროების საბჭოთა კავშირის დროინდელი არქივები გაიხსნას და საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომი გახდეს.

ღრმად მწამს, რომ ეროვნულმა ხელისუფლებამ დიდი შეცდომა დაუშვა, როცა საბჭოთა უშიშროების არქივების ლუსტრაცია არ მოხდა. რა თქმა უნდა, იმ პერიოდში ეს დააზარალებდა უშიშროებას, მაგრამ სამაგიეროდ, წელში გავიმართებოდით იმ თვალსაზრისით, რომ იმ პერიოდთან დაკავშირებული კითხვები უპასუხოდ აღარ დარჩებოდა.

ამ არქივებში არის ისტორიული მნიშვნელობის რამდენიმე საქმე, რომელიც ნათელს მოჰფენს 20-30-იან, 50-იან და 70-იან წლებს. იმ ხელისუფლებამ ეს არ გააკეთა, თუმცა იგორ გიორგაძემ მოახერხა ამ არქივების ერთი ნაწილის გატანა, მაგრამ კიდევ დარჩა გასაიდუმლოებული მასალები, ამის შესახებ ბატონმა ვალერიმ იცის.

ვფიქრობ, რომ ახალ ქართულ სახელმწიფოს ძველი საბჭოთა კავშირის საიდუმლოებების შენახვის აღარანაირი ვალდებულება არა აქვს.

ქართული სახელმწიფოს საიდუმლოებები შეინახება, მაგრამ ჩემი მოთხოვნაა, ძველი არქივები მთლიანად გაიხსნას და საზოგადოებისთვის მისაწვდომ, საჯარო დოკუმენტაციად იქცეს. ამან შესაძლოა გამოიწვიოს გარკვეული პრობლემები, მაგრამ ეს უკვე ისტორიაა, რომელსაც ვერსად გავექცევით, სხვა ფასეულობა ამ არქივს აღარ გააჩნია. ისტორიის გასაიდუმლოება კი დიდი სისულელეა. ახალი მინისტრის ზურაბ ადეიშვილისთვის ეს ჩემი პირველი დავალება იქნება.

ასევე, მინდა ახალ პოსტზე წარმატებები და წინსვლა ვუსურვო ბატონ ვალერი ხაბურძანიას. პროკურატურა აღარ არის მეორეხარისხოვანი უწყება, როგორც ეს წინა მთავრობის დროს იყო და გენერალური პროკურორის მოადგილის თანამდებობა საშუალებას მოგვცემს, სრულიად განსხვავებული კუთხით დავინახოთ ვალერი ხაბურძანიას შესაძლებლობები და ნიჭი. მას განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სფერო ჩააბარეს - სამართალდამცავი ორგანოების ზედამხედველობა, მათ შორის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოპერატიული საქმიანობის, იუსტიციის სამინისტროს საქმიანობის ზედამხედველობა. პროკურატურა ქვეყნის მასშტაბით ყველაზე საუკეთესო კადრებით დაკომპლექტდება, ვალერი ხაბურძანია კი მისი ერთ-ერთი ხელმძღვანელი და ჩვენი მეგობრის, ირაკლი ოქრუაშვილის უახლოესი თანამებრძოლი გახდა.

გარდა ამისა, ყველაფერს ვიღონებ იმისათვის, რომ ყველა პროფესიონალი დარჩეს თავის ადგილებზე და ჰქონდეს მაღალი ანაზღაურება, საუკეთესო ტექნიკა და რეალური საკანონმდებლო ბაზა.

ამიერიდან ზურაბ ადეიშვილი ამ შენობაში იქნება და უნდა გაითვალისწინოთ, იგი საკმაოდ მკაცრია, თუმცა - სამართლიანი.

ბატონი ზურაბი უსამართლოდ არავის დაჩაგრავს, ამაში დარწმუნებული ვარ.

დიდი მადლობა ყურადღებისთვის.

სახელმწიფო საინფორმაციო სამსახური

პოლიტიკური გადაწყვეტილების მოლოდინში

აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების არჩევნების ჩატარების საკითხი, როგორც ჩანს, მთლიანად ხელისუფლების პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაზე იქნება დამოკიდებული. ასეთი აზრი გამოიკვეთა "აფხაზურ კლუბში" გუშინდელი დისკუსიის შემდეგ, რომელსაც ესწრებოდნენ აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და დამოუკიდებელი ექსპერტები.

ზაზა ფაჩუაშვილი

აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების არჩევნებთან დაკავშირებით მხოლოდ ორი აზრი არ არსებობს - არიან მომხრეები, მოწინააღმდეგეები და ისეთებიც, ვინც, თუ შეიძლება ასე ითქვას, "თავი შეიკავა".

არჩევნების მომხრეები მოითხოვენ დევნილი მოსახლეობის საარჩევნო უფლების დაცვას და არჩევნების ლეგიტიმურობასთან დაკავშირებულ საფრთხეს ვერ ხედავენ. მათ შორის არიან აფხაზეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ნადარეიშვილის ოპოზიციის მხარდამჭერები.

რაულ კუპრავა, მოძრაობა "დაბრუნების" გამგეობის წევრი: **"აფხაზეთის დეპუტატები, რომლებიც ამდენი ხნის განმავლობაში არიან ერთ ადგილზე, უნდა გადავირჩიოთ. ყოველი ორგანო, რომლის არჩევნები არ ჩატარდება გონივრულ ვადებში, კარგავს თავის ლეგიტიმურობას. აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილია მოსახლეობის ორი მესამედი. არ შეიძლება, მათ მიერ არჩეული ხელისუფლება არ იყოს ლეგიტიმური."**

მალხაზ პატარაია, მოძრაობა "დაბრუნების" თავმჯდომარე: **"დევნილებს, დღიდან დევნილობისა, ჩამორთმეული აქვთ არჩევანის უფლება, რაც დაუშვებელია. მათ უნდა ჰყავდეთ არჩეული წარმომადგენლობითი ორგანო და ეს უნდა იყოს უმაღლესი საბჭო. სხვა სტრუქტურის შექმნა, მაგალითად, დევნილთა საბჭო, რომელზეც საუბრობენ ხოლმე, კანონშესაბამისი არ იქნება."**

ვახტანგ თორდია, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარე: **"მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ არჩევნები ხელს შეუწყობს სახელმწიფოებრიობისა და ლეგიტიმურობის ხარისხის განმტკიცებას. დეპუტატთა ახალი შემადგენლობა უთუოდ გააძლიერებს აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების სტრუქტურებს. აქვე უნდა ვთქვა, რომ ვინც აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს გაუქმებაზე ლაპარაკობს, მტრის წისქვილზე ასხამს წყალს. არ უნდა დაგვავიწყდეს,**

დისკუსია "24 საათის" რედაქციაში.

რომ ნადარეიშვილს მთელი მსოფლიო ცნობდა, არძინბას – არავინ. ამიტომ ამ ლეგიტიმური ორგანოს გაუქმება მომაკვდინებელი შეცდომა იქნება."

არჩევნების მოწინააღმდეგეთა ძირითადი არგუმენტი დაკავშირებულია აფხაზეთის ხელისუფლების ლეგიტიმურობის დაკარგვასთან. ეს აზრი, ძირითადად, მუსირებს აფხაზეთის ოფიციალურ სტრუქტურებში და დეპუტაციაში.

ჯემალ გამახარია, საქართველოს პარლამენტის წევრი აფხაზეთიდან: **"დღეს აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების არჩევნების ჩატარების არავითარი იურიდიული საფუძველი არ არსებობს (რანაირად შეიძლება ლეგიტიმური არჩევნების ჩატარება ენგურსგამოღმა?). თუ ჩვენ აქ შევქმნით რაიმე იურიდიულ დოკუმენტს, მაშინ, ფაქტობრივად, უარს ვიტყვით იმ ტერიტორიაზე.**

სხვა ამბავია, თუ პოლიტიკური გადაწყვეტილება იქნება მიღებული. აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო დევნილობაში საქართველოს პარლამენტმა აღადგინა და ლეგიტიმურობა მიანიჭა; შესაბამისად, მხოლოდ მას შეუძლია ამ ორგანოს გაუქმებაც. ჩვენ მზად ვართ, ვიმსჯელოთ ამ საკითხზე, მაგრამ, რაც შეეხება არჩევნებს, მისი ჩატარება სრული იურიდიული ნონსენსია."

"თავშეკავებულთა" პოზიცია გაახმიანა საქართველოს პარლამენტის წევრმა, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა, აკაკი გასვიანმა: **"ჩვენ, აფხაზეთის დეპუტატებს, გვსურს, რომ საქართველოს სახელმწიფოებრიობას საფრთხე არ დაემუქროს. აღნიშნულ საკითხში ჩვენი ფრთხილი პოზიცია სწორედ ამით არის განპირობებული, თორემ, არჩევნების რომ არ გვეშინია, ამაზე მეტყველებს საქართველოს პარლამენტში ჩვენ მიერ გაგზავნილი წერილი. 30 კაცი ხელს ვაწერთ იმას, რომ არჩევნების საკითხი განიხილოს საქართველოს პარლამენტმა და იუსტიციის სამინისტრომ. ამჟამად ველოდებით მათ დასკვნას, რომელსაც აუცილებლად დავეთანხმებით."**

ამომრჩევლის სახელით ისაუბრა დევნილმა მწერალმა გურამ ოდიშარიამ. მისი თქმით, დევნილები ხმას არ მისცემენ არსებული დეპუტაციის დარჩენას, რომელიც სასაცილო სიტუაციაში აღმოჩნდა. მათ გარდა, ყველას არჩევნები სურს. ასეთი მორალური ვითარება, კარგა ხანია, ჩამოყალიბებულიაო, - ბრძანა ბატონმა გურამმა.

დისკუსიაში აქტიურად მონაწილეობდნენ საქართველოს პარლამენტის წევრი ვახტანგ ხმალაძე და ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენელი თინათინ ხიდაშელი.

მათი აზრით, სამართლებრივად ყველაზე სწორი იქნებოდა, 1992 წელს აფხაზეთის ტერიტორიაზე სახელმწიფოს გამოეცხადებინა საგანგებო მდგომარეობა, რომლის დროს ყოველგვარი არჩევნების საკითხი მოხსნილია. ახლა ყველაფერი ხელისუფლების პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაზეა დამოკიდებული.

სოხუმის უნივერსიტეტში ვითარება იძაბება

ერთი კვირა გავიდა, მაგრამ სოხუმის უნივერსიტეტში კონსენსუსის მიღწევა ვერ მოხერხდა. ოპოზიცია კვლავ კატეგორიულად მოითხოვს რექტორის, პრორექტორისა და კანცელარიის გამგის გადადგომას. პრორექტორი თემურ ჩილაჩავა, რომელსაც გუშინ საღამოს ვესაუბრეთ, აცხადებს, რომ თუ მოლაპარაკების ყოველი რესურსი ამოიწურა, საქმეში ცენტრალური ხელისუფლება უნდა ჩაერთოს.

ზაზა ფაჩუაშვილი

სოხუმის უნივერსიტეტის პრორექტორი თემურ ჩილაჩავა: "ოპოზიციამ მორიგი ულტიმატუმი წამოაყენა. მათი თქმით, თუ ჩვენ 45 წუთში არ გავათავისუფლებთ მესამე სართულს, ისინი შტურმზე წამოვლენ. მათ სხვა არაფერი დარჩენიათ და ახლა დაშინებით ცდილობენ ფონს გასვლას, მაგრამ ჩვენ გვერდით დგას მეომარი ხალხი. მათი დაშინება ცოტა ძნელია."

- თქვენ რას სთავაზობთ ოპოზიციას?

- მეორე მხარეს ბევრი ჩვენი ახლობელი და მეგობარი დგას. ჩვენ მათ ვთავაზობთ დიალოგს, დეკანების შეხვედრას და გამოვთქვამთ მზადყოფნას არჩევნებისათვისაც. მაგრამ, ისინი, სამწუხაროდ, მხოლოდ ულტიმატუმით გვპასუხობენ. ჩვენ, ასევე, თანახმა ვართ, მოვისმინოთ მათი მხრიდან წამოყენებული ყველა ბრალდება, მაგრამ აქვე ვამბობთ, რომ უსაფუძვლო ბრალდებებს და მოთხოვნებს არ დავეთანხმებით.

- გარკვეული ბრალდებები იყო პირადად თქვენს წინააღმდეგაც...

- პირადად მე მზად ვარ, რომ მოხდეს ჩემი სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ლუსტრაცია, მაგრამ ამასვე მოვთხოვ ოპონენტებს. მერე კი საზოგადოებამ გადაწყვიტოს, ვინ არის უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის ღირსი.

ოპონენტთა საქციელს ორი მამოძრავებელი ღერძი აქვს; პირველი – პოლიტიკური რევანში პირადად ჩემთან და მეორე – სკამების რევოლუცია. ეს ტერმინი თამაზ ნადარეიშვილმა იხმარა. სწორია, მაგრამ მას ისიც უნდა დაემატებინა, რომ აქ ბრძოლა არა მარტო

თემურ ჩილაჩავა.

სკამებისთვის, არამედ ელექტორატისთვისაც მიმდინარეობს, თანაც - არაკონსტიტუციური გზით.

- რას ნიშნავს თქვენთან დაკავშირებული პოლიტიკური რევანში?

- მე, როგორც "გაერთიანებული დემოკრატების" აფხაზეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, არ ვმალავდი და ყოველთვის ვაფიქსირებდი ჩემს უარყოფით დამოკიდებულებას იმ პოლიტიკისადმი, რომელსაც ატარებდა ედუარდ შევარდნაძე და მისი მოწაფე თამაზ ნადარეიშვილი. "ვარდების რევოლუციის" შემდეგ ვმონაწილეობდი ნადარეიშვილის გადადგომის მოთხოვნით გამართულ აქციებში, გამოვდიოდი სიტყვით. ეს არის პოლიტიკური რევანშის საფუძველიც.

- თქვენი მხარე აცხადებს, რომ ოპონენტებს ნადარეიშვილი მართავს. მაშინ რას უნდა ნიშნავდეს მისი განცხადება "სკამების რევოლუციის" შესახებ?

- ამ განცხადებით, თამაზ ნადარეიშვილის ცდილობს, ამ მოვლენებში თავისი კვალი დამალოს და გარკვეული ალიბი შეიქმნას. საქმეში ჩახედული ხალხისგან ვიცით, რომ ეს სტუდენტები, რომლებიც დღეს რექტორის გადადგომის მოთხოვნით შიმშილობენ, სპეციალურად წაიყვანეს დასასვენებლად ბაკურიანში, სადაც მოამზადეს კიდეც ე.წ. "ვარდების რევოლუციისთვის". ხალხი ლაპარაკობს, რომ მათი დასვენება დააფინანსა ზუგდიდელმა ბიზნესმენმა დავით კოდუამ. ეს პიროვნება თამაზ ნადარეიშვილთან და გია მხეიძესთან ერთად აფხაზეთის ბლოკიდან მონაწილეობდა 2 ნოემბრის პარლამენტის არჩევნებში და რამდენიმე წუთით მოხვდა კიდეც საკანონმდებლო ორგანოში. შესაძლებელია, სწორედ ამ გარემოებამ დაბადა ის ეჭვი, რომ ჩვენს ოპონენტებს ნადარეიშვილი მართავს.

სხვათა შორის, ოპონენტებს შეუერთდა პროფესორ-მასწავლებელთა ის კონტინგენტი, რომელიც არ მალავდა და არც ახლა მალავს სიმპათიებს "აღორძინების" მიმართ, და რექტორზე განაწყენებული ხალხი.

- თქვენ გაბრალებენ ორპირობას, ცრუოპოზიციონერობას, ამბობენ, - იქ ოპოზიციონერების მიტინგზე იდგა, აქ ჟორდანიას იცავდაო.

- 19 თებერვალს, როცა ჯერ კიდევ გაურკვეველი იყო საქართველოს ბედი, "24 საათში" გამოვაქვეყნე წერილი, სადაც მოვუწოდე ყველას, რომ გაერთიანებულიყვნენ ოპოზიციის გარშემო. ოპოზიციის ერთგული რომ არ ვყოფილიყავი, ამხელა რისკზე წავიდოდი? მე წლების განმავლობაში ბატონ ზურაბ ჟვანიას პოლიტიკური კურსის ერთგული ვარ და ამისათვის მებრძვიან.

რაც შეეხება ოთარ ჟორდანიას მხარდაჭერას, მე მის სასწავლო-სამეცნიერო კურსს ყოველთვის ვიზიარებდი და ახლაც ვიზიარებ.

- თუ ისინი გააგრძელებენ ულტიმატუმებით საუბარს?..

- თუ ისინი გააგრძელებენ ულტიმატუმებით საუბარს, არ წამოვლენ დიალოგზე და ასობით სტუდენტსა და პროფესორ-მასწავლებელს არ მისცემენ სწავლის განახლების საშუალებას, მაშინ მივმართავთ ცენტრალურ ხელისუფლებას, რათა სოხუმის უნივერსიტეტში განვითარებული მოვლენების შეფასდეს და შესაბამისი ზომები მიიღონ.

გენერალურმა პროკურატურამ "საზღვაო ბანკში" ჩატარებულ აფიორაზე საქმე აღძრა

პირველი გვერდიდან

აჭარის მინისტრთა კაბინეტს თურქი მშენებლებისთვის შესრულებული სამუშაოს საზღაური უნდა გადაეხადა, რაც არ შესრულდა – 6 მილიონი დოლარი არ გადაიხადეს. დაზარალებული თურქი ბიზნესმენის განცხადებით, მუშაობის დროს ფირმის წარმომადგენლებზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების წევრთა მიერ სერიოზულ ზეწოლასაც ჰქონდა ადგილი და ხელშეკრულების სხვა რამდენიმე პუნქტიც დაირღვა. მეტიც, ჩვენი ინფორმაციით, ეკბერ თოფალი აჭარელმა პარტნიორებმა, ფაქტობრივად, დააპატიმრეს, პასპორტი წაართვეს და მას შინაპატიმრობაში ამყოფებდნენ. გარდა ამისა, ჩამოართვეს 4 მილიონი დოლარის ღირებულების დანადგარ-მოწყობილობები და სამშენებლო სამუშაოებისთვის საჭირო სხვა ტექნიკური საშუალებები. ეკბერ თოფალმა ჩოლოქს აქეთ გამოაღწია და გენერალურ პროკურატურას მიმართა. ეკბერ თოფალის საჩივარს "ეროვნული ბანკის" წერილი მოჰყვა. წერილში ნათქვამია, რომ მშენებლობასთან დაკავშირებით "საზღვაო ბანკის" მიერ, დაახლოებით, 40 მილიონ ლარზე გაიცა საგარანტიო წერილი. გენერალური პროკურორის მოადგილის კახა კობერიძის განცხადებით, საგარანტიო წერილი ყალბია, რადგან "ეროვნული ბანკის" მოთხოვნების შესაბამისად, საგარანტიო თანხა ბანკის საწესდებო კაპიტალის 15 პროცენტს არ უნდა აღემატებოდეს. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში კი, "საზღვაო ბანკის" საწესდებო კაპიტალი – 10 მილიონი ლარი – გაცემულ საგარანტიო წერილში მითითებულ თანხაზე ბევრად ნაკლებია. თანაც, საგარანტიო წერილი ანგარიშგების არც ერთ დოკუმენტში არ არის რეგისტრირებული.

კახა კობერიძის ინფორმაციით, ამ და სხვა ფაქტებთან დაკავშირებით, გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ჯგუფი შეიქმნა, რომლის წევრები რამდენიმე დღეში ბათუმში გაემგზავრებიან და სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე "საზღვაო ბანკში" დეტალურ რევიზიას ჩაატარებენ.

"გამოძიება გაარკვევს ყველა საეჭვო დეტალს, როგორც კონკრეტულ ფაქტთან, ასევე სხვა დარღვევებთან დაკავშირებით და დანაშაულში მონაწილე ყველა პირი დაისჯება მისი თანამდებობის მიუხედავად, იქნება ის "საზღვაო ბანკის", თუ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელი," – განაცხადა კახა კობერიძემ, რომლის ინფორმაციითაც, გენერალურ პროკურატურას გააჩნია ოპერატიული ინფორმაცია, რომლის თანახმადაც, "საზღვაო ბანკში" წლების განმავლობაში, სავარაუდოდ, შავი ფულის გათეთრება ხდებოდა.

"საზღვაო ბანკში" ჩატარებული აფიორის მონაწილე ბათუმელ მოხელეთა ვინაობა სამართალდამცველებისთვის ცნობილია. აჭარის მინისტრთა კაბინეტის წარმომადგენელთა გვარები თურქმა ბიზნესმენმა თავის საჩივარში დაასახელა. ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ეკბერ თოფალმა დამზარალებელთა შორის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურის ასლან აბაშიძის გვარი, მართალია, არ დაასახელა, მაგრამ განაცხადა, რომ მშენებლობასთან დაკავშირებულ ყველა დეტალს, აჭარის ერთ-ერთი სამინისტროს ხელმძღვანელი, რომელსაც შუამავლის ფუნქცია ჰქონდა, სწორედ ასლან აბაშიძესთან ათანხმებდა და გადაწყვეტილებებს ამის შემდეგ ღებულობდა. ეკბერ თოფალმა თავის განცხადებაში აღნიშნა, რომ იგი აჭარაში სწორედ ამ მინისტრმა ჩამოიყვანა – ქართველი "შუამავალი მინისტრი" თურქეთში დიპლომატიურ სამსახურში წლების წინ მსახურობდა და მათი ნაცნობობა იქ დაიწყო.

"საზღვაო ბანკში", რომლის ანგარიშებიც დღეს პროკურატურამ დააყადაღა, საქართველოს სანაოსნოსთან დაკავშირებული აფიორისა და სხვა ფინანსური ოპერაციების თაობაზე სერიოზული მასალები ინახება. სწორედ ამ ბანკიდან ფინანსდებოდა "აღორძინების" საარჩევნო კამპანიები და ამ პარტიის სხვა პოლიტიკური მოქმედებები," – ასეთი კომენტარი გააკეთა ოპოზიციური გაერთიანება "ჩვენი აჭარის" ერთ-ერთმა ლიდერმა ედვარდ სურმანიძემ. მისი განცხადებით, "საზღვაო ბანკის" ერთ-ერთი დამფუძნებელი თავის დროზე ისიც იყო, **"მაგრამ დროთა განმავლობაში "საზღვაო ბანკი" ერთი ოჯახის ბანკად იქცა, რომელშიც ყველა საეჭვო და უკანონო ოპერაციებს ბანკის ხელმძღვანელი როსტომ ბოლქვაძე ახორციელებდა."**

"საზღვაო ბანკის" საქმის გამოძიება გენერალურმა პროკურატურამ 4 წლის წინათ დაიწყო, მაგრამ შევარდნაძე-აბაშიძის პოლიტიკური თამაშების გამო სამართალდამცველებს საბოლოოდ პოლიტიკური შეკვეთის შესრულება მოუხდათ - საქმე დაარქივდა. საუბარია საქართველოს სანაოსნოდან გამქრალ 800 მილიონზე. საქმის გამოძიება კონტროლის პალატის მიერ 1999 წელს ჩატარებული შემოწმების შედეგად დაწერილი სკანდალური დასკვნის საფუძველზე დაიწყო. პროკურატურამ სანაოსნოს საქმის 30 ტომზე მეტი შექმნა და მას შემდეგ, რაც გამოძიებამ თითქმის დაასაბუთა, რომ სანაოსნოს მილიონები აჭარაში გავლენიანი ფიგურის პირადი ინტერესებისთვის დაიხარჯა, გამოძიება შეჩერდა. მაშინდელი პრეზიდენტის კაბინეტიდან წამოსულმა პოლიტიკურმა ბრძანებამ სანაოსნოს საქმესთან საეჭვოდ დაკავშირებული პირები იხსნა. სანაოსნოს საქმეში შეხვდებით სმირბას, გვარჯალაძის, ვარშანიძის, გერმანიაში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენის, სკანდალური პიროვნების გიორგი კინტერაიას, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურის ასლან აბაშიძის გვარებს.

საქართველოს ერთ-ერთი სტრატეგიული ობიექტის - სანაოსნოს დანგრევის ფაქტზე აღძრულ საქმეში შევარდნაძის გვარსაც შეხვდებით. მისი ფაქსიმილე ამშვენებს უკანონოდ გაყიდული სანაოსნოს ქონების – 19 გემის გასხვისების დადგენილებებს. სხვათა შორის, სანაოსნოს მილიონებიდან "წილი" პრეზიდენტ შევარდნაძესაც შეხვდა. საუბარია 1995 წლის 29 აგვისტოს ტერაქტის შემდეგ პრეზიდენტისთვის შეძენილ დაჯავშნულ "მერსედესებზე".

წლების წინ სანაოსნოს საქმის გამოძიება საკმაოდ ხმაურიანად დაიწყო, გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ჯგუფი სკანდალურ პრესკონფერენციებზე ორი ასლანის – აბაშიძისა და სმირბას გვარს ღიად ასახელებდა კიდეც.

საქმის მასალებში "საზღვაო ბანკი" სერიოზულად ფიგურირებს. წინასწარი გამოძიების მასალებით, სანაოსნოსთან დაკავშირებული მილიონიანი ფინანსური ოპერაციები სწორედ ამ ბანკის მეშვეობით განხორციელდა. ალბათ, ამიტომაც, გენერალური პროკურატურა ვარაუდობს, რომ "საზღვაო ბანკის" დოკუმენტაციის შესწავლის შემდეგ დიდი მასშტაბის აფიორებს აეხდება ფარდა.

კახა კობერიძე

"საზღვაო ბანკში" საქართველოს სანაოსნოდან გამქრალი მილიონების შესახებ სოლიდური დოკუმენტაცია ინახება.

ცნობილი ოლიგარქის საიდუმლო ვიზიტის დეტალებს სამხედრო პროკურატურა იძიებს

დაკავებული მაიორის გარდა, პროკურატურა საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის სხვა მაღალჩინოსნებზეც გავა

მთავარმა სამხედრო პროკურატურამ გუშინ სახელმწიფო საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის კიდევ ერთი თანამშრომელი – დეპარტამენტის ინფორმატიზაციისა და ანალიზის სამმართველოს უფროსი, მაიორი ირაკლი პაპავა დააკავა. თითქმის შვიდსაათიანი დაკითხვის შემდეგ ირაკლი პაპავა წინასწარი დაკავების საკანში გადაიყვანეს.

ხათუნა ჯანგირაშვილი

თანამდებობრივი უფლებამოსილების გადამეტება – ასე დაკვალიფიცირდება ბრალი, რომლესაც მთავარი სამხედრო პროკურატურა საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ინფორმატიზაციისა და ანალიზის სამმართველოს უფროს მაიორს წაუყენებს. საქმე ეხება რუსეთის გენერალური პროკურატურის მიერ ძებნილი ბორის ბერეზოვსკის გასაიდუმლოებულ ვიზიტს საქართველოში. მაშინ ბერეზოვსკიმ საზღვარი პლატონ ელენინის სახელით გადმოკვეთა.

"პაპავა ეჭვმიტანილია უფლებამოსილების გადამეტებაში, რამაც სახელმწიფო ინტერესების არსებითი ზიანი გამოიწვია. გარდა ამისა, პაპავას სასაზღვრო სამსახურის წესის დარღვევაში ადანაშაულებენ, რამაც სახელმწიფო უშიშროების ინტერესის ხელყოფა გამოიწვია, ეს ბრალდებები 3-დან 8 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს," – აცხადებს სამხედრო პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსი მიხეილ ჭანუყვაძე.

გამომძიებლის განმარტებით, ირაკლი პაპავამ საქართველოში ბერეზოვსკის ჩამოსვლამდე რამდენიმე დღით ადრე აეროპორტის სასაზღვრო-გამტარი პუნქტის კომპიუტერულ ბაზაში არსებულ ძებნილთა სიიდან "მოხსნა" ბორის ბერეზოვსკი, რის გამოც იგი ადგილობრივმა მესაზღვრეებმა საზღვარზე უპრობლემოდ გამოატარეს.

როგორც მთავარ სამხედრო პროკურატურაში აცხადებენ, პაპავა პირდაპირ ექვემდებარებოდა საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელს ვალერი ჩხეიძეს და, აქედან გამომდინარე, მთავარ სამხედრო პროკურატურაში არ გამორიცხავენ, რომ ამ საქმეში თავად სასაზღვრო უწყების სხვა მაღალჩინოსნებიც იყვნენ ჩართულნი. როგორც მთავარმა სამხედრო პროკურორმა "24 საათთან" საუბრისას განაცხადა, ვალერი ჩხეიძის ბრალეულობა ბორის ბერეზოვსკის ვიზიტთან დაკავშირებით, ჯერჯერობით, არ იკვეთება.

"გამოძიება დაადგენს, კიდევ ვინ მონაწილეობდა საერთაშორისო ძებნილის - ბორის ბერეზოვსკის საქართველოში გასაიდუმლოებული ვიზიტის ოპერაციაში", - ასეთია გამომძიებელთა კომენტარები. ასევე არ გამოირიცხება ამ ინციდენტში "ინტერპოლის" თბილისის ბიუროს მონაწილეობაც. **"ბერეზოვსკიზე საერთაშორისო ძებნა იყო გამოცხადებული და ეს ინფორმაცია ქსელში აუცილებლად უნდა ყოფილიყო, რადგანაც ინფორმაცია საზღვრის დაცვის სამსახურებსაც ჰქონდათ გადმოცემული. ულირსმა თანამშრომლებმა კი ეს მნიშვნელოვანი ინფორმაცია ქსელიდან ამოიღეს,"** – ეს განცხადება ვალერი ჩხეიძემ გააკეთა ბორის ბერეზოვსკის მიერ საქართველოს საზღვრის გადმოლახვის დღეს, უშიშროების საბჭოს საგანგებო სხდომის შემდეგ გამართულ ბრიფინგზე და მოქმედ პრეზიდენტს ნინო ბურჯანაძეს გადადგომის შესახებ პატაკითაც მიმართა. საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის მაღალჩინოსნების წინააღმდეგ გენერალურმა პროკურატურამ მაშინვე აღძრა საქმე. როგორც მაშინდელი გენერალური პროკურორი ნუგზარ გაბრიჩიძე აცხადებდა, თბილისში ჩამოსულ ბერეზოვსკის სერიოზული გარანტიები ჰქონდა. მას შვიდი მანქანა დახვდა და იგი მის მეგობარ ბიზნესმენამდე მიაცილეს. მეგობარი ბიზნესმენი, როგორც ცნობილია, ბადრი პატარკაციშვილი გახლავთ. ყოფილი გენერალური პროკურორი ამბობდა, რომ პროკურატურა ყველა მოწმეს დაკითხავდა, მათ შორის - ბადრი პატარკაციშვილსაც. მაშინ სამართალდამცველები ირწმუნებოდნენ, რომ საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების შემდეგ დადგინდებოდა, ჰქონდა თუ არა პოლიტიკური ხასიათის შეხვედრები თბილისში ჩამოსულ ბერეზოვსკის. მთავარი სამხედრო პროკურატურა ამის თაობაზე, ჯერჯერობით, არაფერს ამბობს.

პოლიციის ინსპექტორის დაკავებას სპეცოპერაცია დასჭირდა

გუშინწინ, გვიან ღამით, გორის ცენტრში, პოლიციის მთავარი სამმართველოს შენობის წინ სროლის ხმა ისმოდა. სროლის მიზეზი ყოფილი პოლიციელის ნიკოლოზ ხაბელაშვილის დასაკავებლად ჩატარებული სპეცოპერაცია გახდა. ყოფილმა პოლიციელმა, სისხლის სამართლის სამძებროს ინსპექტორმა ნიკოლოზ ხაბელაშვილმა დაკავებისას კოლეგებს წინააღმდეგობა გაუწია და გაქცევა სცადა. გაქცევის მცდელობისას ხაბელაშვილი მხარის კრიმინალური პოლიციის ახალ უფროსს არჩილ იმერლიშვილს ავტომანქანით დაეჯახა. სამართალდამცველებმა რამდენიმე გამაფრთხილებელი გასროლისა და გაქცეულის ავტომანქანის დაზიანების შემდეგ მისი დაკავება მაინც შეძლეს.

ხათუნა ჯანგირაშვილი

როგორც "24 საათისთვის" გახდა ცნობილი, ნიკოლოზ ხაბელაშვილი პოლიციის რიგებიდან, დაახლოებით, ერთი თვის წინათ გაათავისუფლეს. ორი კვირის წინ კი მის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა, რის გამოც ის დასაკითხად გორის რაიონის პროკურატურაში არაერთხელ გამოიძახეს; თუმცა გათავისუფლებული პოლიციელი გამოძიებას თავს არიდებდა და პროკურატურას ემალებოდა.

"სისხლის სამართლის სამძებროს ინსპექტორის - ხაბელაშვილის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალური ინსპექციის მასალების საფუძველზე აღიძრა. საუბარია ორ ეპიზოდზე, რომლებიც ერთსა და იმავე შინაარსს ატარებს და ერთი და იმავე მუხლით კვალიფიცირდება – თანამდებობის ბოროტად გამოყენება. ეს გახლავთ ის ბრალდება, რომლის გამოც ხაბელაშვილი მისთვის გაგზავნილი უწყებით პროკურატურაში არაერთგზის დავიბარეთ, რათა ეჭვმიტანილის სტატუსით დაგვეკითხა. იმის გამო, რომ ის არ ცხადდებოდა და გამოძიებას ემალებოდა, სასამართლომ დადგენილება გამოიტანა დაკითხვაზე მისი იძულებით წარმოდგენის თაობაზე. გუშინ იგი საკუთარი ავტომანქანით, ორ მეგობართან ერთად, გორის რაიონის პოლიციის მთავარი სამმართველოს წინ მოძრაობდა და მის დასაკავებლად სამართალდამცველებმა ბრძანება მიიღეს", - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას გორის რაიონის პროკურორმა რომან გვიშიანმა.

სისხლის სამართლის სამძებროს ყოფილი ინსპექტორის საქმეს ახალი ბრალდება – პოლიციელთათვის წინააღმდეგობის გაწევაც დაემატება. მოქალაქეების უკანონოდ ჩხრეკა – ეს გახლავთ ის ბრალდება რომელიც შსს-ს გენერალურმა ინსპექციამ გორის რაიონის პროკურატურას გადაუგზავნა და რომლის მიხედვითაც, ორი კვირის წინათ ხაბელაშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა.

"ნიკოლოზ ხაბელაშვილი უხეშად არღვევდა კანონს. იგი ქუჩაში ხალხს აჩერებდა და კანონდარღვევით, უმიზეზოდ აწარმოებდა მათ ჩხრეკას, თან კანონს იშველიებდა. ამ ყველაფრის მიზანი გაჩხრეკილთათვის ფულის გამოძალვა გახლდათ. ხაბელაშვილის მიერ გაჩხრეკილი ყველა პიროვნება დაკითხულია. მისი ბრალეულობის საკმარისი და მყარი მტკიცებულებები გაგვაჩნია", - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას პროკურორმა რომან გვიშიანმა.

ხაბელაშვილს ოფიციალურად ბრალს დღეს წარუდგენენ; ხვალ კი პროკურატურა მისთვის წინასწარი სამთვიანი პატიმრობის შეფარდების მოთხოვნით მიმართავს სასამართლოს.

ყოფილი პოლიციელის მანქანიდან ამოღებულია სხვადასხვა ცეცხლსასროლი იარაღი. გაირკვა ისიც, რომ პოლიციის ინსპექტორი დაკავებისას ნარკოტიკული ნივთიერება "მეტადონის" ზემოქმედების ქვეშ იმყოფებოდა.

რაც შეეხება გორის რაიონის კრიმინალური პოლიციის ახალ უფროსს, რომელსაც დაკავებისას ეჭვმიტანილი ავტომანქანით დაეჯახა: არჩილ იმერლიშვილი ბარძაყის არეში მიყენებული დაზიანებით მიიყვანეს საავადმყოფოში.

დეპუტატმა საკუთარი მძღოლი დაჭრა

პარლამენტარმა, ფრაქცია "თავისუფლების" წევრმა თამაზ გელაშვილმა თბილისის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მიიყვანა ზურგში მძიმედ დაჭრილი საკუთარი მძღოლი. პარლამენტარის მძღოლს სასწრაფოდ გაუკეთდა უმძიმესი ოპერაცია, თუმცა, რამდენიმე საათიანი ქირურგიული ჩარევის მიუხედავად, ექიმებმა დემურ ლომიძის გადარჩენა მაინც ვერ შეძლეს.

მომხდარის შესახებ კომენტარს პარლამენტარი თამაზ გელაშვილი გუშინ მთელი დღის განმავლობაში არ აკეთებდა. ვერაფერს ამბობდნენ სამართალდამცველებიც. **"სანამ გელაშვილი არ დაიკითხება, წინასწარ ვერაფერს ვიტყვით, ყველაფერს გავარკვევთ"**, - ასეთი გახლდათ ვაკე-საბურთალოს რაიონის სამართალდამცველთა კომენტარები.

გავრცელებული ინფორმაციით, თამაზ გელაშვილმა მძღოლი თავად დაჭრა. როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, მას შემდეგ, რაც გელაშვილმა მძღოლი საავადმყოფოში გადაიყვანა და ექიმებს სასწრაფოდ დახმარება სთხოვა, განუცხადებია – ჩემი ავტომანქანის გარშემო უცხო პიროვნება საეჭვოდ მოძრაობდა. ინსტინქტურად იარაღი ამოვიღე, საიდანაც მოულოდნელად ტყვია გავარდაო. მომხდარ ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე გუშინვე აღიძრა; თუმცა იმის გამო, რომ გელაშვილი დეპუტატობის იმუნიტეტით სარგებლობს, შესაძლოა, მისი დაკითხვის პროცედურა გაჭიანურდეს. სამართალდამცველებს გელაშვილის დაკავების უფლება მანამ არ ექნებათ, სანამ პარლამენტს მისთვის იმუნიტეტის მოხსნის მოთხოვნით არ მიმართავენ.

24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. სატყეო მეურნეობის ყოფილი დირექტორი შოთა მეფარიძე თბილისის მე-5 საპყრობილიდან მსჯავრდებულთა და პატიმართა სამკურნალო დაწესებულებაში გადაიყვანეს. 79 წლის მეფარიძეს გულის იშემიური დაავადება და მეორე ხარისხის ჰიპერტონიული დაავადება აწუხებს. შოთა მეფარიძე გენერალურმა პროკურატურამ 6 თებერვალს დოკუმენტების გაყალბებისა და მიწების უკანონო გასხვისების ბრალდებებით დააკავა. იგი თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს. ციხის საავადმყოფოში მეფარიძესთან ერთად სხვა ცნობილი პატიმრებიც იმყოფებიან - სათბობენერგეტიკის ყოფილი მინისტრი დავით მირცხულავა და შპს "საქართველოს რკინიგზის" ყოფილი გენერალური დირექტორი აკაკი ჩხაიძე. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

რუსთავი. ქვემო ქართლის საოლქო პროკურატურამ ქრთამის აღების ბრალდებით დააკავა გარდაბნის რაიონის სამხედრო განყოფილების უფროსი ნიზამ ბაირამოვი. ბაირამოვმა სოფელ ნაზარლოში მცხოვრებ ძმებ კასუმოვებს სამხედრო სავალდებულო სამსახურიდან გათავისუფლების სანაცვლოდ 1000 დოლარი და ორი ცხვარი გამოართვა. ძმები კასუმოვები ცნობილი ნათელმხილველები არიან. ისინი ქართული პრესითა და ტელევიზიით არაერთხელ აცხადებდნენ, რომ მათთან სამკითხაოდ ბევრი ქართველი მაღალი თანამდებობის პირი დადის. ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მამუკა ცაავას ინფორმაციით, ბაირამოვი ქრთამს 2002 წლის აგვისტოდან ნაწილ-ნაწილ იღებდა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

რუსთავი. რუსთავის პოლიციამ დიდი ოდენობით ნარკოტიკული ნივთიერების შენახვის ფაქტზე 24 წლის დიმიტრი ჭიჭიბოშვილი და 26 წლის ირაკლი ყურაშვილი დააკავა. თითოეულს 1 გრამი ჰეროინი აღმოუჩინეს. რუსთავის შს სამმართველოს უფროსის რამაზ ელოშვილის ინფორმაციით, ისინი ე. წ. ამლებები არიან, ანუ ყიდულობენ დიდი რაოდენობით ნარკოტიკს. მისივე თქმით, ჭიჭიბოშვილი ქურდული სამყაროდან არის და მას სასამართლომ უკვე შეუფარდა წინასწარი სამთვიანი პატიმრობა, ხოლო ბრალის დამტკიცების შემთხვევაში 8-დან 20 წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება. რაც შეეხება მეორე დაკავებულს, ის სასამართლოს წინაშე დღეს წარდგება.

■ ■ ■

თბილისი. საოლქო სასამართლომ გუშინ ძალაში დატოვა მთაწმინდა-კრწანისის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სემეკ-ის თავმჯდომარის დავით მირცხულავას თანამდებობიდან დროებითი გადაყენების თაობაზე. მირცხულავას ადვოკატის ეკა ბესელიას განცხადებით, აღნიშნული გადაწყვეტილება მოსალოდნელი იყო, რადგან სასამართლოები ბოლო დროს პროკურატურის სასარგებლოდ იღებენ გადაწყვეტილებებს. "მირცხულავა საქმის არსებითი განხილვის დაწყებამდეა გადაყენებული, რაც მისი თანამდებობიდან საბოლოო გათავისუფლებას არ ნიშნავს"- აცხადებს ადვოკატი. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ფოთი. ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტის თანამშრომლები ფოთის ნავსადგურში გაჩერებული გემის ტვირთს, 400 ტონა მეორადი გადამუშავების სილიკომანგანუმის წარმოშობას სწავლობენ. როგორც საგამოძიებო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე გოჩა ჭელიძე აცხადებს, ტვირთი საზოგადოება "ჭუმბურიძე-ნებიერიძის" საკუთრებაა, რომელსაც სილიკომანგანუმი თურქეთის რესპუბლიკაში გაჰქონდა. გამომძიებლები ამჟამად სწავლობენ, რამდენად მართლზომიერადაა აღნიშნული ტვირთი მათ საკუთრებაში. სამართალდამცავები შესაბამის გადაწყვეტილებას გამოძიების ჩატარების შემდეგ მიიღებენ. თუ დოკუმენტაცია აღმოჩნდება მოუწესრიგებელი, შესაძლოა, მეპატრონეს ტვირთი ჩამოერთვას. აღსანიშნავია, რომ ფინანსთა სამინისტროს საგადასახადო დეპარტამენტის ოპერატიული სამსახურის თანამშრომლებმა ზესტაფონის რაიონთან იმავე ფირმის კუთვნილი 18 სატვირთო მანქანა დააკავეს. მათ სილიკომანგანუმი ყალბი ანგარიშ-ფაქტურებით ჰქონდათ შეძენილი. მიმდინარეობს მოკვლევა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

ზუგდიდი. გუშინ ზუგდიდის რაიონულმა სასამართლომ საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ფილიალის დირექტორ იური გუგუჩიას სამთვიანი წინასწარი პატიმრობა მიუსაჯა. იური გუგუჩიას ბრალად ედება ბიუჯეტიდან 45 ათასი ლარის მითვისება და თანამდებობის ბოროტად გამოყენება. **მედია-ნიუსი**

19 თებერვალი, ხუთშაბათი, 2004 წელი. №41 24 საათი

მიწისქვეშა გამგებლები

პირველი გვერდიდან

(820-მილიმეტრიანი) 2 ტონამდე იწონის და მაგისტრალის ღირებულება, როგორც ჯართისა, აუდიტორული ფირმა "ლიდერის" მიერ, 2001 წლის 9 ივლისს, შეფასებულია 43 442 ათას ლარად, ტონა 10 ლარად, მაშინ, როცა სინამდვილეში ერთი მილის ღირებულება, ერთი ტონის საბაზრო ფასის მიხედვით, მინიმუმ 150 ლარია.

მესიჯი ახალ ხელისუფლებას

ანონიმური წყაროს ცნობით, ლაკბეზე, სადაც ჯერ კიდევ კომუნისტების დროს უდიდესი მაგისტრალური მილსადენები გაიყვანეს ხელოვნური წყალსატევისათვის, დღეს უკვე მილსადენის დატაცების ფინალური ეტაპი მიმდინარეობს. ახალი ხელისუფლების მოსვლასთან ერთად, სამუშაოები უფრო და უფრო ჩქარდება. დღისით, მზისით, იქ მილების მასიური ჭრა და ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები უპრობლემოდ მიმდინარეობს. წინა ხელისუფლების მიერ, ნებაზე მიშვებულ ქურდებს, არც ახალი ხელისუფლების მუქარის შიში აქვთ. მით უფრო, რომ სამართალდამცავ სტრუქტურებში რეგიონის მასშტაბით, ჯერჯერობით, არანაირი ცვლილებები არ არის, ანუ შესაძლო "ჩაწყობები" ჯერ კიდევ ძალაშია.

იმავე ანონიმური წყაროს ცნობით, ლაკბეზე ამჟამადაც გამალებული სისწრაფით მიმდინარეობს მილების დატაცების "კანონიერი" პროცესი, რომელსაც ფირმა TNT აწარმოებს. ამას, არც ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამართველოს უფროსი გია ბაწაშვილი უარყოფს. მისი მტკიცებით, მილების დამტაცებლებს თავად ებრძვის და ლამის მიწაშიც ჩამარხოს ქურდები. **"პროკურატურას უკვე მეასედ მივაკითხე, მიდით, ნახეთ, რამდენი მტკიცება მივეცი პროკურატურას, არაფერი ეშველა ამ საქმეს, მეტი რა გავაკეთო?!"** - კითხულობს გაოცებული სიმართლის მაძიებელი, თუმცა, გურჯაანის რაიონის პროკურორის თანაშემწე, გია ყვირალაშვილი იმასაც აკონკრეტებს, რომ ბაწაშვილმა, მხოლოდ ერთი თვის წინ, ანუ ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ შეიტანა სარჩელი და აღნიშნული საქმის შესწავლა მიმდინარეობს.

"რამდენიმე დღის წინ, რაიონის ხელმძღვანელობასაც მივმართე წერილით, დავდივარ ყველა სტრუქტურაში და ვითხოვ, იქნებ ეს ყაჩაღობა დამთავრდეს," - მოითხოვს ბაწაშვილი, რომელსაც რატომღაც ავიწყდება, რომ ამ ყაჩაღობაში წილი თავადაც მიუძღვის. მთავარი მოქმედი პირები კი უფრო მაღალი ჩინის მფლობელები არიან. როგორც გაირკვა, ამ საქმეში პარლამენტარ თემურ ხურციძის გვარი ფიგურირებს, რომელიც 1999-2003 წლების პარლამენტში "მრეწველების" სიით შევიდა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს გურჯაანის საგამოძიებო სამსახურის გამომძიებელი გოგი პასიკაშვილი, რომელიც ამ საქმეს უშუალოდ იძიებს, აცხადებს, რომ პარლამენტარ ხურციძეს, ვერანაირად ვერ უკავშირდებიან. საგამოძიებო დოკუმენტებში კი, ფირმა "არმაზი" ფიგურირებს, რომელიც თემურ ხურციძის ძმაზე იყო გაფორმებული და 2001 წლიდან სოფელ ჩალაუბნის ტერიტორიიდან მილების ამოღებას უშუალოდ "კურირებდა".

სანამ გამოძიება ხურციძეს ვერ უკავშირდება, სოფელ ჩალაუბნის ტერიტორიიდან მილების გატანის პროცესი კვლავ მიმდინარეობს. მოსახლეობა აცხადებს, რომ ახალი ხელისუფლების მიერ გაკეთებულმა მძაფრმა განცხადებებმა რაიონებამდე და სოფლებამდე ჯერ ვერ ჩამოაღწია. მეტიც, საქმეში ჩართული სტრუქტურები საეჭვოდ დიდ დროს უთმობენ ძიებას. როგორც ითქვა, ძიების კვალი ბევრ მაღალჩინოსანზე გადის. ღია დაპირისპირება კი ძველ კადრებს ხელს არ აძლევთ იმ უბრალო მიზეზით, რომ საქმეში "ჩათრეულნი" თავადაც აღმოჩნდებიან.

"დირექციის დირექცია" ანუ უჩინმაჩინის ქუდი

ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამმართველოს უფროსი, ჩვენს კითხვაზე, თუ ვინ გასცა სახელმწიფოს კუთვნილი მილიონობით ქონების კაპიკებად გაყიდვის უფლება, მეტად შთამბეჭდავ პასუხს იძლევა: "დირექციის დირექციამ"(?!). გია ბაწაშვილის თქმით, სწორედ ასეთი შთამბეჭდავი სახელწოდების მქონე სამსახური იყო უშუალო ნებართვის

სარწყავი სისტემის ჯართად თურქეთში გატანის "ინდუსტრია".

ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამმართველოს უფროსი გია ბაწაშვილი

სოფელ ვაზისუბნის საკრებულოს თავმჯდომარე ზაქრო მჭედლიშვილი

ხალხს ჰგონია, რომ სოფლისთვის სასიკეთო საქმეს აკეთებს.

გამცემი. ეს გაუგებრობა რომ უფრო დამაჯერებელი იყოს მკითხველისთვის, გთავაზობთ მოკლე ინტერვიუს გია ბაწაშვილთან:

- იქნებ დააკონკრეტოთ, როგორ მოხდა ლაკბის წყალსაცავის ტერიტორიიდან მაგისტრალის გაყიდვა?

- ეს, სხვათა შორის, ბალანსგარეშე ირიცხება. წყალსაცავის მფლობელი ზემო ალაზნის სარწყავი სისტემაა. კომუნისტების დროს, აქ დაუმთავრებელი მშენებლობა იყო. როცა ზემო ალაზნის სარწყავ სისტემას აშენებდნენ, ცნობილი მოვლენების შემდეგ, ეს კაშხალი ველარ აშენდა, ამიტომ, დედოფლისწყარომდე მაგისტრალი დაუმთავრებელი დარჩა. მაგისტრალი იყო დირექციის ბალანსზე. დირექცია არის დამკვეთი.

- რომელ დირექციას გულისხმობთ, დააკონკრეტეთ.

- ესე ჰქვია, დირექციის დირექცია, რომელიც ამ მშენებლობის დამკვეთი იყო.

- განმარტეთ, ეს დირექციის დირექცია რომელ სამინისტროს ექვემდებარებოდა?

- ეს "საქმთავარწყალმშენს" ეკუთვნოდა.

- ამ სამსახურის დაქვემდებარებაში იყო?

- არა, არა, მარტო მაგათი არა, ბოლოში გავალ რა! წლების განმავლობაში ამ დირექციის ბალანსზე ირიცხებოდა, მგონი წერეთელი იყო უფროსი. ჩვენ შემდეგ, დეპარტამენტს დაექვემდებარა, იმის შემდეგ, კიდევ რეალიზაცია ხდებოდა, ეს მილსადენი ჩამოწერილია ქონების მართვის მიერ, მინისტრთა კაბინეტის თანხმობით.

- რომელი მინისტრთა კაბინეტის?

- აი, როცა იყო, დოკუმენტები, ყველაფერი სახეზეა. ესე იგი, ეს არის დემონტაჟს ქვემდებარე. მე გაჩვენებთ დოკუმენტებს, რომლებიც ამ დემონტაჟს ამართლებს.

- იქნებ დააკონკრეტოთ, საიდან სადამდე ექვემდებარებოდა მილსადენები გაყიდვას? მთელი მაგისტრალი უნდა გაყიდულიყო?

- ამას ვერ დავაკონკრეტებ.

ერთი სიტყვით, დირექციის დირექციის ბალანსზე რიცხული, რომელიღაც სამსახურს დაქვემდებარებული, თავიდან ბოლომდე გაუგებარი და დაუკონკრეტებელი სიგრძის მილსადენის გაყიდვა, ქონების მართვის სამინისტროს მიერ მოხდა და თანხმობა მინისტრთა კაბინეტმა მისცა.(?)

ანუ, უფრო რომ დავაზუსტოთ, ქონების მართვის სამინისტროს, რომელიც უკვე გაუქმდა და ამჟამად სააგენტოდ იწოდება, მანამდე დაეთანხმა მინისტრთა კაბინეტი, ვიდრე ქონების მართვის სამინისტრო საერთოდ ჩამოყალიბდებოდა. (?)

აი, ასეთი ყოვლისშემძლეა "დირექციის დირექცია", რომელიც უჩინმაჩინის ქუდივით, საითაც საჭიროა და როგორც საჭიროა, ისე მოერგება დაინტერესებული ადამიანების თავს.

როგორ იხარჯებოდა მსოფლიო ბანკის 5-მილიონიანი გრანტი

მსოფლიო ბანკის პროექტმა, რომელიც ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაციას უნდა მოხმარებოდა, სრული კრახი განიცადა. პროექტი 2003 წელს შეწყდა. პროექტისთვის ხელისუფლება დიდი ხნით ადრე შეუდგა მზადებას. მედიასაშუალებებში 2000 წლიდან მუდმივად აისახებოდა კახეთში გვალვის შედეგად მიყენებული ზარალი, რამაც მსოფლიო ბანკის დახმარების მიღების შესაძლებლობა გაზარდა.

სამელიორაციო სისტემის მართვის დეპარტამენტმა, კაშხლის აშენების საჭიროებაც დაასაბუთა, რომელსაც 140 მლნ კუბური მეტრის წყალი უნდა დაეტია.

პროექტის მიხედვით, ნაწილობრივი სამუშაოები ქვემო ალაზნის სამმართველოსაც უნდა შეესრულებინა, სწორედ ამიტომ, ვინაიდან ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემა თანხების ნაკლებობას უჩიოდა და ვერც ადგილობრივი ბიუჯეტი აფინანსებდა, ზემდგომმა ნება დართო, ამორტიზირებული მილები გაეყიდათ. როგორც ბაწაშვილი ირწმუნება, ამორტიზირებული მილები, მართლაც არაფერში არ იყო საჭირო და 116 000 ლარისა გაიყიდა (ეს არის ოფიციალურად დაფიქსირებული თანხა, ხოლო რა დგას ამ თანხის უკან, რეალურად არავინ უწყის. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ თითოეული მილი რამდენიმე ტონას იწონიდა, ძნელი მისახვედრი არ არის, რა თანხებზეა საუბარი). სხვათა შორის, ხარჯთაღრიცხვას შპს "ნიკა 96" აწარმოებდა. რა პრინციპით შეირჩა ეს ფირმა, ან ვინ არის მისი მფლობელი, უცნობია. გია ბაწაშვილი კი აცხადებს, რომ ამ თანხის 16 პროცენტი ბიუჯეტში გადარიცხეს და დღგ-ც გადაიხადეს. აქვე ბაწაშვილი იმასაც აცხადებს, რომ ქურდები (რომლებიც ახლა, ანუ ერთი თვის წინ გამოჩნდნენ, მანამდე კი ანგელოზები იყვნენ) დასაჭერები არიან. სამმართველოს უფროსი იმასაც არ მალავს, რომ, თურმე, ყაჩაღებს, რომლებიც მილებს იტაცებენ, აქტებს აწერინებს.

"ჩემი სარჩელი პროკურატურაშია, პასუხისმგებლობას ვიხსნი," - აღნიშნავს ის.

ხოლო იმაზე, თუ ვისი, ან რისი მიზეზით შეჩერდა მსოფლიო ბანკის 5 მილიონიანი პროექტი, რომლის ძირითადი ნაწილიც ალაზნის არხის უშედეგო თხრას და ჯიბეების გასქელებას გადაჰყვა, პასუხს არავინ აგებს.

არც იმის შესახებ არის ცნობილი, სად წავიდა ბოლო 5 წლის მანძილზე, ბიუჯეტიდან გადასროლილი, ვითომდა სარწყავი სისტემის აღსადგენად გამიზნული ათასობით ლარი, რომელიც მოსახლეობაზე ზრუნვას და მცირე ელექტროსადგურის - "ალაზანჰესის" სიმძლავრის ზრდას უნდა მოხმარებოდა.

მიწისქვეშეთის გამგებლები

წლების განმავლობაში, გურჯაანის რაიონის წყალსადენის მილების ჯართად გაყიდვით მიღებული მილიონებით, რამდენიმე ადამიანი ითბობდა ხელს.

სქემა, რომელიც ამ სფეროში განუკითხაობის და დაუსჯელობის გარემოს ქმნიდა, შემდეგი პრინციპით ფუნქციონირებდა: **ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამმართველო - ადგილობრივი ხელისუფლება - სამხარეო ხელმძღვანელობა**. თითოეულ მათგანს თავისი მკაცრად განსაზღვრული ფუნქცია და მოვალეობა ჰქონდა. მილსადენების უმრავლესობა ზემოთ აღნიშნული სამმართველოს ბალანსზე იმყოფებოდა, მათი მხრიდან ხდებოდა მილსადენების, როგორც ექსპლუატაციისთვის ვარგისის, ისე ამორტიზებულის, ჩამოწერა. ამასთანავე, საქმეში ერთვებოდა ადგილობრივი ქონების მართვის სამმართველო, რომელიც მილსადენების ბედს განაგებდა.

ადგილობრივი ხელისუფლების მხრიდან ხდებოდა ქონების მართვის სამმართველოს, აუდიტის და საგადასახადოს სასურველი კოორდინაცია. აქ იგულისხმება აუდიტის მხრიდან შეფასებისთვის მცირე პროცენტის დადგენა, ქონების მართვის სამმართველოს მიერ ჩამოწერის დოკუმენტაციის სრულყოფა და ბიუჯეტთან ანგარისწორების მართლზომიერების ილუზიის შექმნა, რაზეც პასუხს საგადასახადო სამსახური აგებდა. ერთი სიტყვით, კანონიერების თვალსაზრისით, ყველაფერი უნაკლოდ სრულდებოდა, ბიუჯეტი კი ცარიელი რჩებოდა. რაც შეეხება სამხარეო ადმინისტრაციის როლს, იგი საკუთარ თავზე იღებდა ე. წ. "კრიშის" ფუნქციას, რაც გულისხმობს სიტუაციის დარეგულირებას, როგორც რეგიონის დონეზე, ასევე - ცენტრალურ ხელისუფლებასთან.

2001 წელს, ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამმართველომ, სოფელ ვაზისუბანში არსებული შიდა სამეურნეო სარწყავი ქსელები და სატუმბი სადგური, ბალანსიდან ბალანსზე გადასცა ვაზისუბნის საკრებულოს. როგორც ჩვენთან საუბარში სამმართველოს უფროსმა გია ბაწაშვილმა განმარტა, სოფლის საკრებულოს უფლება არ ჰქონდა, გადაცემული ქონება გაეყიდა. უფრო მეტიც, ეს ქსელები და სატუმბი სადგური უნდა აღდგენილიყო ექსპლუატაციისთვის. რა მდგომარეობაში მიიღო ეს ქსელები სოფელმა? არსებობს 2001 წლის 9 ივლისით დათარიღებული აუდიტორული ფირმა "ლიდერის" დასკვნა. ამონარიდი დასკვნიდან: **"ადგილზე დათვალიერებამ ცხადყო, რომ მილსადენები კოროზირებულია, სატუმბი სადგურის შენობა ამორტიზებულია, ყოველგვარი ელექტრო და მექანიკური მოწყობილობა გაძარცვულია."** მაშინ, რატომ მიიღო ვაზისუბნის საკრებულომ ბალანსზე ის მილსადენი, რომელიც, დასკვნიდან გამომდინარე, ფაქტობრივად ფუნქციადაკარგული იყო. მით უმეტეს, რომ როგორც საკრებულოს ამჟამინდელმა თავჯდომარემ ზაქრო მჭედლიშვილმა განაცხადა, ტექნიკური დოკუმენტაცია და რუკები ამის მერეც ბაწაშვილის უწყებაში დარჩა. ფაქტობრივად, მოხდა პასუხისმგებლობის გადანაწილება ამ ორ უწყებას შორის. ამასთან, ხელთ ჰქონდათ აუდიტის დასკვნა, რაც საფუძველს იძლეოდა, მილები ჯართად ქცეულიყო. ამ უკანასკნელმა ერთი ტონა ჯართი 10 ლარად შეაფასა. მთლიანად კი - 44942 ლარად. დღეისათვის, ჯართის სახით, ვაზისუბნიდან გატანილი მილების ფასი, აუდიტის შეფასების თანხასთან შედარებით, 7-ჯერ მეტია. ეს ციფრი ეყრდნობა ვაზისუბანში დღეისათვის მიმდინარე წყალსადენის დემონტაჟის მწარმოებელი ფირმის მხრიდან დადებულ ხელშეკრულებას, რომელიც ვაზისუბნის საკრებულოს უხდის 80 ლარს. ეს ფირმა, რომლის სახელწოდებაა შპს "სუდ-ექსპორი", ასევე არ ერიდება 75 ლარის გადახდას მილების დემონტაჟისთვის. ხელშეკრულება გაფორმებულია 1500 უბანზე. ამ ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, მარტო ამ ფირმას ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, ხარჯი 250000 ლარამდე აქვს. თუ დაუმატებთ ტრანსპორტირების ხარჯებს და სახელმწიფო ბიუჯეტისათვის გადასახდელ თანხებს, "სიდექსპორი" სამუშაოებს მხოლოდ ქველმოქმედების მიზნით აწარმოებს, რაც არარეალურია. თუნდაც იმიტომ, რომ ჯართის საბაზრო ფასის გათვალისწინებით, ფირმა ამ რეალიზაციით მაქსიმუმ 45 000 ლარი შეიძლება მიიღოს. ესეც იმ შემთხვევაში, თუ ტონა ჯართს 150 ლარად გაყიდიან. ერთი სიტყვით, სოფელ ვაზისუბანში მიმდინარე მილების დემონტაჟის სამუშაოების შედეგად, სოფლის და სახელმწიფო ბიუჯეტი დაზარალდება. ქველმოქმედებასთან რომ არ გვაქვს საქმე, ამას ჩვენი ფოტორეპორტაჟიდანაც ხედავთ. ამ საკითხთან დაკავშირებით, ვაზისუბნის საკრებულოს თავმჯდომარის, ზაქრო მჭედლიშვილის კომენტარი იყო შემდეგი: "ჩვენ სხვა ფირმებთან ხელშეკრულება იმიტომ გადავწყვიტეთ, რომ რეალურ თანხას არ გვიხდიდნენ. ფირმა "სიდექსპორი" აპირებს ხელშეკრულების გადასინჯვას, რასაც შეიძლება დავთანხმდეთ. არის მონაკვეთები, სადაც გართულებულია ამოღება. ეს კი მყიდველის ხარჯს ზრდის სხვა შემთხვევაში, ისინი გაწყვეტენ ხელშეკრულებას." საინტერესოა, "სიდექსპორმა" რატომ დადო ეს ხელშეკრულება, რომელიც თავისთავად მისთვის წამგებიანი იყო, ჩნდება კითხვა: ხომ არ იყო თვალის ახვევის მცდელობა?

ამ შემთხვევაშიც "სიდექსპორის" სურვილია, მოახდინოს პირველი ხელშეკრულების რევიზია და მილების დემონტაჟი გააგრძელოს ახალი ხელშეკრულების საფუძველზე. ამ საკითხზე ასეთი კომენტარი გააკეთა ვაზისუბნის გამგებელმა, ზაქრო მჭედლიშვილმა:

"მიმდინარე სამუშაოებიდან გამომდინარე, რომელიც თავისთავად არის ურთულესი, იყო შემოთავაზება ხელშეკრულების გადახედვის მიზნით, მყიდველ მხარესთან გვეწარმოებინა მოლაპარაკება ახალ ხელშეკრულებაზე, სადაც სოფლის ბიუჯეტში შემოსატანი თანხა შემცირდებოდა. ჩვენ ამ საკითხს, ადამიანური ურთიერთობებიდან გამომდინარე ვუდგებით: არ გვინდა, "სიდექსპორი" დაზარალდეს."(?)

ამ მილსადენზე 2001 წლიდან დაიწყეს მუშაობა სხვადასხვა ფირმებმა, მათი უმრავლესობის მიერ გაჭრილი ტრანშეები დღესაც არ არის მიწით ამოვსებული, შესაბამისად ფირმა "სიდექსპორს" კარგად უნდა სცოდნოდა, რა სამუშაოები უნდა ჩაეტარებინა. აპელირება იმაზე, თითქოს ხელშეკრულების დადებისას ისინი არ ფლობდნენ ინფორმაციას, სრული აბსურდია. აქ კიდევ ერთ დეტალს დავამატებთ: ზაქრო მჭედლიშვილი შემოსული თანხებით სოფელში გარკვეული სამუშაოების ჩატარებას აპირებს. იბადება კითხვა, თუ ფირმის ინტერესებს ადამიანური თვალსაზრისით უყურებს ბატონი ზაქრო, რას ფიქრობს იგი სოფლის მოსახლეობის ინტერესზე? სოფელი რომ ზარალდება, გამგებლის შემდეგი სიტყვებიდანაც ირკვევა: **"პოლიციის თანამშრომლები, წლების განმავლობაში, ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის სამმართველოს ბალანსზე არსებული 1200 მმ მილების მასიური დატაცებებით იყვნენ დაკავებულნი. ამის შედეგად, რამდენიმე დღის უკან მოხდა შეხლა-შემოხლა. გ. ბაწაშვილის ბალანსზე არსებული მილსადენი წლებია, რაც იძარცვება, მისი პატრონი კი არავინ არის. ძარცვის პროცესს რომ კონკრეტული პოლიციის მაღალჩინოსნები კურირებენ, მათ მიერ დაქირავებული მუშახელი საუბრობს. ამ მხრივ, ჩვენი ინფორმაციაც გვაქვს. მივმართე ხელისუფლებას, პოლიციას(?!), თუმცა რეაგირება არ მოჰყოლია."**

აი, ასეთი განუკითხავი სიტუაციაა გამეფებული კახეთში და, კონკრეტულად, სოფელ ვაზისუბანში. შსს-ს სამხარეო სამმართველოს თანამშრომლები გამოძიებას აწარმოებენ, მაგრამ სოფლის მოსახლეობას უკვე აღარაფრის სჯერა. თავად განსაჯეთ:

გოგია დვალიშვილი: "რა ვიცი, შვილო, 2003 წელს, ეს ადგილი შეკრული იყო სათბურებით. ჯერ იყო, თვითონ გაზიდეს. მერე კვალი რომ წაეშალათ, ხალხი მიუშვეს, მაგრამ აღარაფერი იყო დარჩენილი. ამის მერე იყო და გურჯაანის პოლიცია იდგა დაცვის მიზნით. ახლა შეხედე, რამეს ხედავ დასაცავს? ყველას უნდოდა, რომ გაყიდული მასალებით მიღებული შემოსავალი სოფელს მოხმარებოდა, სახელმწიფოსაც ესარგებლა. დღეებს ვთვლიდი, რომ სააკაშვილის მოსვლის შემდეგ გამოსწორდებოდა ქვეყანა. ახლა ისევ იგივე გრძელდება. გესმით, ტრაქტორები მუშაობენ და მიაქვთ სარწყავი მილები."

ზურაბ პაიჭაძე: "წლებია, სათბურები იშლება. სოფელს გაყიდული წარმოებიდან კაპიკი არ მოხმარებია, ყოველ შემთხვევაში, არაფერი შეტყობია ჩვენ ცხოვრებას. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი ცუდია. კაცმა არ იცის, გაყიდვით შემოსული თანხები ვის ჯიბეში წავიდა. პასუხს არავინ გაგცემს, ჩვენ ვინ გვეკითხება."

უშანგი ონაშვილი: "ოთხი დღეა, ვმუშაობ მილების ამოღებაზე, ჯერ არ ვიცი, რას გადამიხდიან. ამბობენ, ამოღებული მილების საფასური სოფელს მოხმარდებაო. ჩვენც, მუშებს ამის იმედი გვაქვს. რაღა სხვამ წაიღოს, გვირჩევნია, ჩვენი სოფლის მოსახლეობა დასაქმდეს. არ ვიცი, სოფელმა რა თანხა უნდა მიიღოს და მიიღებს თუ არა.

საჩუქრის ახალი ფორმა! გსურთ გაუკეთოთ განსაკუთრებული საჩუქარი ახლობელ ადამიანს? გიჭირთ არჩევანის გაკეთება?
შეიძინეთ და აჩუქეთ მაღაზია-სალონი სან-სეტის სასაჩუქრე ბარათი და საჩუქრის არჩევანის უფლება ბარათის მფლობელს მიანდეთ.
ვაჟა-ფშაველას 32
ტელ: 911991 877-791991

იყავით რაც შეიძლება ღია და კრიტიკული

ექსკლუზიური ინტერვიუ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან ვალტერ შვიმერთან

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი ვალტერ შვიმერი საქართველოში სამდღიანი ვიზიტისას ქვეყნის ხელისუფლებასთან, ძირითადად, საარჩევნო თემატიკაზე ისაუბრებს. მიუხედავად ამისა, უკვე ცნობილია, რომ ცენტრალური ხელისუფლება ამ დიდი სტუმრის ვიზიტის გარკვეულ შედეგებს აჭარის ლიდერთან დაგეგმილი შეხვედრებიდანაც გამოელის. გთავაზობთ ინტერვიუს ვალტერ შვიმერთან.

თამარ ხორბალაძე

- ბატონო ვალტერ, რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, ევროპის საბჭომ საქართველოს ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება ნაწილობრივ გადაუვადა. რას ნიშნავს ეს? რა პერიოდზე, ვადებზეა კონკრეტულად საუბარი?

- ტერმინი "გადავადება" ზუსტი არ გახლავთ. უბრალოდ, ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ ნამდვილად დაუწესა ვადები იმ რეკომენდაციების შესასრულებლად, რომელიც საქართველოს აქვს. ჩვენ საკითხს ასე განვიხილავთ: ეს ვალდებულებები არსებობს არა ევროპის საბჭოს, არამედ თავად ქვეყნისა და ხალხის წინაშე. ჩემი აზრით, სამართლიანია, ამ რევოლუციური მოვლენების შემდეგ საქართველოს მთავრობის ანგარიშვალდებულება თავისი ხალხის წინაშე დროში გაიწეროს, რათა უფრო ეფექტიან შედეგებს მივაღწიოთ.

- ახალი ხელისუფლების მოსვლის დღიდან არის ისეთი გადაცდომები, რომლებიც დაუყოვნებლივ რეაგირებას მოითხოვს?

- ვფიქრობ, მსგავსი არაფერია. ყოველ შემთხვევაში - ისეთი, რასაც თავად საქართველოს ხელისუფლება ვერ მოუვლის. ცხადია, "რევოლუციური პერიოდი" ყოველთვის რაღაც განსაკუთრებულთან არის დაკავშირებული. ვფიქრობ, მომავალი საპარლამენტო არჩევნები ძალიან კარგი შანსია საქართველოსათვის, რომ ქვეყანა ნორმალურ კალაპოტს დაუბრუნდეს. თავად ის ფორმა, როგორითაც საპარლამენტო არჩევნები ჩატარდება, ვფიქრობ, საქართველოსათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა. 4 იანვრის არჩევნების დამკვირვებლებმა აღნიშნეს, რომ ეს არჩევნები ჩატარდა ბევრად უკეთესად, ვიდრე საპარლამენტო არჩევნები ნოემბერში. მაგრამ ვერ ვიტყვით, რომ საპრეზიდენტო არჩევნები სრულყოფილი იყო. პრობლემები შეიქმნა საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტებასთან, თვითონ ხმის მიცემის პროცედურებთან დაკავშირებით. მომავალი საპარლამენტო არჩევნების დროს საქართველომ ეს შეცდომები უნდა გაითვალისწინოს, მომავალი არჩევნების უკეთესად ჩასატარებლად.

- დღეს საქართველოს პრეზიდენტმა ოპოზიციას საარჩევნო კომისიებში ორი დამატებითი წევრის შეყვანა შესთავაზა. თქვენ როგორ შეაფასებთ ამ ნაბიჯს?

- ჩემი აზრით, სწორი ნაბიჯია. აუცილებელია, რომ ოპოზიციის წარმომადგენლები იყვნენ როგორც საარჩევნო კომისიებში, ისე საარჩევნო უბნებზე.

- დღევანდელი საზოგადოებრივი განწყობიდან გამომდინარე, ადვილი შესაძლებელია, რომ მომავალ პარლამენტში ოპოზიცია საერთოდ არ იყოს წარმოდგენილი. მით უმეტეს, როცა არ იქნა გათვალისწინებული ევროპის საბჭოს რეკომენდაცია საარჩევნო ბარიერის დაწევის თაობაზე, შეუშლის თუ არა ეს გარემოება ხელს დემოკრატიულ პროცესებს?...

ევროპის საბჭოს საკმაოდ მკაფიო რეკომენდაცია სწორედ საარჩევნო ბარიერის დაწევას ეხება. ეს ბარიერი, სულ ცოტა, ხუთ პროცენტამდე უნდა დაიწიოს. იმის გათვალისწინებით, რომ შვიდპროცენტიან ბარიერს უკვე "შევარდნაძის ზღუდე" დაერქვა, არა მგონია, ახალ პრეზიდენტს მისი შენარჩუნების სურვილი ჰქონდეს. საქართველოს ხელისუფლებასთან შეხვედრებისას ამ რეკომენდაციას მე არაერთხელ გავიმეორებ. ამგვარი ცვლილება ბარიერის დაწევის თაობაზე უკვე მიღებულია ევროპის დემოკრატიულ ქვეყნებში.

- რაც შეეხება თქვენს ვიზიტს აჭარაში, რა კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმას ურჩევთ ავტონომიის ლიდერს?

- რა თქმა უნდა, ცენტრალურ ხელისუფლებასთან კონსტრუქციულ დიალოგს. მეორე მხრივ, იგივე რჩევას თუ სურვილს გავიმეორებ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილსა და პრემიერ-მინისტრ ჟვანიასთანაც. პირველი რეკომენდაცია ცენტრალური ხელისუფლებისადმი დეცენტრალიზაციის პროცესის რეალურად დაწყებაა, "თვითმმართველობის შესახებ" ევროპული ქარტიის რატიფიცირებისათვის მოსამზადებლად. ხოლო თავად ავტონომიის ხელმძღვანელობასთან კატეგორიულად გამოვთქვამ რეკომენდაციას, რომ ისინი რეგიონული მმართველობის ევროპულ სტანდარტებს დაემორჩილონ.

- საკონსტიტუციო ცვლილებები ოპოზიციის ნაწილმა ანტიდემოკრატიულ ნაბიჯად შეაფასა...

- ამ მოსაზრებას არ ვიზიარებ. ამ საკონსტიტუციო ცვლილებებს სწორი მიმართულებით გადადგმულად მივიჩნევ. თუმცა, ეს შესწორებები ზუსტად, მთლიანად მაინც არ ემთხვევა ვენეციის კომისიის მიერ შემუშავებულ დოკუმენტს. მესმის, რომ ამ გადაწყვეტილებების, შესწორებების მიღება ძალზე მოკლე დროში მოხდა. მაგრამ ეს რევოლუციის შემდგომ არსებული ვითარებით აიხსნება. ასე რომ, მოდით, ამ ცვლილებებს, მაინც როგორც დროებით მოვლენას, შევხედოთ. ვფიქრობ, კონკრეტულად ამ ცვლილებების სიღრმისეული განხილვა ახლადარჩეული პარლამენტის პრეროგატივა უნდა გახდეს. ცხადია, რომ როგორც ევროპის საბჭო, ისე ვენეციის კომისია მზად არის, ახალ ხელისუფლებას ამ მხრივ დახმარება აღმოუჩინოს.

- დასასრულ, მადლობას მოგახსენებთ იმის გამო, რომ თქვენ გაზეთ "24 საათის" რეკომენდატორი იყავით აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების საუკეთესო გაზეთების ნომინაციაზე წარდგენისას. რას ურჩევდით და უსურვებდით მომავალში ჩვენს გაზეთს?

- იყავით რაც შეიძლება ღია, კრიტიკული. დამოუკიდებელი მედია ყოველთვის სერიოზულ როლს თამაშობს ქვეყნის, საზოგადოების დემოკრატიულ განვითარებაში. გაზეთი არ უნდა იყოს ვინმეს, მთავრობის ან ოპოზიციის რუპორი, არამედ უნდა გაავრცელოს ინფორმაცია. მან უნდა შეუქმნას კრიტიკული თვალსაზრისი ამომრჩეველს როგორც მმართველი პარტიის, ისე ოპოზიციის მიმართ. ეს არის დამოუკიდებელი მედიის საუკეთესო სამსახური, რაც კი შეიძლება მან საზოგადოებას გაუწიოს.

ინტერვიუს დროს

თებერვლიდან "24 საათი" ინგლისურად.
English newspaper 24 Hours, coming out from February
გამოწერით.
on subscription basis
e-mail: public@24hours.ge
Tel: 20 24 24 Fax:20 24 25

აფიშა

თეატრები

თეატრალური სარდაფი
მარშან ნორმანი
"ღამე მშვიდობისა, დედა"
რეჟისორი: ნინო ლიპარტელიანი
დას: 20:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
ალექსანდრე ვამპილოვი
"მონადირე"
რეჟისორი: გიორგი შალუთაშვილი
დას: 19:00 სთ.

პრეზენტაციები
მარიონეტების თეატრი
"წიგნის კუთხის" გახსნა და რეზო გაბრიაძის
ახალი კრებულის პრეზენტაცია
დას: 18:00 სთ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა
ჩეზარე ბეკარიას "დანაშაულისა და სასჯელის" თარგმანის
(ირაკლი ხუცურაულის შესრულებული) პრეზენტაცია.
გახსნა: 17:00 სთ.

გამოფენა

TMS
თანამედროვე ქართველ მხატვართა
ნამუშევრების გამოფენა

"ქარვასლა"
კახა ზარნაძის ნამუშევართა
პერსონალური გამოფენა
(ცივი იარაღი, აქსესუარები)

სურათების ეროვნული გალერეა
"მირზაშვილების ოჯახი"

"ორიენტი"
თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევართა
პერსონალური გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

წიგნის სახლი წარმოგიდგენთ

ხუთშაბათს, 19 თებერვალს, 17 საათზე - ზაალ სამადაშვილის ციკლი "ახალი განზომილება"; სტუმარი გია ბუღაძე, თემა: "სამოქალაქო გემოვნება და სამოქალაქო ეთიკა";
პარასკევს, 20 თებერვალს, 17 საათზე - ეთერ თათარაიძის პოეზიის საღამო.
კვირას, 22 თებერვალს, 13 საათზე - მსახიობი ნინო ბურდული ბავშვებისთვის კითხულობს "პატარა უფლისწულს".

მისამართი: გამსახურდიას 31; ტელ:91 07 50

მოკლედ

ჯეი ლოს ახალი სიყვარული

კრის ჯადის და ბენ აფლეკისთანა "ლოქოების" შემდეგ ჯენიფერ ლოპესმა, როგორც იქნა, თავის ტემპერამენტის შესაფერისი მამაკაცი მონახა. "სტარი" წერს, რომ ლათინოამერიკელმა ვარსკვლავმა ცოტა ხნის წინათ მომღერალი მარკ ენტონი შეიყვარა. მაიამიში მათი შეხვედრის მოწმე აღტაცებით ჰყვება: "ხელიხელგადახვეულები ისხდნენ და განუწყვეტლივ კოცნიდნენ ერთმანეთს. ვერ სწყდებოდნენ..."

ასე რომ, ნუ იდარდებ, ჯეი ლო!

დობილები

ბრიტანული გაზეთი "სანი" დაუჯერებელ ამბავს ჰყვება: კრისტინა აგილერამ თავის კოლეგას და, სიმართლე რომ ვთქვათ, საკმაოდ აგრესიულ კონკურენტს, ბრიტნი სპირსს, წერილი მისწერა და შერიგება შესთავაზა. გერმანულმა გაზეთმა "ბილდმა" ამას "ექსკლუზიური სათხოვარი" უწოდა და მისი შინაარსიც გამოაქვეყნა: "მოდი, ისევ ვიმეგობროთ. ორთავენი ღრმად ვართ მუსიკალურ ბიზნესში შეჭრილი, ამან შეიძლება გაგვსვაროს. მე დიდი სიამოვნებით შეგხვდებოდი და ყველაფერზე დაგელაპარაკებოდი".

როგორც ჩანს, კრისტინამ დაივიწყა, რას უძახდნენ ერთმანეთს ის და ბრიტნი – როგორ ილანძღებოდნენ, რას აღარ აბრალებდნენ... ბრიტნის, როგორც ჩანს, უფრო კარგი მახსოვრობა აქვს – ჯერ წერილზე პასუხი არ გაუცია.

მამას გოგო

ინგლისური "მირორის" მიერ გამოქვეყნებულ სტატიას ქართულად "კვიცი გვარზე ხტის" ეწოდებოდა. გაზეთი წერს, რომ როკ-ბაბუას ქალიშვილი, მშვენიერი ჯეიდ ჯაგერი ისევე გულუხვად გასცემს სიყვარულს, როგორც ამას ოდესღაც მამამისი აკეთებდა. ამჟამად მას ერთდროულად ორ მამაკაცთან აქვს საქმე: ერთი მისი "აქტუალური საყვარელი", დენ ვილიამსია, მეორე კი - მისი თითქოს ყოფილი საყვარელი, ფერელ ვილიამსი. ამ უკანასკნელთან ერთად მან ნიუ იორკის "ოთხ წელიწადში" რომანტიკული საღამო გაატარა. მოკლედ "ნონ სტოპ სექსი" – მამიკოსავით...

მელ გიბსონი თავს იკლავდა

ჰოლივუდის ვარსკვლავ მელ გიბსონს თითქოს არაფერი აკლია: წარმატებაც აქვს, ფულიც, კარგი ოჯახიც. მიუხედავად ამისა, მან ინტერნეტ-სამსახურს Imdb-ს უთხრა: "დეპრესია მქონდა, თავის მოკვლასაც კი ვაპირებდი. ისეთი უიმედობა დამეუფლა, რომ გავიფიქრე – გავაღებ ფანჯარას და გადავხტები".

მსახიობი ფილმმა გადაარჩინა, "ქრისტეს წამებამ". დიდება ღმერთს.

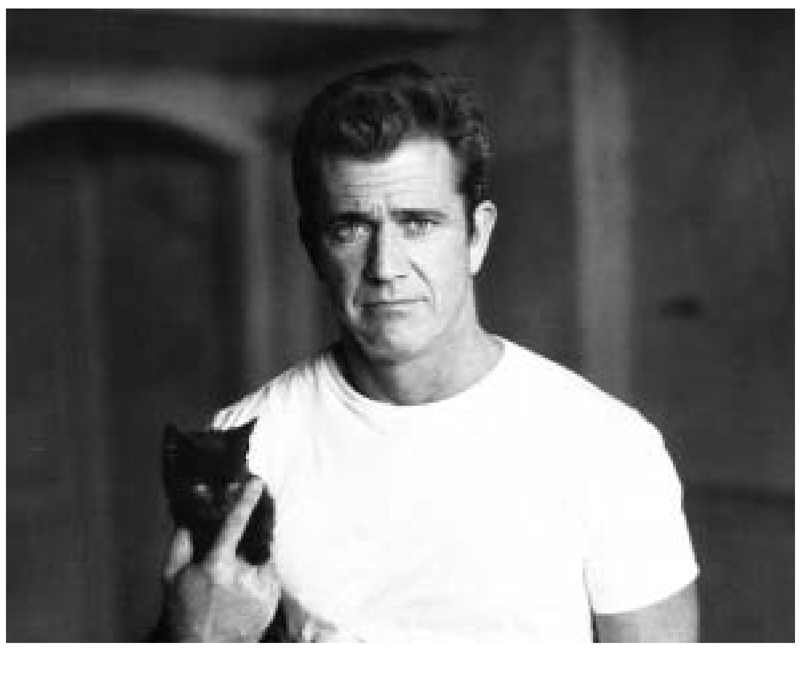

რეაქცია

ტელეფილმების სტუდიაში რეორგანიზაციაზე მუშაობენ

ყველანაირ რევოლუციაზე რთული რომ პოსტრევოლუციურ ქვეყანაში ცხოვრებაა, ამაში ყოველდღიურად ვრწმუნდებით. სახელმწიფო მმართველობაში უეცარი ცვლილებების შემდეგ, თითქმის ყველა სფეროსა თუ დაწესებულებაში ჩნდება განახლებისა და რეორგანიზაციის სურვილი. თითქოს, ეს ყველაფერი გაუცნობიერებლად ხდება და ხანდახან რადიკალური ცვლილებების მოთხოვნა გადაჭარბებულიც არის, რასაც, ბუნებრივია, გარკვეული დაძაბულობაც ახლავს თან. ორიოდე დღის წინათ "24 საათში" გამოქვეყნდა წერილი საქართველოს ტელეფილმების სტუდიის შესახებ. პუბლიკაციაში მოყვანილი იყო, ძირითადად, სტუდიის იმ თანამშრომელთა მოსაზრებები, რომლებიც სტუდიის ამჟამინდელი ხელმძღვანელობისადმი გარკვეულ პრეტენზიებს გამოხატავენ. სტუდიაში დაგროვილ პრობლემებზე საკუთარი, განსხვავებული მოსაზრებები აქვს ტელეფილმების ხელმძღვანელობასა და თანამშრომელთა (უხეშად რომ ვთქვათ) მეორე ნაწილს.

ვერა ნეფარიძე

ვარდნა, კადრების გადინება, არაპროფესიონალიზმი, - ეს არის პრეტენზიათა ის ნაწილი, რომლის მიღებას არავითარ შემთხვევაში არ აპირებს სტუდიის ხელმძღვანელობა. თუკი, ბოლო დროს (იგულისხმება უკანასკნელი ათწლეული) ტელესტუდიის მუშაობით უკმაყოფილო თანამშრომლები ვარდნას მანანა შევარდნაძის ხელმძღვანელად მოსვლას უკავშირებენ, სტუდიის სამხატვრო ხელმძღვანელი, რეჟისორი მერაბ კოკოჩაშვილი მწირი დაფინანსების პირობებში, სწორედ იგივე პერიოდს საკმაოდ ნაყოფიერად მიიჩნევს. "1992 წლიდან დღემდე თუ რომელიმე სტუდია მუშაობდა, ეს იყო ქართული ტელეფილმების სტუდია. 1996-2001 წლებში აქ არის გადაღებული ქართული კინოპროდუქციის 70 პროცენტი - დოკუმენტური, მუსიკალური და მხატვრული. 136-დან 86 ქართული ტელეფილმების სტუდიაშია გადაღებული. ამავე პერიოდში საქართველოს ტელეფილმების სტუდიას მიღებული აქვს ოთხი სახელმწიფო პრემია. თუ საუბარია რაოდენობაზე, ჩვენზე მეტი არავის გადაუღია; თუ საუბარია ხარისხზე – ჩვენზე მეტი სახელმწიფო თუ საერთაშორისო პრემია, მეეჭვება ვინმეს ჰქონდეს მიღებული". რაც შეეხება თავად მანანა შევარდნაძეს, როგორც ამბობენ, იგი ახლაც მზადაა, გადადგეს, რასაც თანამშრომლები არ ეთანხმებიან. "დღეში ხუთჯერ მირეკავს მანანა და მეუბნება, რომ უნდა გადადგეს. რატომ უნდა წავიდეს სტუდიიდან? არ არის სწორი, მანანას რომ აბრალებენ რაღაცრაღაცებს", - ამბობს რეჟისორი ზაალ კაკაბაძე. სხვათა შორის, ზაალ კაკაბაძის ნამუშევარი "მწირი" ერთადერთი ქართული ფილმია, რომლის ასლიც ლოს ანჯელესის ფილმსაცავის ოქროს ფონდსა და ლინკოლნის ცენტრში ინახება. ამას გარდა, იგი მიიჩნევა ქართული ტელეფილმების ისტორიაში ფილმი-ბალეტის მიმართულების დამფუძნებლად.

საერთაშორისო თუ სახელმწიფო ჯილდოები ტელეფილმების სტუდიის ნამუშევრებისთვის, მართლაც, საკმაოდ მრავალი გაცემულა და მათი ჩამოთვლა, ალბათ, ახლა ზედმეტია, რამდენადაც საუბარი სტუდიის დამსახურებაზე ქართული კინოს ისტორიაში უდავოა. უკანასკნელი შემთხვევა ნოემბერში მოხდა, როდესაც საფრანგეთში დოკუმენტური ფილმების ერთ-ერთ საერთაშორისო ფესტივალზე რეჟისორ მიხო ბორაშვილის ნამუშევარმა მთავარი პრიზი აიღო.

კადრების გადინება სტუდიის მტკივნეული თემაა. თუმცა, რამდენიმე წლის წინათ თანამშრომელთა გათავისუფლება ხელმძღვანელობის აზრით, ერთადერთი გამოსავალი იყო. ეს ყველაფერი კი, ცხადია, დაფინანსების შემცირებას უკავშირდებოდა "იძულებულები გავხდით, რომ ის ადამიანები, რომლებიც სხვაგანაც მუშაობდნენ და ჰქონდათ შემოსავლის წყარო, გაგვეთავისუფლებინა. მაგრამ ეს არ ნიშნავდა მათთან თანამშრომლობის შეწყვეტას", - ამბობს მერაბ კოკოჩაშვილი. ამჟამად სტუდიაში საკონტრაქტო, ე.წ. მოცდენის პრინციპით (შტატიანი თანამშრომლები ხელფასს იღებენ მაშინ, როდესაც კონკრეტულ პროექტებზე არიან დაკავებულნი) მუშაობენ. მას შემდეგ, რაც სახელმწიფომ ოფიციალურად შეწყვიტა კინოწარმოების დაფინანსება, ხოლო ტელევიზია თავისი მწირი ხარჯებით ნამდვილად ვერ დააკმაყოფილებდა ტელეფილმების სტუდიის მუშაობას, ბუნებრივია, სტუდია ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე დადგებოდა. და ასეც მოხდა (სტუდიის თანამშრომლები ახლაც უკანასკნელი ოთხი თვის ხელფასს ელოდებიან). უფულობის გამო არ გაგრძელებულა მუშაობა რამდენიმე დაწყებულ ფილმზე. ასეთ სიტუაციაში სტუდიის თანამშრომლები ერთგვარ შვებად იხსენებენ ხელმძღვანელად მანანა შევარდნაძის მოსვლას. ასეთი ცვლილების შემდეგ შესაძლებელი გახდა "ნეო-სტუდიასთან" ერთობლივი ფილმების გადაღება; ასეთმა თანამშრომლობამ სტუდიას, როგორც ამბობენ, უამრავი ფინანსური პრობლემა გადაუჭრა.

მერაბ კოკოჩაშვილი.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

ტელეფილმების სტუდია.

სტუდიის თანამშრომლები კატეგორიულად უარყოფენ კუთვნილი, 1968 წელს, 50-იანი წლების მოთხოვნების გათვალისწინებით შექმნილი კინოლაბორატორიის გაყიდვის ფაქტს. სტუდიას, სადაც სამი წელიწადია კინოფირზე ფილმი აღარ გადაღებულა, მოძველებული სისტემისთვის გათვლილი კინოლაბორატორიის შენახვა მძიმე ტვირთად დააწვა. "ეს არის შედარებით პრიმიტიული ლაბორატორია. ასეთ ლაბორატორიაში დღეს არავინ არაფერს ამჟღავნებს. "ქართულ ფილმშიც" კი აღარ ამჟღავნებენ, იმიტომ, რომ ძვირი ჯდება. 90-იანი წლების დასაწყისში, როდესაც დავინახეთ, რომ თუკი მხოლოდ ფირზე გავაგრძელებთ მუშაობას, დავიღუპებით (სიძვირის გამო), გადავწყვიტეთ გადავსულიყავით ვიდეოსისტემაზე. ლაბორატორია არ გაყიდულა. მან შეაჩერა მუშაობა. დაიშალა და დავტოვეთ ის, რაც გვჭირდება ფილმების გასაახლებლად. იმ ლაბორატორიისა და მასთან ერთად 30 ადამიანის შენახვა, ამ მწირი საშუალებებით უკვე შეუძლებელი ხდებოდა. ზოგიერთი ლაბორატორიის თანამშრომელი და ქიმიკოსი დამლაგებლად მუშაობს, რომ რაღაც ორი კაპიკი აიღონ", - განმარტავს მერაბ კოკოჩაშვილი.

ამჟამად ტელეფილმების სტუდიის მთავარი პრობლემა სტუდიის სტატუსის განსაზღვრაა. სტუდიაში დარწმუნებულები არიან, რომ საქტელერადიომაუწყებლობასთან მათი კონტრაქტი გაგრძელდება. თუმცა, ფორმაზე საუბარი (დარჩება სტუდია ტელერადიომაუწყებლობის დაქვემდებარებაში გარკვეული ავტონომიური სტატუსით თუ გარდაიქმნება დამოუკიდებელ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად), ალბათ, ჯერ ტელერადიომაუწყებლობის ახალ ხელმძღვანელთან გაიმართება. იმედია, ყველა ზემდგომი სტრუქტურა გაითვალისწინებს ტელეფილმების სტუდიის დანიშნულებას და შესაბამის მხარდაჭერას გამოიჩენს მის მიმართ.

მსმენელი

ანა მაყაშვილი

ცოცხალ კონცერტებზე მსმენელის როლში ყოფნა იშვიათად მსიამოვნებს, თუმცა სულ ასე ხდება და საბედნიეროდ სხვა როლზე პრეტენზია არასოდეს გამომითქვამს; ჰოდა ჩემი, როგორც მსმენელის, ჩივილის ერთ-ერთი მიზეზი სწორედ ესაა – საქართველოში ბევრი პრეტენზია აქვთ მუსიკოსობაზე, საფუძველი – ცოტა, პრეტენზიების რეალიზაციას სცენაზე კი ბევრი არაფერი უშლის ხელს. ამასაც თავისი მიზეზები მოეპოვება, დაახლოებით ისეთი, რომ ამ ქვეყანაში ყველაფერი თავდაყირაა, რა დროს ეგაა, როცა შუქი არა გვაქვს, ცოცხალი მუსიკა პრობლემებს შორის ბოლო ადგილზე დგას, თბილისი პატარა ქალაქია, ყველა ერთმანეთს იცნობს, "ზურგი" თუ გაქვს ყველაფერი გამოგივა, ოდნავ "გაჩითული" უნდა იყო და ეგაა... მოკლედ, ყველა ის გაცვეთილი, ნაფიქრი, დაწერილი და ნალაპარაკევი უბედურება, რაზეც კიდევ ერთხელ დაფიქრება ახალს არაფერს გეტყვის და ისევ იმ საბედისწერო და რიტორიკულ კითხვას გაგიჩენს: არ ჯობდა სადმე მანჩესტერში დავბადებულიყავი?!

რა თქმა უნდა, ყველაფერი გასაგებია (გაუგებარი რომ იყოს, ეგ იქნებოდა გაუგებარი), თან მუსიკოსებსაც შეუძლიათ მითხრან, თუ არ მოგწონს რას მოდიხარ ჩვენს კონცერტებზე, დაჯექი სახლში და რასაც გინდა, იმას მოუსმინეო. უკვე ასეც ვიქცევი, უბრალოდ, კარგი ცოცხალი მუსიკით მიღებულ სიამოვნებას კონკურენტი არ ჰყავს. ეს სიამოვნება მთლიანად საკუთარ თავზე მაქვს-მეთქი გამოცდილი, ვერ ვიტყვი, მაგრამ ლეგენდების, კონცერტების ჩანაწერების ყურებისა და ჩემი ემოციების დონეზე მის (სიამოვნების) უნიკალურობაში ყოველთვის დარწმუნებული ვიყავი.

პირველად დაბერებულმა, ბრიტანულმა როკ-ჯგუფმა "სმოკიმ" შეძლო ჩემზე ზემოქმედება (მიუხედავად იმისა, რომ კონცერტი 7-8 წლის წინ იყო), მერე მახსოვს "ვაკის პარკის" და "მზიურის" როკ-ფესტივალებიც მომწონდა, თუმცა მალე მივხვდი, რომ აქ ცოცხალი მუსიკა, უბრალოდ, ხმაურიანი ფონი იყო და განწყობილებაზე ხალხმრავლობა და ღია ცის ქვეშეთი მოქმედებდა და იმასაც მალევე მივხვდი, რომ არც ეს იყო მთლად ვუდსტოკური. და სულ მალე მსმენელად ყოფნა მთქნარების მეტს არაფერს მგვრიდა...

ცოცხალი მუსიკით ტკბობის შანსები "აჭარა მიუზიკ ჰოლის" გახსნას დაუკავშირდა. მაგრამ ვერც ამ ღამის კლუბმა შეძლო ჩემი დაკმაყოფილება (იმისდა მიუხედავად, რომ თვითონ საერთაშორისო სტანდარტებს აკმაყოფილებს), ალბათ, ზემოთმოხსენებული მიზეზებიდან მეორე და მესამე მიზეზის გამო (რა დროს ეგაა, როცა შუქი არა გვაქვს – ცოცხალი მუსიკა პრობლემებს შორის ბოლო ადგილზე დგას)... მე მაინც მქონდა იმედი, იქნებ ვინმე ისეთი ჩამოიყვანონ და რომელიმე ნატვრა ამიხდეს-მეთქი...

ზემფირას კონცერტზე მოხვედრა ჩემი ნატვრა და ოცნება მაინც, დამაინც არასოდეს ყოფილა, მაგრამ, როცა არჩევანში შეზღუდული ხარ, მგონი, ეს მშვენიერი შესაძლებლობაა და მისი ხელიდან გაშვება არ ღირს. როგორც აღმოჩნდა, ბევრს ეგონა ჩემსავით. ნამდვილად არ შევმცდარვართ. უბრალოდ, "მიუზიკ ჰოლთან" მიახლოებულს, როცა ძალიან გრძელი და სქელი რიგი დავინახე, თავი რაღაც მნიშვნელოვანი მისიის შესასრულებლად მოსული მომეჩვენა. ზემფირას მოსმენით გამოწვეული მხიარული მოლოდინი ნერვების შლით შემეცვალა და ორგანიზატორებზე გავბრაზდი – კარი ნახევარ საათში ერთხელ იღებოდა და ხუთი-ათი კაცი ახერხებდა შესვლას, ერთ-ერთი ყველაზე ცივი დღე იყო, ქარი, მტვერი, საშინელება... ზოგი მაკიაჟზე ნერვიულობდა, ზოგი ნანობდა, რომ ძალიან გრილად ეცვა, ყველა ვიყინებოდით და შენობაში მოსეირნე ხორცებგადმოყრილ ხალხს ვხედავდით, უაზრო საუბრებს ვუსმენდით ("ფუ, შენი თმები სულ შევჭამე", "აუ ცოტა ჩაიწიეთ რა" - გასანძრევი არ იყო). ნოემბრის ამბების გავლენით, ჭყლეტვებს შეჩვეული ხალხი ხალისს არ კარგავდა, თან კარის გაღება და შიგნით შეღწევა საკმაოდ გავდა 23 ნოემბერს. რიგში ორი საათის დგომის შემდეგ ყველაფერი მეზიზღებოდა და შიგნით, კონცერტზე ამდენი და კიდევ მეტი ხალხის წარმოდგენა უკვე მაეჭვებდა ჩემი 25 დოლარის გამოყენების რაციონალურობაში; ვეჭვობდი, ჩემი გაყინული ძვლები, აშლილი ნერვები და დაკარგული დრო თუ მიღირდა იმად, რაც შიგნით დამხვდებოდა.

კონცერტმა აშკარად შეძლო ამ ყველაფრის კომპენსაცია. შიგნით შესულს გადატანილი ტანჯვა მაშინვე გადამავიწყდა (იმისდა მიუხედავად, რომ ჩემ მისვლამდე ორი სიმღერა უკვე ნამღერი ჰქონდა) და რაღაც იმ სიამოვნებას ჰგავდა, კარგ, ცოცხალ მუსიკას რომ შეუძლია მოგანიჭოს. ზემფირას რეპერტუარი ყველამ ზეპირად იცოდა (ახალი სიმღერების გარდა, რომელთაგან მგონი ორი იმღერა), ყველა ერთად მღეროდა, დახტოდა და მომღერალი ემოციებთან ერთად, თაყვანისმცემლებს პერიოდულად თავისი ნასვამი ბოთლიდან მინერალურ წყალს აპკურებდა და დარბაზში ცარიელ (პლასტმასის) ბოთლებსაც ისროდა. კონცერტმა იმდენად გაგვიტაცა, თუ რისი ბრალი იყო, არ ვიცი, მოგვეჩვენა, რომ ზემფირამ ძალიან ცოტა გვიმღერა და ძალიან მალე დაგვემშვიდობა (შეიძლება მართლა ასე იყო); გვაბღავლა, გვახვეწა და 15 წუთის შემდეგ, მეორედ მოგვევლინა სცენაზე – ეს გამოსვლა უფრო ეფექტური გამოდგა, 2-3 სიმღერა იმღერა და მერე საბოლოოდ დაგვტოვა. მსმენელებს მეტი და მეტი გვინდოდა და და კიდევ ერთი მცდელობა გვქონდა სცენაზე დაგვებრუნებინა, მაგრამ როცა უკვე დისკო-მუსიკა ჩაგვირთეს, ყველამ ხელი ჩაიქნია.

ამ დიკო-მუსიკამ ვერ წაშალა ცოცხალი მუსიკით მიღებული შთაბეჭდილებები. და სევდიანი, ცივი, ბნელი, ერთფეროვანი ქვეყნის შვილის წყალობით, მივიღე ის, რაც მინდოდა – ტკბილი ფორთოხლები, მზეები, ალპები...

ეს ის იშვიათი შემთხვევა იყო, როცა ცოცხალ კონცერტზე მსმენელის როლში თავს მშვენივრად ვგრძნობდი.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

ზემფირა თბილისში.

"სმოკი"

მუსიკა, რომელიც სისხლძარღვებში გადის

რისი სახეა "ბრიტი"

თამარ ბაბუაძე

"ბრიტანული დაჯილდოების ცერემონიალზე დარქნესის", "ბასთიდის" და დაიდოს გამარჯვებამ კიდევ ერთხელ დაუმტკიცა მსოფლიოს, რომ პოპი ბრიტანელებს, უბრალოდ, სისხლში აქვთ", - სიამაყით იყო სავსე გუშინ "გარდიანის" მიმომხილველი, ქეროლინ სალივანი, რომელიც ერლს კორტიდან – ბრიტანეთის მუსიკალური ინდუსტრიის მთავარი ღონისძიებიდან ახალი დაბრუნებული გახლდათ.

ქეთი მელუა და ჯემი კოლამი

ცერემონიალის გახსნა

"ბასთიდი" ჯილდოთი

მართალია, ეს შოუ ისეთივე პოპულარული არ არის, როგორც "გრემია", მაგრამ მუსიკალურ სამყაროში მას მაინც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ის თუნდაც იმიტომ გამოირჩევა, რომ კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს – პოპ-მუსიკის სამყაროს ძველებურად ორი ცენტრი აქვს – ამერიკა და ინგლისი. სწორედ ამ ორ მისამართზე იბადებიან შემსრულებლები, რომლებიც ეპოქალურ გავლენას ახდენენ პოპულარული მუსიკის განვითარებაზე და სასწორის პინაც ხან ევროპის და ხანაც შტატების სასარგებლოდ გადააქვთ.

თუმცა, უნდა ითქვას, რომ "გარდიანის" გუშინდელ სენტიმენტალურ განცხადებას – ბრიტანულ სისხლძარღვებში სისხლის ნაცვლად პოპ-მუსიკის მდინარების შესახებ, უფრო ნოსტალგია ედო საფუძვლად, ვიდრე უზრუნველი რეალობა. დღეს ხომ იმდენად სწრაფად ვრცელდება მუსიკა ევროპასა და ამერიკას შორის, რომ ძველებურად მკაცრ საზღვარს ვერ გაავლებ. ამის დასტური იყო, თუნდაც "ბრიტის" გუშინდელი შოუ, რომელზეც ყველაზე ძვირადღირებული ნომრები ამერიკელებმა წარმოადგინეს და ამერიკელებმავე გამოიწვიეს ფანების ყველაზე მეტი სტვენა და აპლოდისმენტები.

აქედან გამომდინარე, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ბრიტანული ჯგუფის "დარქნესის" სამგზის გამარჯვებით აღფრთოვანებული "გარდიანის" მიმომხილველი უბრალოდ ქვეცნობიერად იხსენებდა იმ დროს, როცა მართლაც "ექსკლუზიურად" ბრიტანელების სისხლძარღვებში მიედინებოდა პოპ-მუსიკა – ეს "ბითლზის" პერიოდი იყო. შემდეგაც ცენტრი-ევროპა დიდხანს კვებავდა ამერიკას ინგლისური ტალანტებით – ბობ დილანსა და მის ამერიკელ კოლეგებს ინგლისიდან "როლინგ სტოუნზი" და "ლედ ზეპელინი" "ხვდებოდნენ".

ასე რომ, 50-იანი წლებიდან – როკ-ენ-როლის დაბადებიდან დაწყებული – პინები მუსიკალურ სასწორზე საოცარი სისწრაფით მოძრაობს. ხან ინგლისია, ხან ამერიკა; ევროპული "ემ-ტი-ვი" სხვა მუსიკას ატრიალებს, ამერიკული – სხვას. "გრემი" სხვა მუსიკას აჯილდოებს, "ბრიტი" – სხვას. ცალ-ცალკე ცერემონიალებს მართავს ამერიკული და ევროპული "ემ-ტი-ვიც".

თუმცა, სადაც არ უნდა იყოს ცენტრი, ეს განსხვავებული გემოვნებით შედგენილი ტელეარხები და შოუები მაინც ერთ რამეს ცხადყოფს – ისინი კომერციადქცეული სამუსიკო ინდუსტრიის სახეს წარმოადგენენ და არც ერთმანეთის გარეშე შეუძლიათ ცხოვრება: ევროპელები ამერიკის დაპყრობას ესწრაფვიან, ამერიკელები – პირიქით.

ცხადია, ამგვარი ურთიერთობის ჩამოყალიბებას მუსიკალურ სამყაროში, იმდენადვე უნდა ვუმადლოდეთ გლობალიზაციას, რამდენადაც იმას, რომ დღეს "კოკა-კოლას" პანკისის ხეობაშიც სვამენ და "ლევისი" მადაგასკარზეც აცვიათ.

ამიტომაც, "გარდიანის" მიმომხილველის სენტიმენტალური და ამაყი განცხადების მიუხედავად, "ბრიტს" ბრიტანელების უპირატესობა სულაც არ დაუმტკიცებია. პირიქით, მან კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ ევროპაშიც ისეთივე გატაცებით უკრავენ ტაშს რობერტო კავალის კაბაში გამოწყობილ და 250 ათას გირვანქა სტერლინგად შეფასებული ბრილიანტებით "ალჭურვილ" ბიონს ნოულსს, როგორც ამერიკაში. "ბრიტზე" ხომ ბიონსს საუკეთესო საერთაშორისო ქალი ვარსკვლავის წოდებაც გადასცეს, მამაკაცების "დარგში" კი იგივე პრიზით ჯასტინ ტიმბერლეიკი დააჯილდოეს (მან საუკეთესო საერთაშორისო ალბომის ჯილდოც მოიპოვა). ბრიტანულ შოუზე სკარლეტ იოჰანსონის სახით ჰოლივუდიც იყო წარმოდგენილი.

ასე რომ, ლონდონში გამართულ ცერემონიალზე, ჩვენგან განსხვავებით, არავის შეუწუხებია თავი გლობალიზაციასა და მუსიკალურ ცენტრებზე ფიქრით. ამ საკითხზე არც ჯგუფ "დარქნესის" წევრები ჩაფიქრებულან, თუმცა, პატრიოტიზმი მაინც გამოამჟღავნეს. ბიჭებმა, რომელთაც ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ არავინ აღიარებდა, მოულოდნელად "ბრიტზე" საუკეთესო ჯგუფის, საუკეთესო ალბომის და საუკეთესო როკ-შესრულების პრიზები აიღეს. და ბედნიერი ჯგუფის ლიდერი, ჯასტინ ჰოუკინსიც აღფრთოვანებული უმტკიცებდა პუბლიკას: "მოკლედ, უნდა ვაღიარო, ჩვენ საუკეთესო ბრიტანული ჯგუფი ვართ. როცა ამერიკაში წავალთ, ალბათ, ჩემი ქვეყნის დროშას ავაფრიალებ და დროშის ორნამენტებით კომბინიზონს შევიძენ".

პატრიოტულ განწყობაზე იყვნენ ჯგუფ "დიურან დიურანის" წევრებიც. მათ მუსიკაში შეტანილი წვლილისთვის მიიღეს ჯილდო და განაცხადეს: "ჩვენი ჯგუფი ყველაფერს ამ ქვეყანას უნდა უმადლოდეს, მის მუსიკალურ სცენას. ამ ჯილდოთი კი თქვენ ჩვენი არსებობა "დააკანონეთ".

გაიმარჯვა სამ ნომინაციაზე წარდგენილმა დაიდომაც. ის საუკეთესო ქალი შემსრულებელი გახდა და ჯილდო საუკეთესო სინგლისთვისაც მოიპოვა. მან მადლობა ვიდეოშეტყობინებით გადაიხადა, რადგან შოუმდე რამდენიმე ხნით ადრე უარი თქვა კონცერტში მონაწილეობაზე. დაიდოს ნომერი "ბრიტებზე" ახალგაზრდა ჯაზ-მომღერლებმა ჯეიმი ქოლამმა და ქეთი მელუამ შეცვალეს. მათ Cure-ის ძველი ჰიტი Love Cats-ი შეასრულეს.

ორ პრიზს დასჯერდა ჯგუფი "ბასთიდიც" – ახალი ბრიტანელი შემსრულებელი და საუკეთესო პოპ-შემსრულებელი. დანარჩენი პრიზები კი ასე გადანაწილდა: საუკეთესო საერთაშორისო ჯგუფი – "ვაით სტრაიპზი", საუკეთესო საერთაშორისო გარღვევა – 50 ცენტი, საუკეთესო ბრიტანული საცეკვაო შესრულება – "ბეისმენთ ჯექსი", საუკეთესო ბრიტანული ურბანული შესრულება – ლემარი, საუკეთესო ბრიტანელი მამაკაცი შემსრულებელი – დენიელ ბედინგფილდი.

ასე რომ, ბრიტანულმა "ბრიტმაც" ისეთივე კაშკაშით ჩაიარა, როგორც "გრემიმ" და "ოქროს გლობუსმა" და როგორც მალე "ოსკარიც" ჩაივლის. ეს საერთაშორისო მასებზე გათვლილი ღონისძიებები ხომ ერთმანეთს სწორედ ამ ნიშნით – გარეგნული ბრჭყვიალებით ჰგვანან და ფინანსური მოგების მოტანაზე არიან გათვლილნი. კიდევ ერთი დეტალი ამის დასტურად: ლონდონში დადგმულ "ბრიტს" მუსიკალური ინდუსტრიის 5 ათასი წარმომადგენელი ესწრებოდა – ერთი მაგიდის შეკვეთა კი მათ 10 ათასი გირვანქა სტერლინგი დაუჯდათ.

MoMa ბერლინში

სანამ მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი, ნიუ იორკის თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმის (MoMa) საგამოფენო დარბაზების რეკონსტრუქცია ჩატარდება, მუზეუმი თავის საუკეთესო ექსპონატებს დროებით გერმანიაში გამოფენს. ეს პირველი შემთხვევაა, როცა MoMa თავის საგანძურს ევროპაში ასეთი დიდი რაოდენობით აგზავნის.

გამოფენის მთავარი ინიციატორი, პეტერ რაუე ეროვნულ გალერეაში ამაყად ყვებოდა: "აქ უამრავ ნაცნობსა და მეგობარს შეხვდებით: ვან გოგის "ვარსკვლავიან ღამეს", სეზანის დიდ ნახატებს, პიკასოს 22 ნამუშევარს. ჩვენი მატისის გამოფენა ამ მხატვრის ნამუშევრების ბერლინში გამართულ ყველა ექსპოზიციაზე დიდია". მისი თქმით, ეს Deja-Vu ნამუშევრებია, ის ნახატები, რომლებსაც მთელი ცხოვრება ვიცნობდით და რომლების რეპროდუქციებიც ყველა სახლში ეკიდა. ახლა ბერლინელები ორიგინალებს ნახავენ.

ამ განსაკუთრებულ გამოფენას ბერლინში დიდ რეკლამას უწევენ. უკვე რამდენიმე კვირაა, მთელი ქალაქი პლაკატებითაა აჭრელებული: "MoMa ვარსკვლავია!" რაუემ ეს ასე ახსნა: "მე მინდა ამ რეკლამით იმას მივაღწიო, რომ ის ხალხიც კი, ვინც მუზეუმში შესვლას ერიდება, ამბობდეს: მე იქ წასვლა მინდა, მეც მინდა ამის ნახვა".

გამოფენის ორგანიზაციისთვის უკვე 8,5 მილიონი ევრო დაიხარჯა – ამ თანხის ნაწილი გერმანიის ბანკმა გამოჰყო ხარჯების დასაფარად ეროვნულ გალერეას, სულ მცირე, 700 ათასი ადამიანი უნდა ეწვიოს, რაც სავსებით შესაძლებელია: ბერლინის ეროვნულ გალერეას, ისედაც, ყოველთვიურად 100 ათასი დამთვალიერებელი ჰყავს ხოლმე. "ათ ევროს ხალხი კინოშიც იხდის. ჩვენთან 200 ისეთი ტილო ჰკიდია, რომლებსაც თვალს ვერ მოაცილებ. თითო ნამუშევართან თითო წუთიც რომ გაჩერდე, გამოფენის დათვალიერებას სამი საათი მოუნდები".

თვითმფრინავზე თავდასხმის თუ ავიაკატასტროფის შიშით ამ გზით ბერლინში მხოლოდ ცალკეული ექსპონატები ჩამოაბრძანეს. თითო ნამუშევარი თითო სატრანსპორტო საშუალებით იყო ჩამოტანილი, რომ უბედურების შემთხვევაშიც კი მხატვრის მემკვიდრეობას დიდი ზიანი არ მიჰყენებოდა. "მარშრუტსა და მგზავრობის დროს საიდუმლოდ ვინახავდით. სულ არ გვინდოდა, რომ გზატკეცილზე ვინმეს ჩვენი ვან გოგი მოეთხოვა," - ყვება რაუე.

MoMa-ს მთავარმა კურატორმა, ჯონ ელდერფილდმა თქვა, რომ ეს გამოფენა ერთადერთი და განუმეორებელი იქნება. "როდესაც შენობის რეკონსტრუქციას დავასრულებთ, ერთბაშად ამდენი ნამუშევრის ქვეყნიდან გატანა აღარ მოხდება. ამჯერად ვეცადეთ, 200 ნამუშევრით თანამედროვე ხელოვნების მთელი ისტორია მოგვეყოლა. დიდებულია, რომ ეს გამოფენა ბერლინში იქნება, სანამ ჩვენ მისი ღირსეულად განლაგების საშუალება მოგვეცემა".

მართალია, არსებობს ტილოები, რომელთა გადაადგილება აღარ შეიძლება, არამცთუ ბერლინში, არამედ შეერთებული შტატების ქალაქებშიც კი. ასეთია, მაგალითად, პიკასოს შედევრი "ავინიონელი გოგონები". "რას იზამ, გასაგებია," ამბობს ცოტა გულდაწყვეტილი რაუე.

გიტარა 1,3 მილიონ ფუნტ სტერლინგად

ნიუ იორკის ერთ-ერთ სანაგვე ყუთში გიტარა იპოვნეს, რომელიც შემდეგ ლენონის საკუთრებად აღიარეს და ორშაბათს აუქციონზე გაიტანეს.

ყოფილი "ბიტლის" კუთვნილი, გრავიურებიანი და თან ლენონის ავტოპორტრეტიანი აკუსტიკური გიტარა, ონლაინ აუქციონის ვებსაიტზეა წარმოდგენილი.

1970-ან წლებში ლენონმა გიტარა თავის მეგობარს აჩუქა, მას კი ეს ძვირფასი საჩუქარი ცოლის ნათესავისთვის მიუძღვნია, რომელსაც კარგად ვერ შეუფასებია ნაბოძები და მალე თავიდან მოუცილებია - სანაგვეში გადაუგდია. მოსამსახურემ კი იცოდა, რომ ოჯახს ეს გიტარა ჰქონდა და ბევრი ეძება თუ ცოტა, 1981 წელს იპოვნა.

"გარდა იმისა, რომ ეს ინსტრუმენტია, რომელზეც ის უკრავდა, ზედ ლენონის ხელით მიერ შექმნილი, არაორდინარული ნახატია გაკეთებული," – ამბობს ვებსაიტის კურატორი ჰარი ზიმეტი.

ექვსსიმიან ინსტრუმენტზე ვაშლის და გულში გაყრილი ისრის გრავიურაა ამოტვიფრული.

ამოკაწრული რიცხვები - 9 და ორი 3 ლენონის, იოკოს და მათი შვილის, შონის დაბადების თარიღებზე მიუთითებს.

ზიმეტის თქმით, 1986 წელს ჯონ ლენონის ქვრივის იოკო ონოს ტელეინტერვიუდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ არსებობს დოკუმენტური მტკიცებულება იმის თაობაზე, რომ გიტარა სწორედ ლენონს ეკუთვნოდა.

"მასზე ბევრნაირი ნახატია ამოტვიფრული, თავისი სპეციფიკით, რომლებიც ჩემი და ჯონის გარდა მნიშვნელოვანი არავისთვის იქნება. ის დამტვრეული, ექვსსიმიანი აკუსტიკური გიტარაა, რომელზეც არაორდინარული ნაკაწრებია ამოტვიფრული" – თქვა იოკომ.

ზიმეტის თქმით, მფლობელმა, როცა გიტარა იპოვა, ონოსთან დაკავშირება სცადა, მაგრამ ამაოდ, იოკომ მას არ უპასუხა.

სვეტი

მალხაზ ხარბედია

პირადი ბიბლიოთეკა

ჟოზე სარამაგუ, "იესოს სახარება" (1991)

იყო დრო, როცა პორტუგალიურ ლიტერატურას ერთი ადამიანი წარმოადგენდა, უფრო სწორად ის და მისი ჰეტერონიმები. ეს ადამიანი ფერნანდო პესოა იყო, ვინც ხუთი მწერლის სახელით წერდა და გასული საუკუნის დასაწყისში ლამის მარტო ქმნიდა ამ ქვეყნის ლიტერატურას. დღეს ასე არაა, დღეს რამდენიმე ცოცხალი კლასიკოსი ჰყავს პორტუგალიას და მათ შორის ნობელის პრემიის ლაურეატი (1998), ჟოზე სარამაგუც.

ეს რომანი, "იესოს სახარება", ჟანრით კაზანძაკისის, ჯიბრან ხალილ ჯიბრანისა და ბულგაკოვის სახელგანთქმული რომანების გვერდითაც შეგვეძლო დაგვეყენებინა, რომ არა რამდენიმე ძალზე მნიშვნელოვანი გარემოება: თუკი ბულგაკოვი რეალიების ან ახალი სარწმუნოების პირველი დღეების აღსადგენად (თუ შესაქმნელად) ბროკჰაუზისა და ეფრონის ებრაული ენციკლოპედიით სარგებლობდა(!), სარამაგუ მხოლოდ ევროპულ, უფრო კონკრეტულად კი, სამხრეთევროპულ ღირებულებებს ეყრდნობოდა; მას არც ბიბლიური მითოლოგიის სპეციალისტი მოუწვევია კონსულტანტად (როგორც ეს თომას მანმა გააკეთა, როცა "იოსებზე" მუშაობისას კ. კერენის მიმართა დახმარებისათვის) და ჯვარცმულის ცხოვრებიდანაც მხოლოდ ერთი კონკრეტული ეპიზოდი აიღო ამოსავლად.

რომანი ჯვარცმის სცენით იწყება და მწერალი მას შემდეგნაირ დახასიათებას აძლევს: "ყველაფერი, რასაც აღვწერთ, სინამდვილეში არ არსებობს. ჩვენს წინაშე მხოლოდ ფურცელი და საღებავია", - ვთქვათ, რომელიმე იტალიელი ოსტატის ნამუშევარი, საიდანაც ავტორი პირდაპირ "იხატავს" სცენას და ამით თითქოს მოვლენის პირობითობაშიც გვარწმუნებს. მიუხედავად იმისა, რომ რომანის ცენტრალურ ნაწილში თითქმის ზუსტადაა მოთხრობილი იესოს ცხოვრება, დასასრულს ნაწარმოები მაინც პირობითობაშივე (უფრო სწორად, ირეალურშივე) მიიქცევა და უცნაური დებულებით საბოლოოდ ამყარებს კიდევ ერთი "მახარობლის" მრწამსს. საბოლოოდ, ღმერთი და ავტორი ერთ სახეში იყრიან თავს, ერთი ხმით გვესაუბრებიან, ესაუბრებიან იესოს, უყვებიან მას პირველ ქრისტიანეთა და ჯვაროსნული ლაშქრობების ამბავს, ინკვიზიციის ისტორიას, შიგადაშიგ "ლათინურ ხატოვან სიტყვა-თქმებსაც" გამოურევენ და ლამის კამოენსისა და პესოას ციტატებითაც აბრუებენ მამის ცოდვებით დამძიმებულ ყმაწვილს.

როგორც ვთქვი, რომანი ჯვარცმით იწყება და ჯვარცმითვე სრულდება, მაგრამ მას, არსებითად, მხოლოდ ყრმათა გაჟლეტის სცენა კრავს ერთ მთლიანობად, სწორედ იგია ამოსავალი მწერლისთვის და სარამაგუც ფროიდის სიმბოლოებითა და ანტიკური მითოლოგემებით საბედისწერო შემთხვევითობის, თავისუფლებისა და პასუხისმგებლობის პრობლემების წინაშე აყენებს თავის გმირებს:

როგორღაც იოსები ჰეროდეს ჯარისკაცთა საუბარს მოკრავს ყურს და შეიტყობს, რომ მეფე ბეთლემში ორ წლამდე ასაკის ყრმათა ამოხოცვას აპირებს. იგი არავის გააფრთხილებს ამის შესახებ და გადარჩენითაც, ბუნებრივია, მხოლოდ თავის ოჯახის წევრთა გადარჩენასღა შეძლებს; იოსები ვერც ეგვიპტისკენ გაუძლვება განწირული "ყრმებით ავსებულ საზიდართა გრძელს რიგს" და ვერც, მით უმეტეს, ლუკას სახარებისკენ (სადაც ყრმებს არ ჟლეტენ), რადგან სარამაგუ გივი მარგველაშვილი არაა და "იესოს სახარებასაც" არ ჰყავს ლუკასნაირი მეზობლები. "რაც უნდა მომხდარიყო, უკვე მოხდა. საქმის აღსრულებას მხოლოდ უსიცოცხლო ყრმები და იოსების დანაშაულიღა აკლდა", - ამბობს ანგელოსი... ბეთლემის ქუჩებში კი მგლოვიარე დედები ჩამომსხდარან და მკერდში მკვდარი შვილები ჩაუკრავთ, მათ მკვდრეთით აღდგომას ელიან.

იესო გადაურჩა თავის პირველ სიკვდილს, სამაგიეროდ ვერ გადაურჩა პასუხისმგებლობას, რომელიც მოსვენებას არ აძლევდა მამამისს, იოსებს - იგი განუწყვეტლივ ერთი და იმავე სიზმარს ხედავდა: ვითომ, ხმლითა და შუბით შეიარაღებული ბეთლემს მიემგზავრებოდა შვილის მოსაკლავად, შვილისა, ვისი გადარჩენისთვის ცოდვასაც არ მოერიდა.

მალე იოსებს ჯვარს აცვამენ რომაელი ჯარისკაცები და ყველაფერი ეს სრულიად შემთხვევით მოხდება; უბრალოდ, ჯვრებისა და აჯანყებულთა რაოდენობა არ დაემთხვევა ერთმანეთს და იოსებსაც, "გეგმის შესასრულებლად", დამნაშავეებს მიათვლიან. მამისგან იესო მემკვიდრეობით სანდლებსა (კიდევ ერთი ანტიკური მოტივი) და ცოდვათა მძიმე ტვირთს მიიღებს: "საბრალო ბიჭუნა: მიწაზე გართხმულს, მას თითქოს საშინელი ტკივილი უღრღნის გულს, სინდისი ქენჯნის იმ საქმეთა გახსენებისას, რომელიც მას არ ჩაუდენია, მაგრამ სიკვდილამდე თავს დამნაშავედ მიიჩნევს მათ გამო". შვილი სიზმრებსაც მამისას ხედავს, მოედანზე შეკრებილი ყრმები ჯარისკაცებს ელიან, პატარა იესო კი შველას სთხოვს მამას, რომელიც მის მოკვლას ლამობს.

იესო სარამაგუსთან ადამიანობის განსახიერებას წარმოადგენს, ადამიანობისა, რომელიც მხოლოდ იმდენადაა არსებული, რამდენადაც ღმერთს უპირისპირდება და მას ებრძვის: "ღმერთო, როდის დადგება დღე, როცა აღიარებ შენი შვილების წინაშე დაშვებულ შეცდომებს?" მოგვიანებით, როცა ბეთლემში დაბრუნდება, იესოს ბებიაქალი, სალომე შეხვდება: ჯოხზე დაყრდნობილი, უკვე მოხუცებული დედათმოურავი - ვისაც ოდესღაც, ამ ქალაქში დატრიალებული უბედურება მუდამ თვალწინ უდგას - თითქოს სფინქსის ცნობილი გამოცანის მესამე ნაწილს პასუხობს: "რომელი ცხოველი დადის დილით ოთხზე, დღე ორ ფეხზე, საღამოს კი - სამით?" - ყველამ კარგად ვიცით, რომ ოიდიპოსმა ამ შეკითხვას "ადამიანით" უპასუხა და არც დაფიქრებულა, უფრო სწორად, არც გახსენებია ის, რომ ყველა როდი აღწევს ცხოვრების ნახევარს, და რომ მხოლოდ ბეთლემში ასეთების რიცხვი 25 იყო.

სარამაგუს რომანში ხშირია დროსთან ასეთი თამაში. ავტორი გვაიძულებს დავფიქრდეთ იმაზე, თუ რა ცოტა რამ იციან ერთმანეთის შესახებ ნაწარმოების გმირებმა, იესომ დედ-მამის, მარიამმა - შინიდან წასული ქმრისა და შვილის, იოსებმა კი - შინ დარჩენილი ოჯახისა და საერთოდ, იმის შესახებ, რაც მისი სიკვდილის შემდეგ მოხდება. ჩვენ (ავტორთან ერთად) ხომ ღმერთს ვუტოლდებით, რადგან ყველაფერი "ვიცით", რაც მაშინ ხდებოდა და გმირების მომავლის "წინასწარგანჭვრეტაც" ძალგვიძს; ჩვენ ხომ იუნგის, ფროიდის, გროდეკის, ლაკანის მოძღვრებებსაც ვიცნობთ და ავტორთან ერთად ვრწმუნდებით: იესოს რომ სოკრატესეული მაიევტიკის მოსამზადებელი კურსი გაეარა, ეშმასაც (თუ ანგელოსსაც) კი გამოტეხავდა.

არადა, ყველაზე ძნელი გასარჩევი ეს ორი არსება აღმოჩნდება. რომანს ბოროტისა და კეთილის უსასრულო ფარდობითობა განმსჭვალავს.

"ეშმას არ ძალუძს, შექმნას ღმერთი, რომელიც არის ჭეშმარიტება", - ამბობს ცის ბინადარი. "მაშ ვინღა შექმნა იგი, ახალი ღმერთი?" - კითხულობს ეშმა. ნისლიდან იდუმალი ხმა მოისმის - "იქნებ ეს ღმერთი და ის, ვინც მის მეტოქედ იქცევა, მხოლოდ ჰეტერონიმები არიან?" "ვისი?" - კითხულობენ თანამოსაუბრენი. "პესოასი!", - პასუხობენ ნისლიდანვე და მსმენელებამდე ეს გვარი "პერსონად" აღწევს.

ასეთი უცნაური, ბორხესული ექოებით სრულდება ეს რომანი და ვინ იცის, იქნებ სარამაგუს ამით იმის თქმაც სურდა, რომ პესოასა და მისი ნიღბების (ლათ. Persona) დრო ისტორიას ჩაბარდა, გასრულდა დიადი ნიღბების ეპოქა, ძველი კოთურნები კი თხელმა სანდლებმა შეცვალა.

არავინ იცის კიდევ რამდენ ხანს ივლის თანამედროვე ლიტერატურა ამ გაცვეთილი ფეხსაცმლით, რომელიც ხშირად ყალბი სიბრძნის თასმებითაა ხოლმე შეკრული და ძირზე პოსტმოდერნის ლანჩა აქვს ამოკერებული.

მოკლედ

"ალ-ქაიდას" მსოფლიო ჩემპიონატის აფეთქება უნდოდა

აღმოჩნდა, რომ 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატი ფეხბურთში, რომელიც იაპონიასა და სამხრეთ კორეაში მიმდინარეობდა, ისლამური ტერორისტული დაჯგუფების, "ალ-ქაიდას" სამიზნე იყო. ამის შესახებ წერს იაპონური პრესა. ჟურნალისტები ამტკიცებენ, რომ ეს ინფორმაცია იაპონელ კოლეგებს აშშ-ს სპეცსამსახურებმა მიაწოდეს. არშემდგარი ტერაქტების შესახებ კი თავად ამერიკელებმა "ალ-ქაიდას" ერთ-ერთი ლიდერის, ჰალიდ შეიხ მოჰამედისგან შეიტყვეს.

შეიხ მოჰამედი აშშ-ს სპეცსამსახურებმა 2003 წლის მარტში დააკავეს 11 სექტემბრის ტერაქტის ორგანიზებაში მონაწილეობის ბრალდებით. ერთ-ერთ დაკითხვაზე მას უთქვამს, რომ "ალ-ქაიდას" ტოკიოს ცენტრში მძლავრი ტერაქტების მოწყობა ჰქონდა დაგეგმილი. მუსულმანი ტერორისტების გეგმა მსოფლიო ჩემპიონატის მსვლელობისას მიღებული უსაფრთხოების ზომების გამო არ ჩაშლილა. უკანასკნელ მომენტში მათ გახსენებიათ, რომ ჩემპიონატში რამდენიმე მუსულმანური ქვეყანაც იღებდა მონაწილეობას და სწორედ ამის გამო გადაუფიქრებიათ.

ყველაზე საინტერესო კი ის გახლავთ, რომ ტოკიოში მსოფლიო ჩემპიონატის არც ერთი მატჩი არ ჩატარებულა...

ცოლ-ქმრული დაპირისპირება ინგლისურ ფეხბურთში

ინგლისური "ბირმინგემ სიტის" აღმასრულებელი დირექტორის პოსტზე მომხიბვლელი ქალბატონი, კარენ ბრეიდი მუშაობს, ხოლო მისი 32 წლის მეუღლე, პოლ პესკისოლიდო ინგლისის პირველი დივიზიონის კლუბის, "შეფილდ იუნაიტედის" ძირითადი შემადგენლობის თავდამსხმელია.

უახლოეს ხანებში კარენსა და პოლს შორის, შესაძლოა, დიდი დაპირისპირება მოხდეს. თუ "ბირმინგემი" "სანდერლენდს" დაამარცხებს, ინგლისის თასის მეოთხედფინალში ეს კლუბი სწორედ "შეფილდ იუნაიტედს" შეხვდება.

თუ ეს დაპირისპირება მართლაც შედგება, "ბირმინგემის" ხელმძღვანელობას თავისი აღმასრულებელი დირექტორის დიდი იმედი ექნება. ამისათვის თავად კარენიც მზად არის: "მატჩის წინა ღამეს პოლს მოსვენებას არ მივცემ", - განაცხადა კარენმა, რომელიც ჟურნალმა Cosmopolitan მსოფლიოს 100 ყველაზე გავლენიან ქალბატონს შორის დაასახელა. "ბირმინგემის" წინააღმდეგ პოლი ყოველთვის კარგად თამაშობს. ეს არ იქნება ჩვენი პირველი დაპირისპირება. "ბირმინგემის" წინააღმდეგ მას "სტოკ სიტის", "ვესტ ბრომვიჩის", "ფულჰემის" და "შეფილდის" შემადგენლობაშიც უთამაშია", - ამბობს კარენი.

მას კარგად ახსოვს ის დღე, როდესაც 2001 წლის თებერვალში "ბირმინგემმა" 1:3 წააგო "შეფილდთან". ერთ-ერთი გოლი ამ მატჩში სწორედ პოლმა გაიტანა. ხოლო იმავე წლის ნოემბერში პესკისოლიდომ დუბლი გააკეთა მატჩში, რომელშიც "შეფილდმა" 4:0 გაანადგურა "ბირმინგემი". "შეფილდ იუნაიტედის" მწვრთნელი, ნილ იორკი ახლავე თადარიგს იჭერს. "მატჩის წინ პოლს სახლიდან წამოვიყვანთ, რათა კარენმა მას საჭმელში რამე არ ჩაუყაროს", - განაცხადა შორსმჭვრეტელმა მწვრთნელმა.

ელტონ ჯონი ბექჰემს იცავს

"ჯორდანის" მეტსახელით ცნობილმა პორნოვარსკვლავმა კეტი პრაისმა ცოტა ხნის წინათ განაცხადა, რომ სხვადასხვა დროს მას სასიყვარულო ურთიერთობა ჰქონდა ფორმულა 1-ის პილოტ რალფ შუმახერთან და ფეხბურთელ დევიდ ბექჰემთან. "ჯორდანის" მიერ ბექჰემის სახელის ხსენებამ აღაშფოთა ცნობილი პოპ-ვარსკვლავი, ელტონ ჯონი, რომელიც ბექჰემების ოჯახის ახლო მეგობარია.

ელტონ ჯონი, რომლის არატრადიციული სექსუალური ორიენტაცია არავისთვის საიდუმლო აღარ არის, დარწმუნებულია, რომ კეტი პრაისი ტყუის. "ეს საშინელი ტყუილია! დევიდმა და ვიქტორიამ უკვე აღარ იციან, სად დაემალონ იმ ადამიანებს, რომელთაც მათი ოჯახის დანგრევა სურთ. ამ ამბავთან დაკავშირებით დევიდს ვესაუბრე. მიუხედავად იმისა, რომ ის ყოველთვის ცდილობს, ყურადღება არ მიაქციოს ასეთ განცხადებებს, "ჯორდანის" ნათქვამმა ჭკუიდან შეშალა", - განაცხადა ელტონ ჯონმა გაზეთ "სან"-თან საუბრისას.

"თავად ის ფაქტი, რომ დევიდს "ჯორდანის" მსგავს ადამიანთან ჰქონდა რომანი, სასაცილოდ მეჩვენება. ეს ტყუილია. დევიდმა მითხრა, რომ "ჯორდანს" მხოლოდ ერთხელ შეხვდა, თანაც, ამ დროს ვიქტორიაც მის გვერდით იყო. მისი სიტყვები ნონსენსია. "ჯორდანი" ცდილობს, ყურადღება მიიქციოს და რეკლამა გაუკეთოს თავის ავტობიოგრაფიულ წიგნს", - ამბობს ელტონ ჯონი.

TV-სპორტი

ხუთშაბათი 19 თებერვალი.

НТВ + ФУТБОЛ
07:00 NBA TV. NBA-ს ლეგენდები: მაიკლ კუპერი
08:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1994. პირველი წრე. "SEATTLE SUPERSONICS" - "DENVER NUGGETS". მე-5 თამაში
10:00 10:00-დან 13:00-მდე შესვენება
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 ლიბერტადორესის თასი. "სანტოსი" (ბრაზილია) – "გუარანი" (ბრაზილია)
15:00 ჩემპიონთა ლიგა. სეზონი 2003-2004. "ბრიუგე" – "აიაქსი"
16:55 თავისუფალი დარტყმა
17:10 ფუტზალი. რუსეთის ჩემპიონატი
18:10 "დარტყმა გოლისთვის"
18:25 განვლილი სეზონის საუკეთესო მატჩები. ბრაზილიის ჩემპიონატი. "კრუზეირო" - "პაისანდუ"
20:10 "FUTBOL MUNDIAL"
20:40 თავისუფალი დარტყმა
21:00 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:10 საუიკენდო მატჩების ანონსი
21:15 "ფეხბურთი ანიდან ჰაემდე"
21:45 ლიბერტადორესის თასი. "სანტოსი" (ბრაზილია) – "გუარანი" (ბრაზილია)
23:30 თავისუფალი დარტყმა
23:45 ჩემპიონთა ლიგა. სეზონი 2003-2004. "ბავარია" – "ანდერლეხტი"
01:40 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
02:35 02:35-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 NBA TV. NBA-ს მიმოხილვა
04:30 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1998. ფინალი. "UTAH JAZZ" - "CHICAGO BULLS". მე-6 თამაში
06:30 NBA TV. დღიური

НТВ + СПОРТ
11:00, 14:00, 20:30, 22:15 პრესცენტრი
11:15, 22:00 "ოლიმპის შვილები"
11:20 აერობიკა
11:45 ჭადრაკი. საერთაშორისო ტურნირი. "აეროფლოტ ოუფენი"
12:15 სათხილამურო რბოლა. მსოფლიო თასის ეტაპი შვედეთში. სპრინტი
14:15 ათენის გზაზე
15:15 სუმო. მოსკოვის საერთაშორისო ტურნირი
16:20 კალათბურთი. ფიბა ევროლიგა. 1/8 ფინალი. "უნიკს" (რუსეთი) – "ვოივოდინა" (სერბეთი და ჩერნოგორია). პირველი მატჩი
17:25 "Power week – NHL-ის კვირა"
17:55 მძლეოსნობა. რუსეთის ჩემპიონატი. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:45 NBA-ს საკალათბურთო მიმოხილვა
21:15 "ორშაბათამდე მივატანთ"
22:05 სახვალიო ტელეპროგრამა
22:30 ATP საჩოგბურთო მიმოხილვა
23:00 ბრძოლა წესების გარეშე - "Ultimate Fighting Championship"
00:05 ჭადრაკი. სუპერტურნირი ლინარესში
00:45 სინქრონული ცურვა. რუსეთის ღია თასი. შესვენებისას (01:15) – ახალი ამბები
02:30 NBA-ს საკალათბურთო მიმოხილვა

EUROSPORT
11:30 ფეხბურთი. ევრო-2004. ამხანაგური მატჩი
16:30 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი ბელგიაში
18:00 ფეხბურთი. ევრო-2004. ამხანაგური მატჩი
21:00 ტრამპლინიდან ხტომა. მსოფლიო თასი სლოვენიაში
22:30 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი ბელგიაში
00:00 ფეხბურთი. ევრო-2004. ამხანაგური მატჩი
01:30 კრივი. საერთაშორისო შეჯიბრება
03:00 ახალი ამბები
03:15 ტრამპლინიდან ხტომა. მსოფლიო თასი სლოვენიაში
04:15 ახალი ამბები

ფეხბურთი

ბიშოვეცმა რუსეთი საქართველოზე გაცვალა

უკრაინელმა სპეციალისტმა ანატოლი ბიშოვეცმა თავის სამწვრთნელო კარიერაში მეხუთე ეროვნული ნაკრები ჩაიბარა. ყოფილი საბჭოთა კავშირის, დსთ-ის, სამხრეთ კორეისა და რუსეთის შემდეგ ბიშოვეცი საქართველოს ნაკრების მწვრთნელი გახდა. კონტრაქტზე ხელმოწერის ოფიციალური ცერემონიალი 26 თებერვალს გაიმართება.

გადაწყვეტილების მიღებამდე უკრაინელი სპეციალისტი მოსკოვის ოლქის გუნდ "ხიმკიში" კლუბის ვიცე-პრეზიდენტად მუშაობდა. თებერვლის დასაწყისში ანატოლი ბიშოვეცი უმუშევარი დარჩა, რადგან კლუბში ადგილის დასამკვიდრებლად ბრძოლა მოიგო სხვა ჯგუფმა, რომელსაც ექსსატურნელები - ნიკოლაი გელიუკი და ვლადიმირ შევჩუკი წარმოადგენდნენ. თუმცა, ერთი კვირაც არ გასულა და უკრაინელ სპეციალისტს საქართველოდან დაუკავშირდნენ - ეროვნული ნაკრების გაძღოლის წინადადებით მიმართეს.

26 თებერვალს ანატოლი ბიშოვეცი საქართველოს ნაკრებთან კონტრაქტს გააფორმებს

საკონტრაქტო თანხა, ბუნებრივია, არ დასახელდება. საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას სპონსორებთან ძალზე სერიოზული მუშაობა მოუწევს იმისთვის, რომ დააკმაყოფილოს უკრაინელის მზარდი მოთხოვნები - ბიშოვეცისთვის ხომ ფინანსები ყოველთვის სისუსტე იყო, ის მუდმივად დიდ ხელფასს ითხოვდა. ამბობენ, რომ როცა ის სამხრეთკორეელებთან მოლაპარაკებას აწარმოებდა, მხოლოდ ერთს ითხოვდა – მე უფრო დიდი შემოსავალი უნდა მქონდეს, ვიდრე ვალერი ლობანოვსკის კატარში უხდიან. კორეელები ამ პირობაზე დაყაბულდნენ. ძნელი დასაჯერებელია, რომ ბიშოვეცმა თავის პრინციპებს უღალატა, რის გამოც, დიდი ხნის განმავლობაში უმუშევარი იყო. თუმცა, მისი სახელი ყოველთვის ამოტივტივდებოდა ხოლმე, როცა რომელიმე კლუბში მწვრთნელის შეცვლას ეხებოდა საქმე.

უკანასკნელად ბიშოვეცი მაშინ გაახსენდათ, როცა მოსკოვის "დინამოდან" ვიქტორ პროკოპენკო გაათავისუფლეს. დასამალი არ არის, რომ მწვრთნელს ძალიან უნდოდა, ემუშავა კლუბში, სადაც დიდხანს თამაშობდა. თუმცა, თავიდან უკრაინელმა კლუბის ხელმძღვანელობასთან საერთო ენა ვერ გამონახა, შემდეგ კი კლუბს არ მოეწონა მწვრთნელის მიერ წაყენებული პირობები.

ქართული მხარე ხარჯს დაყაბულდა, რადგან, რუსების თქმით, ძალიან უნდა, პირველად თავისი არსებობის ისტორიაში, მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე გავიდეს. რუსი კოლეგები იმასაც ამტკიცებენ, რომ საქართველოს ნაკრებს ფინალში გასვლის კარგი შანსი აქვს, რადგან ქვეჯგუფი, რომელშიც ჩვენი გუნდი ითამაშებს, არცთუ ისე ძლიერია. ბიშოვეცის გუნდს თურქეთთან, დანიასთან, უკრაინასთან, საბერძნეთთან, ალბანეთთან და ყაზახეთთან მოუწევს ურთიერთობის გარკვევა.

"მე მომწონს ქართული ფეხბურთისთვის დამახასიათებელი სტილი: სანახაობრივი, ტექნიკური, - განაცხადა ანატოლი ბიშოვეცმა, - თუმცა, მიჭირს იმის თქმა, თუ რატომ არ ჰქონდა ბოლო დროს გუნდს შედეგები. ჯერჯერობით მე არასაკმარისი ინფორმაცია მაქვს. სხვათა შორის, ქართველი ფეხბურთელები სერიოზულ ევროპულ კლუბებში თამაშობენ და ბევრი მათგანი ყურადღების ცენტრშია. საინტერესო მუშაობა გამოვა".

ადვილი შესაძლებელია, ანატოლი ბიშოვეცმა მთავარი მწვრთნელის პოსტი რომან აბრამოვიჩის დახმარებითაც მიიღო. ამას წინათ მერაბ ჟორდანია იმყოფებოდა ლონდონში, სადაც, გავრცელებული ინფორმაციით, რომან აბრამოვიჩს შეხვდა. საუბარი სწორედ საქართველოს ნაკრების მწვრთნელს შეეხებოდა. შესაძლოა, რუსმა ოლიგარქმა კონტრაქტის დასაფინანსებლად გარკვეული თანხაც გამოყო.

უმწვრთნელო და ულეგიონერო საქართველოს ნაკრები დამარცხდა

მიხეილ აბაიშვილი

ძნელი გამოსაცნობი არ იყო, რომ კვიპროსში ძირითადი ფეხბურთელებისა და მთავარი მწვრთნელის გარეშე ჩასული საქართველოს ნაკრები დიდ წინააღმდეგობას ვერ გაუწევდა რუმინეთის ეროვნულ გუნდს. მით უმეტეს, რომ გუშინდელი შეხვედრისთვის ანგელ იორდანესკუმ თავისი ქვეყნის ყველა უძლიერეს ფეხბურთელს მოუყარა თავი.

პრინციპში, თქმა იმისა, რომ რუმინელებს საქართველოს ნაკრები დაუპირისპირდა, ნამდვილად გადამეტებული იქნება. ჩვენი ქვეყნის ეროვნული გუნდის სახელით პრაქტიკულად "დინამომ" ითამაშა. სასტარტო შემადგენლობაში ერთბაშად 9 დინამოელი იყო: გვარამაძე, ქემოკლიძე ("თბილისი"), ამისულაშვილი, წერეთელი, კვირკველია, დარასელია, ნემსაძე, გოგობერიშვილი, ახალაია, ქინქლაძე (უგუნდო), სანდრო იაშვილი. მართალია, შეიძლება ვინმე შემედავოს – დარასელია და ამისულაშვილი დინამოელები აღარ არიანო, მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ ამ ფეხბურთელებს, რომლებმაც სულ ორი კვირის წინ დატოვეს საქართველოს ჩემპიონის რიგები, თავიანთი ახალი კლუბების შემადგენლობაში ჯერ არც ერთ დონეზე ოფიციალურ მატჩში არ უთამაშიათ.

დებიუტი ქართველი ფეხბურთელების უპირატესობით წარიმართა და ჩვენს ნაკრებს უკვე მე-10 წუთზე ანგარიშის გახსნის ასპროცენტიანი შესაძლებლობა მიეცა: იაშვილის პასით რუმინელთა საჯარიმოში შეჭრილი ახალაია მოცელეს და მსაჯმა უყოყმანოდ დანიშნა პენალტი. სამწუხაროდ, დარასელიას დარტყმული რუმინელთა მეკარემ, ბოგდან სტელიამ მოიგერია.

ამის შემდეგ მატჩის სადავეები რუმინელებმა იგდეს ხელთ და ბოლო წუთამდე ინიციატივა აღარ დაუთმიათ. 28-ე და 69-ე წუთებზე ადრიან მუტუმ, ხოლო 86-ე წუთზე ჩერნატმა 3 უპასუხო გოლი გაიტანეს გვარამაძის კარში და ტურნირის მთავარი ჯილდოსთვის ბრძოლასაც იორდანესკუს ბიჭები აგრძელებენ.

რაც შეეხება საქართველოს ნაკრებს, ჩვენი გუნდი დღეს, თბილისის დროით 17 საათზე, მასპინძელ - კვიპროსის ნაკრებს შეერკინება. გუშინ კვიპროსელები დამარცხდნენ ბელორუსის ნაკრებთან (0:2).

"დინამომ" ბრაზილიელი შეიძინა

კვიპროსის ქალაქ აიანაპაში საწვრთნელ შეკრებაზე მყოფი თბილისის "დინამო" ერთი ბრაზილიელი ფეხბურთელით გაძლიერდა. საქართველოს ჩემპიონის რიგებში სინჯებზე ჩასულმა 23 წლის ნახევარმცველმა, რომერომ ივო შუშაკის სიმპათია დაიმსახურა და, როგორც "დინამოს" პრესატაშემ, ლევან სალუქვაძემ გვამცნო, იგი უკვე დინამოელად შეიძლება ვიგულოთ. თუმცა, კონტრაქტის პირობები ჯერ უცნობია.

გუშინ "დინამომ" გამართა მორიგი საკონტროლო მატჩი, რომელშიც ჩეხეთის პირველი ლიგის გუნდს, "სიატის" დაუპირისპირდა. როგორც იქნა, ნავსი გატყდა - დინამოელებმა 3:2 გაიმარჯვეს. ეს კვიპროსზე გამართულ 5 შეხვედრაში "დინამოს" პირველი და უკანასკნელი გამარჯვებაა, რადგან შუშაკი ამხანაგურ მატჩებს აღარ გეგმავს. ხუთი დღის შემდეგ "დინამო" სამშობლოში ჩამოვა. გოლები ბობოხიძემ (2) და სინჯებზე მყოფმა კიდევ ერთმა ბრაზილიელმა, ჯეფერსონმა გაიტანეს. ჯეფერსონმა ადრეც გამოიჩინა თავი, თუმცა, როგორც ჩანს, შუშაკს არ მოეწონა და ის დღეს სამშობლოში მიემგზავრება.

აბრამოვიჩი "რეალს" ყიდულობს

აბრამოვიჩი რონალდოს, რობერტო კარლოსის და ფიგუს შეძენას ფიქრობს

რუსი მილიარდერი რომან აბრამოვიჩი კიდევ ერთხელ შეეცდება, ზაფხულის სატრანსფერო ბაზარზე მოწმენდილ ცაზე მეხის გავარდნის მსგავსად იმოქმედოს. ორშაბათს ცნობილი გახდა, რომ მადრიდის "რეალი" მზად არის, ლონდონის "ჩელსის" თავისი სამი ვარსკვლავი - რონალდო, რობერტო კარლოსი და ლუიშ ფიგუ დაუთმოს.

2003 წლის ზაფხულში აბრამოვიჩმა თავისი ახალი შენაძენისთვის 100 მილიონ გირვანქა სტერლინგზე მეტი დახარჯა და, მისი შემართება რომ არა, ზაფხულის სატრანსფერო სეზონი ბოლო წლების განმავლობაში ყველაზე მშვიდი იქნებოდა. აბრამოვიჩის ფოკუსებმა კი ის გამოაცოცხლა და მოკლე დროში "ჩელსის" ახალმა პატრონმა რამდენიმე გახმაურებული ტრანსფერი გაჩარხა. ადრიან მუტუ "პარმადან", ერნან კრესპო "ინტერიდან", ჯერემი და კლოდ მაკელელე მადრიდის "რეალიდან".

ასე რომ, სულ ადვილი შესაძლებელია, სამეფო კლუბი "არისტოკრატებისთვის" ვარსკვლავების ახალი ულუფის მიმწოდებელი გახდეს. აღსანიშნავია, რომ ყველა გუნდს, თუნდაც მსოფლიოს საფეხბურთო ელიტაში დამკვიდრებულს, არ შეუძლია, შემადგენლობაში ერთბაშად ამდენი ვარსკვლავი ჰყავდეს. ამის თვალსაჩინო მაგალითად თუნდაც მადრიდის "რეალი" გამოდგება თავისი "ზიდანებისა და პავონების პოლიტიკით".

გუნდს კი, რომლის სათავეშიც რუსეთის ყველაზე მდიდარი ადამიანია 12 მილიარდი დოლარის ქონებით, რასაკვირველია, საშუალება აქვს, იმდენი ვარსკვლავი ჰყავდეს, რამდენსაც მოისურვებს, თანაც, ყველაზე მაღალი კლასის ოსტატები. ყოველ შემთხვევაში, როცა ზამთარში "ჩელსიმ" პარკერი შეიძინა და განაცხადში მე-15 ჰავბეკად დაასახელა, ეს უკვე არავის გაჰკვირვებია.

"რეალის" დიდი სამეულის შეძენაზე დიდი ხანია საუბრობენ. თუმცა, "სამეფო კლუბის" პრეზიდენტ ფლორენტინო პერესს არაერთხელ უთქვამს, რომ აპირებს შეიძინოს ვარსკვლავები და არა გაყიდოს ისინი. ბოლო დროს მისი ტონი თანდათან იცვლებოდა - კატეგორიული "არადან" შესაძლებლამდე, მაგრამ ძნელად შესრულებადი პირობებით". ამ უკანასკნელი წინადადების მიღმა იგულისხმებოდა თანხის მასშტაბი, რომლის გადახდაც მადრიდელებისთვის პოტენციურ მყიდველს მოუხდებოდა. რონალდო და ფიგუ - თითოეული 121 მილიონი გირვანქა სტერლინგი ღირს, რობერტო კარლოსი - 60 მილიონი. ასე რომ, სამი "გალაქტიკოს" შესაძენად აბრამოვიჩს 300 მილიონ გირვანქა სტერლინგზე მეტის გადახდა მოუწევს.

"ჩელსი" მზად არის, ფეხბურთელებს წარმოუდგენლად მაღალი ხელფასები დაუნიშნოს. ეს კი "რეალისთვის" მთავარი პრობლემაა. იმ დროს, როცა ევროპული კლუბები ეკონომიას სწავლობენ, "სტემფორდ ბრიჯის" ბინადრები ფულს არც ითვლიან. მაგალითად, რობერტო კარლოსს უკვე შესთავაზეს ორჯერ მეტი ხელფასი, ვიდრე ის "რეალში" გამოიმუშავებს - 80 ათასი გირვანქა სტერლინგი კვირაში. ვრცელდება ხმები, რომ რონალდო საერთოდ სარეკორდო თანხას, კვირაში 400 ათას გირვანქას მიიღებს. თუმცა, ამ ინფორმაციის ოფიციალური დასტური ჯერჯერობით არ არსებობს. ადვილი შესაძლებელია, რომ ზემოთ დასახელებული სამეულიდან რომელიმე ტრანსფერი მაინც განხორციელდეს. ყველაზე სავარაუდო ფიგუსა და რობერტო კარლოსის ვარიანტია.

"რეალის" ხელმძღვანელობა თავისი მწვრთნელებისგან მოითხოვს, გუნდში მხოლოდ 34 წლამდე ფეხბურთელებმა ითამაშონ. 2004 წელს პორტუგალიელ ნახევარმცველს 32 წელი შეუსრულდება. ბრაზილიელი მცველი კი 31 წლისაა. "სამეფო კლუბთან" კონტრაქტი ორივეს წელიწადნახევრის შემდეგ უმთავრდება. ამდენად, ნაკლებად სავარაუდოა, ფლორენტინო პერესი, რომელმაც კლუბში მოსვლის დღიდან ფინანსურად სტაბილური საწარმოს შექმნა დაისახა მიზნად (მანამდე "რეალის" ვალები დაახლოებით 300 მილიონ დოლარს შეადგენდა), თავისი ორი ვარსკვლავის სხვა კლუბში უფასოდ გადასვლას დათანხმდეს. თუმცა, ფიგუ ამტკიცებს, რომ სურს, "რეალში" მოქმედი კონტრაქტი ბოლომდე ამოწუროს.

ერთი შეხედვით, რონალდოს გაყიდვა შედარებით ნაკლებად სავარაუდოა. ის ფიგუსა და რობერტო კარლოსზე უმცროსია, მაგრამ ტრავმებისკენ მიდრეკილებით ხასიათდება. თუმცა, ინგლისურმა პრესამ "ლივერპულის" ფორვარდი მაიკლ ოუენი "სამეფო კლუბში" პრაქტიკულად უკვე გაამწესა. 2001 წლის "ოქროს ბურთის" მფლობელი მერსისაიდულ კლუბთან კონტრაქტის გაგრძელებას აღარ აპირებს, რადგან არ აკმაყოფილებს კლუბის მიერ მიღწეული შედეგები და სურს, თავისი საფეხბურთო კარიერა უფრო ამბიციურ გუნდს დაუკავშიროს. ამას გარდა, ოუენის აგენტია ტონი სტივენსი - სწორედ ის, ვინც დევიდ ბექჰემის "რეალში" გადასვლას შეუწყო ხელი.

ბუნებრივია, პერესი არავითარ შემთხვევაში არ შეიძენს "გალაქტიკოსს", რომელიც სათადარიგოთა სკამზე დაჯდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ კლუბი ძირითადი შემადგენლობის რომელიმე ფორვარდმა უნდა დატოვოს. რაული "რეალის" სახეა და მის გასხვისებაზე კრინტსაც არავინ დაძრავს. ასევე არ საუბრობენ ახალგაზრდა ტალანტ პორტილიოზე. ასე რომ, თუ აგვისტოში, როცა ინგლისის პრემიერლიგის მორიგი ჩემპიონატი დაიწყება, რონალდო "ჩელსის" ლურჯ მაისურას მოირგებს, ალბათ, არ უნდა გაგვიკვირდეს.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. გაირკვა იტალიის თასის ფინალური მატჩების ჩატარების თარიღი. შეგახსენებთ, რომ იტალიის თასის ფინალში რომის "ლაციო" და ტურინის "იუვენტუსი" შეხვდებიან ერთმანეთს. პირველ მატჩში, 17 მარტს, "ლაციო" რომში მიიღებს "იუვეს", ხოლო განმეორებითი მატჩი ტურინში გაიმართება.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ფრანგული "ნანტის" ფორვარდი ვიორელ მოლდოვანი არასდროს აღარ დაიცავს რუმინეთის ეროვნული ნაკრების ღირსებას. ადრე მოლდოვანმა არ მიიღო მიწვევა საქართველოს ნაკრებთან ამხანაგური შეხვედრისთვის. ახლა კი მხოლოდ "ნანტში" თამაშს აპირებს. "ჩემს ასაკში უკვე ძნელია ორი საქმის ერთად კეთება. მე არ მსურს, "ნანტსა" და ეროვნულ ნაკრებს შორის გავიხლიჩო. მთელ ჩემს ძალისხმევას შევალევ იმ კლუბს, რომელშიც ვთამაშობ", - განაცხადა 32 წლის მოლდოვანმა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "ჩელსიმ" შეიძინა ურუგვაის "დანუბიოს" 17 წლის ნახევარმცველი ხორხე გარსია. ამ უდავოდ ნიჭიერი ფეხბურთელის გაყიდვის ფაქტი სამხრეთამერიკული კლუბის პრეზიდენტმა არტურო დელ კამპომ დაადასტურა. გარსია უკვე ჩავიდა ლონდონში, სადაც უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა რომან აბრამოვიჩსა და კლაუდიო რანიერიზე. ხორხე გარსიამ ლონდონელებთან 5-წლიანი კონტრაქტი გააფორმა, მაგრამ ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ის უახლოეს მომავალში "ჩელსის" მაისურით ვიხილოთ. ალბათ, ნიჭიერ ახალგაზრდას იჯარით რომელიმე სხვა კლუბში გადაიყვანენ.

■ ■ ■

ფეხბურთი. დიდია ალბათობა, რომ "მონაკოს" ლიდერმა ლიუდოვიკ ჟიულიმ, რომელმაც იანვარში, ქვეყნის ჩემპიონატის მატჩში ტრავმა მიიღო, მოსკოვის "ლოკომოტივის" წინააღმდეგ ჩემპიონთა ლიგის შეხვედრისთვის გამოჯანმრთელება მოასწროს. ჟიულის რეაბილიტაცია სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს და მან ინდივიდუალური ვარჯიში უკვე დაიწყო. ჟიულის მონაწილეობა ამ უქმეებზე საფრანგეთის ჩემპიონატის მატჩში ნაკლებად სავარაუდოა. ჩემპიონთა ლიგისთვის კი ის შეიძლება მზად იყოს.

■ ■ ■

კალათბურთი. მორიგი მატჩი, რომელსაც ამერიკელი მაყურებელი იხილავს, ევროლიგისა და NBA TV-ს ერთობლივი პროექტის ფარგლებში კაუნასის "ჟალგირისისა" და მოსკოვის ცსკა-ს დაპირისპირება იქნება. სწორედ ეს მატჩი ამოირჩიეს ტელეარხის პროდიუსერებმა ევროლიგის ჯგუფური ტურნირის დასკვნითი ტურის 12 შეხვედრიდან, როგორც ყველაზე საინტერესო. შეგახსენებთ, რომ პროექტი ითვალისწინებს NBA TV-ს არხით, ევროლიგის ერთი მატჩის ტრანსლაციას კვირაში. ამ პროექტის პირველი მერცხალი კი იყო მატჩი ესპანეთის "ტაუ კერამიკასა" და "პამესას" შორის.

■ ■ ■

ფორმულა 1. "უილიამსის" ტექნიკურმა დირექტორმა პატრიკ ჰედმა ფარდა ახადა იმ საიდუმლოებას, რის გამოც გადაიდო რალფ შუმახერთან მოლაპარაკება. "უილიამსში" რალფ შუმახერის კონტრაქტი ამ სეზონში იწურება. შეგახსენებთ, რომ ამას წინათ გუნდის შეფმა ფრანკ უილიამსმა ნათლად განმარტა, რომ ამ დავიდარაბაში მთელი პრობლემა ფინანსური საკითხია. ჰედი უფრო შორს წავიდა და დაასახელა თანხა, რომელსაც უმცროსი შუმახერი და მისი მენეჯერი ვილი ვებერი ითხოვენ. ეს, არც მეტი, არც ნაკლები, წელიწადში 24,5 მილიონი დოლარია. ეს გაუმართლებელი მოთხოვნა აბსოლუტურად არ აწყობს "უილიამსს" და გუნდი აპირებს, შემცვლელი მოუძებნოს არა მარტო ხუან პაბლო მონტოიას, რომელიც "მაკლარენში" მიდის, არამედ რალფ შუმახერსაც.

■ ■ ■

კრივი. კრივზე მწერალი ამერიკელი ჟურნალისტების ასოციაციამ ჯეიმს ტონი 2003 წლის მოკრივედ აღიარა. საზეიმო დაჯილდოება ნიუ იორკის 79-ე ყოველწლიურ ცერემონიალზე 16 აპრილს გაიმართება. ჯეიმს ტონი, რომელიც სამ წონით კატეგორიაში გახდა მსოფლიო ჩემპიონი, ახლა აქილევსის მყესის ტრავმის გამო იძულებით შვებულებაშია. ტონიმ სუპერმძიმეწონოსან ჯამილ მაკლეინთან ბრძოლისთვის მზადების პროცესში მიიღო ტრავმა.

■ ■ ■

კრივი. გუშინ გაჩნდა ინფორმაცია, რომ მზადდება ბრძოლა სახელოვან ოსკარ დე ლა ჰოიასა (მსოფლიოს ჩემპიონი 5 წონით კატეგორიაში) და საშუალო წონაში მსოფლიოს აბსოლუტურ ჩემპიონ ბერნარდ ჰოპკინსს შორის. მხარეებს ჯერ არავითარ დოკუმენტზე ხელი არ მოუწერიათ, მაგრამ მიაღწიეს პრინციპულ შეთანხმებას, რომ 18 სექტემბერს ან ნოემბერში შეხვდებიან ერთმანეთს. ეს შეთანხმება საბოლოოდ 5 ივნისის შემდეგ უნდა დამტკიცებინათ, როცა ოსკარ დე ლა ჰოია სადებიუტო ბრძოლას გამართავს საშუალო წონაში WBO-ის ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონ ფელიქს შტურმთან. ჰოპკინსი კი IBF-ის ვერსიის ოფიციალურ პრეტენდენტ რობერტ ალენს შეხვდება. თუ ოსკარიც და ბერნარდიც გაიმარჯვებენ, მათი ბრძოლა რეალური გახდება. ბრძოლის ორგანიზებას იკისრებს კომპანია "ტოპ რენკი", რომელიც ორ ბრძოლაში ჰოპკინსს 10 მილიონს, ხოლო დე ლა ჰოიას 30 მილიონ დოლარს გადაუხდის.

რაგბი

ქართულ-ესპანური სამზადისი

ნაკრების მწვრთნელებმა მომავალი მატჩისთვის ლამის ნახევარი გუნდი შეცვალეს

გოგიტა ბუხაიძის ფოტო

"ბორჯღალოსნები" კვირას ესპანეთში იბურთავებენ

პაატა თოთაძე

გასულ კვირას პორტუგალიელებს საქართველოს ნაკრები მსოფლიოში მე-19 გუნდის სტატუსით დაუხვდა, პარასკევს ესპანეთს კი რეიტინგში 23-ე გუნდი ესტუმრება. გარდა იმისა, რომ პორტუგალიასთან მარცხმა გუნება წაგვიხდინა, რაგბის საერთაშორისო საბჭოს (IRB) რეიტინგშიც ოთხი საფეხურით ჩამოგვაქვეითა. შესაბამისად, თბილისში გამარჯვებამ დადებითად იმოქმედა პორტუგალიელებზე – გუნდი ერთი საფეხურით წინ წაიწია და მსოფლიოში მე-17 გუნდი გახდა.

მართალია, ეს რეიტინგი ზუსტად არ ასახავს მსოფლიო რაგბიში ძალთა თანაფარდობას, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, გულშემატკივრებშიც და სპეციალისტთა დიდ ჯგუფშიც ერთობ დაფასებულია. IRB რომ მთლად ზუსტად ვერ ითვლის ყველაფერს, ამაზე ისიც მეტყველებს, რომ ამ პატივდებულ რეიტინგში რუსეთი და კორეა ჩვენზე წინ არიან. კორეელებს ჯერ არ შევხვედრივართ, მაგრამ ეს გუნდი ისეთი ანგარიშებით მარცხდება ჩვენს ძველ მეტოქეებთან, რომ ჩვენზე წინ დგომა ნამდვილად არ ეკუთვნის. რაც შეეხება რუსებს, მათ ხომ, ბოლო რვა წელიწადია, სადაც ვეთამაშეთ, ყველგან მოვუგეთ, მაგრამ მაინც ჩვენზე წინ არიან. მოკლედ, ერთა თასზე ხუთი მეტოქიდან სამი ჩვენზე წინაა – რუმინეთი მე-14 ადგილზეა, პორტუგალიაზე ვთქვით, რუსეთი კი – 22-ე. რაც შეეხება დანარჩენ ორ მეტოქეს, ჩეხეთსა და ესპანეთს, შესაბამისად, 26-ე და 30-ე ადგილებზე არიან.

ამ უკანასკნელთან ბორჯღალოსნებს კვირას ელით შეხვედრა. პირველ მატჩში ესპანეთის ნაკრები კრასნოდარში დამარცხდა რუსეთის ეროვნულ გუნდთან - 6:36. მარცხის შემდეგ ბუნებრივი იყო, რომ მწვრთნელი რაღაცას ან ვიღაცას შეცვლიდა მომავალი მატჩისთვის, მაგრამ ესპანელებს იმდენად უნიათოდ უბურთავიათ, რომ ბერნარ შარიერმა ერთბაშად რვა მოთამაშე არ შეიყვანა შემადგენლობაში ქართველებთან მატჩისთვის. მცირე შესვენების მერე გუნდს დაუბრუნდნენ ანდრეი კოვალენკო, დიეგო სარსოსა და ალფონსო მატა. მათ გარდა, შარიერმა სამ ახალგაზრდასაც უხმო, რომელთათვისაც ბორჯღალოსნებთან მატჩი პირველი იქნება სანაკრებო კარიერაში. ესპანელთა 20-კაციანი შემადგენლობა ასე გამოიყურება:

სესარ კაბაიერო, ივან კრიადო, მანუელ სერანო, დიეგო სარსოსა, ფერან ველასკო, ალფონსო მატა (ყველა "ელ სალვადორი"), ბენჯამინ პარდო ("ენტრეპინარესი"), ხავიერ სალასარი, ანტონიო ბელტრანი, ხავიერ კანოსა, ანდრეი კოვალენკო, ხუან გონსალესი (ყველა UCM), ფრანსისკო ლოპესი ("ლისეო"), იგორ მირონესი ("ხეტხო") ალფონსო მარტინესი ("სენტბოიანა"), დეივიდ მონრეალი ("ოსპიტალეტი"), რაფაელ კამაჩო ("ინეს როსალესი"), პედრო ხოსე დავილა, იგნასიო მარტინი (ორივე "ბიარიცი", საფრანგეთი), სედრიკ გარსია ("ნარბონა", საფრანგეთი)

ამ ოცეულს შარიერი უახლოესი ორი დღის განმავლობაში კიდევ ორ მოთამაშეს დაუმატებს და ტარაგონის სტადიონზე ქართველთა წინააღმდეგ გამოსასვლელი 22 კაციც შეგროვდება.

პორტუგალიასთან მარცხმა არც ქართველთა შემადგენლობა დატოვა შეუცვლელი. სხვადასხვა მიზეზის გამო საესპანეთო სიაში ვერ მოხვდნენ ლევან ღვაბერიძე, მიხეილ სუჯაშვილი, ზურაბ მჭედლიშვილი, რატი ურუშაძე, ბესიკ ხამაშურიძე, ირაკლი მაჩხანელი და მალხაზ ურჯუკაშვილი. მათ ნაცვლად მწვრთნელებმა უხმეს მსოფლიო თასზე წარმოჩენილ დავით დადუნაშვილს, დავით გასვიანს, ლევან დათუნაშვილს, კახა უჩავას, ოთარ ბარკალაიას, ბადრი ხეხელაშვილს და ვასილ კაცაძეს. ესპანელთაგან განსხვავებით, საქართველოს ნაკრების მწვრთნელებმა ესპანელებთან სათამაშო 22-ვე მორაგბის ვინაობა გაარკვიეს:

შერკინების პირველი ხაზი – დავით ხინჩაგიშვილი, დავით დადუნაშვილი, ავთანდილ კოპალიანი, გიორგი კუთარაშვილი, დავით გასვიანი.

მეორე ხაზი – მამუკა გორგოძე, ილო ზედგენიძე, ლევან დათუნაშვილი.

მესამე ხაზი – ზვიად მაისურაძე, რევაზ ბელქანია, ბესიკ უდესიანი, კახა უჩავა.

ნახევარმცველები – ბიძინა სამხარაძე, ირაკლი მოდებაძე, ბობა კვინიხიძე, ოთარ ბარკალაია.

სამმეოთხედელები – ვასილ კაცაძე, კახა ალანია, თედო ზიბზიბაძე, ლექსო გუგავა, ნონო ანდღულაძე.

მცველი – ბადრი ხეხელაშვილი.

ფოლიანტი

გიგა გურასაშვილი

ფეხბურთელიც და მეფეც - ჰენრი VIII

ბრიტანელმა ისტორიკოსებმა არქივებში ქექვისას მეტად საინტერესო წყაროს მიაგნეს. კერძოდ, 1509 წელს ტახტზე აბრძანებული მეფე ჰენრი VIII დიდი ტრფიალი ყოფილა სპორტის იმ სახეობისა, რომელსაც დღეს ლამის მთელი მსოფლიო ჭკუიდან გადაყავს. არადა, იმ დროს დღეს აგრერიგად პოპულარულ სპორტის სახეობას "მხეცური გამოვლინების" თამაშს ეძახდნენ.

ტუდორების დინასტიის გვირგვინოსანი მეფე ჰენრი VIII აქამდე იმით იყო ცნობილი, რომ საკუთარი ექვსი ცოლიდან ორი სიკვდილით დასაჯა, ხოლო ერთს, რომის პაპის სურვილის საწინააღმდეგოდ, გაეყარა კიდეც. ყოველივე ამის გამო ინგლისის მონარქია ერთობ ცუდ დღეში აღმოჩნდა რომთან. სკანდალი ინგლისის მონარქიასა და პონტიფიკს შორის იმით დასრულდა, რომ ბრიტანეთის სამეფო ოჯახმა კათოლიციზმზე უარი განაცხადა, რამაც სათავე დაუდო ანგლიკანურ ეკლესიას, მაგრამ ეს ცალკე საუბრის თემაა. დღეს კი... დღეს მეფე ჰენრის მშფოთვარე ბიოგრაფიის კიდევ ერთი ფურცელი გახდა ცნობილი – ინგლისის მეფე ფეხბურთით ყოფილა გატაცებული. მართალია, სპორტისადმი გვირგვინოსნის სიყვარულის შესახებ ადრეც იყო ცნობილი, მაგრამ მხოლოდ ის იცოდნენ, რომ მეფე თამაშობდა ჩოგბურთს, უყვარდა ცხენით ჯირითი და რაინდთა ტურნირებში მონაწილეობა. აი, ფეხბურთი კი მეფის სპორტულ გატაცებათა ნუსხაში არ ფიგურირებდა.

მარია ჰეივორდი, რომელიც უინჩესტერის ხელოვნების სკოლის ტექსტილის განყოფილებიდანაა, საუთჰემპტონის უნივერსიტეტის არქივებში დიდხანს იკვლევდა მეფის შენაძენთა რეესტრს და აღმოაჩინა, რომ ჰენრი VIII-ს ორი წყვილი საფეხბურთო ბუცები შეუკვეთავს მეწაღისთვის. შეკვეთაში კი ოთხი შილინგი გადაუხდია.

ჰეივორდი XVI საუკუნის მწერლის სერ ტომას ელიოტის სიტყვებსაც იშველიებს. ის ამბობს, რომ იმ დროს ფეხბურთი ითვლებოდა თავშესაქცევ საშუალებად, გამოირჩეოდა როგორც "მხეცური და უხეში" თამაში. საერთოდ, დიდგვაროვნები იშვიათად აგორებდნენ ბურთს, რადგან ამით უბრალო ადამიანები იქცევდნენ თავს.

ისტორიკოსთა აზრით კი, მეფე ჰენრი VIII ფეხბურთს, წესით და რიგით, სამეფო კარის ახალგაზრდა მოახლე-მეჭურჭლეთუხუცესებთან თუ თამაშობდაო. ჰეივორდის მტკიცებით, მეფე აზარტული მოთამაშე ყოფილა და ყოველთვის გამარჯვებული გამოდიოდა.

მონარქი-ფეხბურთელის გარდერობი დღემდე არ შემონახულა, რადგან ბევრი ნივთი ხელიდან ხელში გადადიოდა და უკან აღარ დაუბრუნებიათ, ხოლო ის ნივთები თუ საგნები, რომლებიც, ასე თუ ისე, დაკარგვას გადაურჩა, ოლივერ კრომველმა გაყიდა.

და მაინც, რა გვაძლევს იმის საფუძველს, რომ ჰენრი VIII ფეხბურთელად მივიჩნიოთ? ისტორიკოსთათვის ხელჩასაჭიდ საბუთს ინგლისელი მეფის ფეხსაცმელებისადმი მისწრაფება წარმოადგენს. თურმე მეფე ერთ ჯერზე 20-30 წყვილ ფეხსაცმელს უკვეთავდა მეწაღეს. იმის გამო, რომ საფეხბურთო ბუცებში სოლიდური თანხაა გადახდილი, ჰეივორდი თვლის: შეკვეთილი ფეხსაცმელი არსებითად განსხვავდებოდა გვირგვინოსნის სხვა სპორტული ფეხსაცმელებისგან. ეტყობა, ბუცები ბევრად უფრო გამძლე ტყავისგან იკერებოდა.

ფორმულა 1

"შუმი" II "შუმი" I-ს ომს უცხადებს

რალფ შუმახერის საჩემპიონო ვნებანი

ნინო პირველი

წლევანდელი ფორმულა 1-ის პირველ რბოლამდე სამი კვირაც კი აღარ დარჩა. 7 მარტს მელბურნში სეზონი გაიხსნება და ცხრათვიანი საჩემპიონო მარათონი დაიწყება. ვინ გაიმარჯვებს 2004 წელს? ნუთუ ისევ მიხაელ შუმახერი? სპეციალისტთა უმრავლესობას ამაში სერიოზულად ეპარება ეჭვი. ყველა მოელის, რომ ამ სეზონშიც მაინც დაემხობა "ფერარის" ჰეგემონია. კიმი რაიკონენი და ხუან პაბლო მონტოია – აი, 2004 წლის ჩემპიონობის მთავარი კანდიდატები. მათ გვერდით ზოგიერთი რალფ შუმახერსაც მოიხსენიებს. ფორმულას მოყვარულები იმედოვნებენ, რომ ამ სეზონში შუმახერების დუელი უფრო დაძაბული და უკომპრომისო იქნება, ვიდრე ოდესმე ყოფილა. თავად რალფი ველარ ითმენს, ისე საშინლად უნდა "უილიამსის" ახალი ბოლიდის საჭესთან დაჯდომა და ძმასთან გაჯიბრება. ბოლოს და ბოლოს, ოდესმე ხომ უნდა გამოვიდეს უფროსი ძმის ჩრდილიდან, ოდესმე ხომ უნდა დაძლიოს კოშმარად ქცეული "ფერარის" ბარიერი. რალფი 2004 წლისგან ბევრს მოელის. "სეზონის დასაწყისში მე საკუთარ საჩემპიონო შანსებზე ჩავიდოდი ფსონს და არა მიხაელის გამარჯვებაზე", - სიცილით ამბობს რალფი და უფროს ძმას სრულიად სერიოზულად უცხადებს ომს: "მე მისი გულისთვის მეტად აღარასოდეს დავამუხრუჭებ!" აქ უმცროსი "შუმი" იხსენებს 2003 წლის სეზონის უკანასკნელ რბოლას სუძუკაში, როცა ძმებმა შუმახერებმა ტრასა ვერ გაიყვეს და რალფს მიხაელისთვის გზის დათმობა მოუხდა. იმ რბოლის შემდეგ მიხაელი მეექვსედ გახდა ჩემპიონი, რალფი კი კვლავაც იმედის მომცემ, პერსპექტიულ პილოტად დარჩა. 2004 წელს მიხაელს უმცროსი ძმის ლმობიერების იმედი უკვე აღარ უნდა ჰქონდეს! რალფი ჩემპიონობისთვის იბრძვის და არაფრის დათმობას არ აპირებს! ასეთი კატეგორიული ინტერვიუ მისცა რალფ შუმახერმა გუშინ შვეიცარიულ "ბლიკს" და ახალი "ფერარის" გამოცდით გართულ მიხაელს ბრძოლა გამოუცხადა:

რალფ შუმახერი მიხაელის დამხობას აპირებს

- უკანასკნელი ასი ევრო რომ გქონდეთ, ზამთრის ტესტის მონაცემების მიხედვით, ვის გამარჯვებაზე დადებით?

- პირველ ყოვლისა, ჩემს გამარჯვებაზე და არა მიხაელის წარმატებაზე!

- ესე იგი, დარწმუნებული ხართ, რომ 2004 წელს ჩემპიონი გახდებით?

- ამ სეზონში ყველა წინაპირობა არსებობს ამისთვის და მე თავს არ დავზოგავ, რომ მიზანს მივაღწიო.

- სხვა დროსაც თუ გქონიათ ახალი ბოლიდით წარმატების მოპოვების ასეთი დიდი იმედი?

- პირველად ეს გრძნობა 1997 წელს მქონდა, როცა "ჯორდანის" საჯინიბოს პილოტი ვიყავი.

- რითი სჯობს ახალი FW 26 "უილიამსის" ძველ მანქანებს?

- FW 24-მდე ყოველთვის სუსტი სტარტი გვქონდა. მანქანებს დასაწყისშივე ექმნებოდათ პრობლემები. FW 25 სტარტზე საშინელება იყო, მაგრამ მერე სიტუაცია გამოსწორდა და ბოლიდი კონკურენტუნარიანი გახდა. FW 26 თავიდანვე საუცხოო ფორმაშია და, დარწმუნებული ვარ, ბოლომდე ასე იქნება. აი, ესაა განსხვავება.

- ახალი ბოლიდის ცხვირმა დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია. ეს რა, კონსერვატორი "უილიამსის" თავგადასავლებისკენ ლტოლვაა?

- რაღაც-რაღაცები აუცილებლად უნდა შეცვლილიყო. ეს სრულიად ჩვეულებრივი ამბავია. ჩვენი აეროდინამიკის ოსტატი ანტონია ტერცი თავისი საქმის პროფესიონალია და კარგად იცის, რასაც აკეთებს.

- ხომ არ შეცდა "ფერარი", როცა ანტონია ტერცის გუნდიდან წასვლის საშუალება მისცა?

- ჩვენი აზრით, ეს შესანიშნავი მოვლენა იყო. "ფერარი" კი, ალბათ, უკვე ნანობს მის დაკარგვას.

- როგორ გრძნობთ თავს ფავორიტის როლში?

- ფავორიტად ჩვენ თვითონ ვაქციეთ საკუთარი თავი. 2003 წელს სულ ცოტა დაგვაკლდა ტიტულამდე. ამ სეზონში ყველაფერს თავიდან ხომ არ დავიწყებდით? ბუნებრივია, რომ ჩვენთან ყველა გამარჯვებაზე ლაპარაკობს.

- 2003 წელს "უილიამსმა" წააგო თუ "ფერარიმ" მოიგო?

- "ფერარიმ" მოიგო. სამართლიანობა მოითხოვს ითქვას, რომ შარშან ისინი ჩვენზე უკეთ გამოიყურებოდნენ. სეზონის დასაწყისში "ფერარი" ქულებს კარგავდა და ჩვენ ეს უკეთ უნდა გამოგვეყენებინა. სამწუხაროდ, 2003 წელს ბევრი შეცდომა დავუშვით.

- თქვენი ძმაც ამბობდა, რომ ბევრ შეცდომას უშვებდა.

- მას საკვალიფიკაციო ეტაპზე უფრო უჭირდა კარგი შედეგის ჩვენება, ვიდრე უშუალოდ რბოლის დროს. არ ვიცი, რატომ ხდებოდა ასე.

- თქვენ რომ ყოფილიყავით მსოფლიოს ექვსგზის ჩემპიონი, გააგრძელებდით ბრძოლას მეშვიდე ტიტულისთვის?

- რა თქმა უნდა. გამარჯვება ყოველთვის სასიამოვნოა. მიხაელს ყველაფერი აქვს გამარჯვებისთვის. მთელი საჯინიბო მხოლოდ მასზე ზრუნავს. რატომ უნდა დაანებოს თავი? რა უნდა გააკეთოს მან ან მე სპორტიდან წასვლის შემდეგ?

- ერთხელ ითქვა, რომ თქვენ უფრო ნიჭიერი ხართ, ვიდრე მიხაელი, მაგრამ დისციპლინა გაკლიათ...

- ჩვენ ერთმანეთისგან ძალიან განვსხვავდებით, მაგრამ ნამდვილად ვერ ვიტყოდი, რომ უდისციპლინო ვარ. მე უფრო ამბიციური და პატივმოყვარე გახლავართ, ვიდრე ის.

- 2003 წელს სუძუკაში თქვენ და მიხაელი ლამის შეეტაკეთ ერთმანეთს. თუმცა, თქვენ მაინც დათმობა ამჯობინეთ. როდემდე გაგრძელდება ასე?

- ეს უკანასკნელი იყო. მეტად აღარასოდეს დავამუხრუჭებ მიხაელის გამო.

- ახალი ბოლიდის პრეზენტაციაზე თქვენ და ხუან პაბლო მონტოიამ უცებ კომპლიმენტებით აავსეთ ერთმანეთი. მაინც რამ გამოიწვია ეს უცნაური მეტამორფოზა?

- დიდი შეცდომაა მონტოიას "უილიამსიდან" გაშვება და ასეთი ძლიერი გუნდის დაშლა. კიდევ უფრო მეტი უაზრობაა მისი "მაკლარენისთვის" დათმობა და მეტოქე საჯინიბოს გაძლიერება. ამის ახსნა მხოლოდ ფრენ უილიამსს თუ შეუძლია. მონტოია და მე დიდხანს გამოვდიოდით ერთად, მაგრამ ჯერ საუკეთესო მეგობრები მაინც არ ვართ. ამის მიუხედავად, ერთმანეთს დიდ პატივს ვცემთ. ორივემ ვიცით, რომ ერთმანეთს ყოველთვის ვერ დავამარცხებთ.

- 2005 წელს მონტოია "უილიამსიდან" წავა, თქვენ კი ჯერაც არ გაქვთ ახალი კონტრაქტი...

- ამ ზამთარს, ალბათ, ვერც შევთანხმდებით. ფრენკ უილიამსმა კარგად იცის, ვინც ვარ და ღირს თუ არა ჩემთვის ფულის გადახდა. მე ძალიან მიყვარს ფორმულა და მინდა, რომ კარგი ხელფასიც მქონდეს...

- წარმოგიდგენიათ საკუთარი თავი "ტოიოტაში"?

- ჯერ არ ვფიქრობ ამაზე. ჯერჯერობით "უილიამსის" პილოტი ვარ და აქ თავს კარგად ვგრძნობ. თუ რაღაც-რაღაცები შეიცვლება, მაშინ ვნახოთ, მივიხედ-მოვიხედავ და სხვა გუნდსაც ვიპოვი.

- ვინ იქნება 2005 წელს "უილიამსში"?

- ჯეისონ ბატონი და ერთიც კითხვის ნიშანი. ჯერ გაურკვეველია, ვინ იქნება მეორე.

- ოცი პილოტიდან ვის აქვს ჩემპიონობის შანსი?

- რაიკონენს, მონტოიას, ჩემს ძმას, მე და ალონსოს.

სუპერხომალდი „ფრიდომ შიპ" - სახელმწიფო ოკეანეში

ჯერ კიდევ შარშან, ჰონდურასში უნდა დაწყებულიყო გრანდიოზული პროექტის განხორციელება, რომელიც უზარმაზარი გემის, ფაქტობრივად, წყალსზედა ქალაქ-სახელმწიფოს მშენებლობას ითვალისწინებდა. ლაპარაკია პროექტზე სახელწოდებით "ფრიდომ შიპ" (თავისუფლების ხომალდი), რომელმაც, სპეციალისტების პროგნოზით, დასაბამი უნდა მისცეს ზღვაოსნობის ახალ ერას და ადამიანების ხმელეთიდან ზღვაზე გადასახლებას.

რამდენადაც გრანდიოზულია, პროექტი იმდენად დაუჯერებლადაც მოჩანს. და მაინც, იგი ახლოსაა რეალობასთან და შესაბამისი დაფინანსების შემთხვევაში, მისი ავტორები გვპირდებიან, რომ მშენებლობის დაწყებიდან რამდენიმე თვეში, ჩვენ არნახული მასშტაბის კოლოსის მხილველნი შევიქმნებით.

"მშვიდობის ხომალდი" ამ პროექტის პირობითი სახელია, რომელიც, ალბათ, კოლოსის სახელად დარჩება. არადა, ცრუმორწმუნეები პროექტის ავტორებს ურჩევენ, ზღვის სამფლობელოს მბრძანებლის პატივსაცემად, გემს სახელად პოსეიდონი უწოდონ და ისინი "ტიტანიკის" ტრაგიკულ ისტორიასაც გვახსენებენ...

პროექტის მიხედვით, "ფრიდომ შიპს" სულ 25 გემბანი უნდა ჰქონდეს. ხომალდის სიგრძე, დაახლოებით, ერთი კილომეტრი, სიგანე კი 300 მეტრი იქნება. წყალწყვა 2.7 მილიონი ტონა უნდა იყოს (შედარებისთვის, პლანეტაზე ყველაზე დიდ სუპერტანკერ "იარე ვიკინგის" წყალწყვა "მხოლოდ" 564 739 ტონას შეადგენს). სულ კი საზღვაო ქალაქ-სახელმწიფოს წონა, დაახლოებით, სამი მილიონი ტონა იქნება.

გემბანზე მუდმივად იცხოვრებს, დაახლოებით, 70 ათასი ადამიანი, რომელთაგან 50 "ადგილობრივი მაცხოვრებელი" იქნება, რომლებიც გემზე არსებულ უძრავ ქონებას დაეპატრონებიან, 20-25 ათასი ადამიანი ხომალდის მომსახურე პერსონალი იქნება, რომელთა შორისაც განსაკუთრებულ ადგილს დაიკავებენ უსაფრთხოების სამსახურის აგენტები და მცირე არმიის შენაერთებიც კი. მათ გარდა, ხომალდს საკმაოდ დიდი რაოდენობის ტურისტების მასპინძლობაც შეეძლება, რომლებიც სასტუმროებში განთავსდებიან. ჯამში, "ფრიდომ შიპზე" ერთდროულად, დაახლოებით, 100 ათასი ადამიანი შეძლებს ცხოვრებას. შედარებისთვის, თითქმის ამდენივე მოსახლე ჰყავს ისლანდიის დედაქალაქ რეიკიავიკს.

პროექტი 9 მილიარდ დოლარადაა შეფასებული. ამასთან, სამშენებლო მოედნის მოსამზადებლად, დაახლოებით, 25 მილიონი დოლარია საჭირო. პროექტის მფლობელებმა უკვე დაიწყეს ხომალდზე გათვალისწინებული ბინების გაყიდვა. ასეთი "ფრიდომ შიპზე", დაახლოებით, 20 ათასი იქნება, რომელთა ღირებულებაც 120 ათასიდან 9 მილიონ დოლარამდე მერყეობს. ბინების საშუალო ფასი კი, დაახლოებით, 800 ათასი დოლარია. პროექტის ხელმძღვანელის, ნორმან ნიქსონის თქმით, ბინების ყიდვის სურვილს უმეტესად ევროპის მოქალაქეები გამოთქვამენ.

გემი ქალაქ-სახელმწიფოს ინფრასტრუქტურით

ზღვაში ნორმალური, ჩვეული რიტმით ცხოვრების უზრუნველსაყოფად, გათვალისწინებულია ხომალდზე სკოლების, კოლეჯის, ბიბლიოთეკების და, ასე განსაჯეთ, უნივერსიტეტისაც კი, განთავსება. მათ გარდა, ინფრასტრუქტურაში გათვალისწინებულია ბანკები, რესტორნები, კაზინო, კორტები, აუზები, სასტუმროები, მედპუნქტები, მცირე ჰოსპიტალი და მომცრო სტადიონიც კი (!). ამასთან, გამოყოფილია, დაახლოებით, 200 აკრის ფართობი პარკებისა და ბულვარებისთვის, სადაც საზღვაო ქალაქ-სახელმწიფოს მოსახლეობას სუფთა ჰაერზე დასვენების საშუალება ექნება. სურათს ავსებს მცირე ფაბრიკები და სახელოსნოები, სადაც მსუბუქი მრეწველობის საწარმოები განთავსდება.

ხომალდის ზედა გემბანზე განლაგდება აეროპორტი, რომელიც საშუალო და მცირე ზომის თვითმფრინავებს მოემსახურება. "ფრიდომ შიპს" თავისი ნავმისადგომიც ექნება, საიდანაც მოსახლეობა ღია ზღვაში გასვლას შეძლებს. აქვე შემოვა ის მცირე ზომის გემებიც, რომლებიც ტურისტებს მოემსახურება.

ხომალდს "მუშაობის" განსაკუთრებული გრაფიკი ექნება. ორ წელიწადში ერთხელ, იგი პლანეტის გარშემო კრუიზს განახორციელებს, რომლის განმავლობაშიც გათვალისწინებულია დიდ პორტებში შესვლა. აქედან გემზე ადგილობრივ მოსახლეობასაც

"ფრიდომ შიპ"-ის საერთო ხედი და უკან განლაგებული ნავმისადგომი

შეუშვებენ, რომლებიც ადამიანის მიერ შექმნილ ამ საოცრებას დაათვალიერებენ. ანალოგიურად, ხმელეთის მონახულებას შეძლებენ ხომალდზე მცხოვრებნიც.

რა თქმა უნდა, ესოდენ დიდი ზომის გემი პორტებში შესვლას ვერ შეძლებს. "ფრიდომ შიპი" პორტებიდან რამდენიმე მილის დაშორებით ჩაუშვებს ღუზას, ხმელეთთან კავშირს კი დიდი ზომის კატერებით განახორციელებს.

სამაგიეროდ, ეს მცურავი კუნძული ეკოლოგიურად გაცილებით სუფთა იქნება, ვიდრე დღეისათვის არსებული გემები. ამისათვის იგი აღჭურვილი იქნება მაღალტექნოლოგიური ტუალეტებით (თითოეულის ღირებულება 3000 დოლარია), რომლებიც თვითონ ასუფთავებენ ჩამდინარე წყალს. უფრო მეტიც, ხომალდზე წყალი მუდმივ ცირკულაციაში იქნება – გამოყენების შემდეგ, სპეციალურ მოწყობილობებში იგი დაიწმინდება და კვლავ მიეწოდება მომხმარებელს.

წყლის გარდა, რეცირკულაციას დაექვემდებარება შუშა, ქაღალდი, მეტალი და პლასტიკატი. რაც გადამუშავებას არ დაექვემდებარება, დაიწვება და მისგან გამომუშავებული ენერგია ელექტროგენერატორებს აამოქმედებს. გემზე ყველგან განთავსდება ელექტროსტატიკური ფილტრები, რომლებიც გაანადგურებენ მტვერს, ბაქტერიებსა და ვირუსებს.

როგორც უკვე ითქვა, გემის აგება ჰონდურასში უნდა განხორციელდეს. პროექტის მიხედვით, მშენებლობა მოხდება წყალზევე. გემი დაეფუძნება 600 ცალ ფოლადის ფრაგმენტს, რომლებიც ხისტად შეერთდება ერთმანეთთან. მშენებლობაში მონაწილეობას მიიღებს 15000 ადამიანი, რომლებიც 24-საათიანი გრაფიკით იმუშავებენ.

ქალაქი-სახელმწიფო ზღვაში

იდეის ავტორი და მისივე დამპროექტებელია ამერიკელი ინჟინერ-არქიტექტორი ნორმან ნიქსონი. იმისათვის, რომ საზღვაო კოლოსის მშენებლობა დაიწყოს, მან აიღო ლიცენზია, რომელიც სამოქალაქო პირებისთვის განკუთვნილი ნაგებობების აშენების უფლებას იძლევა. პროექტის ყველა დაანგარიშება ნიქსონისვე კუთვნილი, ფლორიდის შტატის ქალაქ სარასოტაში ბაზირებულ კომპანია "ინჟინერინგ სოლუშნის" (საინჟინრო გადაწყვეტები) მიერაა განხორციელებული. მშენებლობისთვის აუცილებელ მასალებს ჰონდურასის სამშენებლო მოედანი მიიღებს ნიქსონის კუთვნილებაში შემავალი ქარხნიდან, რომელიც არცთუ დიდი ხნის წინ იაპონიაში დაიშალა და საუდის არაბეთში დამონტაჟდა.

ნიქსონი ირწმუნება, რომ ტექნოლოგია, რომლის წყალობითაც საზღვაო კოლოსი ცურვას შესძლებს, უკვე ფართოდ გამოიყენება ნავთობრეწვაში გავრცელებულ საზღვაო კოშკურებში. ყველაზე საკვირველი რამ, რასაც ნიქსონი ამაყად აცხადებს, ისაა, რომ გემი მაშინაც კი არ ჩაიძირება, თუ მწყობრიდან გამოვა მისი გარეთა მოდულების 98 პროცენტი!

პროექტის ავტორები იმასაც ადასტურებენ, რომ "მშვიდობის ხომალდს" არანაირი შტორმებისა და ქარიშხლების შიში არ ექნება. მისთვის უვნებელი იქნება დამანგრეველი ტალღები და ქარბორბალებიც. სამაგიეროდ, არაფერია ნათქვამი ცუნამის შესახებ... სამაგიეროდ, ხომალდი ცეცხლგამძლეა, რამდენადაც ის ათასობით სპრინკლერით (წყლის გამფრქვევი) აღიჭურვება.

ნიქსონის გათვლებით, გემის მშენებლობას, დაახლოებით, 40 თვე დასჭირდება. ამ ვადაში ნაგულისხმებია მხოლოდ გემის აწყობა. სამაგიეროდ, კიდევ ერთი წელი გავა, სანამ მცურავი ქალაქის ინფრასტრუქტურის განწყობა დასრულდება. პროექტის ავტორი ამბობს, რომ თავიდან სტაციონარული წყალზედა ქალაქის მშენებლობა ჰქონდა ჩაფიქრებული და მისთვის ადგილიც შეურჩევია – ბაჰამის ერთ-ერთი კუნძული სახელად ისტ კაიოსი. ეს ქალაქი დიდი ზომის სასტუმრო უნდა ყოფილიყო.

დღეს კი საქმე სულ სხვაგვარადაა. რამდენად გასაკვირიც უნდა იყოს, ამ პროექტში ყველაზე მნიშვნელოვანი ხომალდის ზომა როდია. წინა პლანზე "ფრიდომ შიპის" პოლიტიკური ასპექტები გამოდის. კერძოდ, ხომალდი მიიღებს თავისუფალი ეკონომიკური ზონის სტატუსს, მის მაცხოვრებელთა მოღვაწეობის მთავარი სფერო კი კომერციული საქმიანობა იქნება. ამასთან, მცურავ კუნძულზე წარმოიქმნება, ფაქტობრივად, ახალი ტიპის საზოგადოება, რომელსაც სრულიად განსხვავებულ პირობებში მოუწევს ცხოვრება. თანაც, ადამიანი პირველად ეცდება წყლის ზედაპირის საცხოვრებლად გამოყენებას.

ამ "სახელმწიფოს" მოსახლეობა გათავისუფლებული იქნება ყველანაირი გადასახადებისგან. განსაკუთრებული ყურადღება კი მათს უსაფრთხოებას დაეთმობა – ყოველ 15 მაცხოვრებელზე წესრიგის ერთი დამცველი მოვა, ყოველ აპარტამენტს კი ელექტრონული დაცვითი სისტემა მუდმივად გააკონტროლებს. გემზე იქნება სატუსაღოც, რომელშიც დროებით განათავსებენ მსჯავრდებულებს. კაპიტანს პრაქტიკულად შეუზღუდავი ძალაუფლება ექნება. ხომალდზე კანონებს იგი დააწესებს. თუმცა, ეს კანონები უნდა შეესაბამებოდეს იმ ქვეყნების კანონებს, რომელთა მფარველობასაც მიიღებს "მშვიდობის ხომალდი".

პროექტის ავტორებს გათვალისწინებული აქვთ საერთაშორისო ტერორიზმისა და მეკობრეობის საშიშროებაც, რის გამოც "მშვიდობის ხომალდს" საკუთარი სამხედრო შენაერთები ეყოლება.

ჯერჯერობით უცნობია, თუ რომელი ქვეყნის ან ქვეყნების მფარველობას მიიღებს მცურავი ქალაქი-სახელმწიფო. შესაძლოა, ეს იყოს ევროპული თანამეგობრობა. ამასთან, ნიქსონი დღესვე აცხადებს, რომ მისი ხომალდი არავითარ შემთხვევაში არ დაექვემდებარება აშშ-ს. არადა, ნიქსონის კომპანია ხომ აშშ-ის ფლორიდის შტატშია ბაზირებული...

ხომალდის კონსტრუქტორები და პროექტის ავტორები იმდენად არიან დარწმუნებულნი თავიანთი ქმნილების მომავალში, რომ პირველი ხომალდის აგების შემდეგ ერთბაშად სამი ასეთივე ხომალდის მშენებლობას დაიწყებენ.

დაბოლოს. ხომალდი-კოლოსის მშენებლობა ჯერ კიდევ შარშან უნდა დაწყებულიყო, მაგრამ გარკვეული სიძნელეების (ძირითადად ფინანსური და პოლიტიკური) გამო მისი დაწყება მინიმუმ, ერთი წლით გადაიდო. თუმცა, ნორმან ნიქსონი ირწმუნება, რომ წინასწარი სამუშაოების დაწყება 2004 წლისთვისაა დაგეგმილი...

ექსპედიცია მზის მიმართულებით, კომეტასთან ერთად

მარსზე ექსპედიციის ნაწილი სულ ახლახან კი ჩაუფლავდათ, მაგრამ კოსმოსის ევროპელი მკვლევარები უახლოეს მომავალში კოსმოსური კვლევის დარგში ნამდვილ გარღვევას დაიწყებენ. მათი მიზანია, ერთ-ერთ კომეტაზე ზონდის დასმა, რომელიც ამ კომეტასთან ერთად მზის მიმართულებით გააგრძელებს ფრენას.

"გადავსვათ "დესანტი" კომეტაზე და მერე, მასთან ერთად, მზისკენ გავფრინდეთ – ალბათ ფიქრობთ, რომ რომელიმე ფანტასტიკური ჟანრის ფილმის შინაარსს გიყვებით, მაგრამ ეს რეალობაა. ჩვენ ამას გავაკეთებთ და კომეტების კვლევაში ევროპა მსოფლიო ლიდერობას დაიბრუნებს", - აცხადებს ევროპული კოსმოსური კვლევის (ESA – იუროპ სპეის აგენსი) სააგენტოს მზის სისტემის კვლევის პროგრამის ხელმძღვანელი მარჩელო კორადინი.

მან სპეციალურად მოწყობილ პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებს წარუდგინა კოსმოსური ზონდი "როზეტა", რომელსაც მისიის შესრულება დაეკისრება და რომელსაც ამა წლის 26 თებერვალს, კოსმოსში გაიყვანს ფრანგული მზიდი-რაკეტა "არიანი 5" (ეს არის დღეისათვის არსებულ მზიდ რაკეტებს შორის ყველაზე მძლავრი რაკეტა). კვლევის ობიექტია კომეტა "67P/ჩურიუმოვ-გერასიმენკო".

თავიდან მისიის დაწყება გასული წლის იანვრისთვის იყო დაგეგმილი, მაგრამ ის გადაიდო, რამეთუ პრობლემები შეიქმნა ახალი ტიპის მზიდ რაკეტა "არიან 5"-თან დაკავშირებით. სტარტის გადადების გამო "როზეტა" ასცდა იმ დროით ფანჯარას, რომელიც მას 2012 წელს სხვა კომეტას, სახელად "ვირტანენს" შეახვედრებდა. არადა, ამ კომეტასთან შეხვედრის ყველაზე ხელსაყრელი მომენტი კაცობრიობას 200 წლის შემდეგღა შეექმნება.

ზოგი ჭირი მარგებელიაო - "ვირტანენის" ბირთვი თითქმის ოთხჯერ მცირე ზომისაა "ჩურიუმოვ-გერასიმენკოსაზე" და აქედან გამომდინარე, მასზე ზონდის დასმაც გაცილებით რთული განსახორციელებელი იქნებოდა. ახალი მიზნის მინუსი ისაა, რომ ექსპედიციის წარგზავნილი მას ორი წლის დაგვიანებით მიაღწევს.

"როზეტას" კომეტის ყინულოვანი სხეულების დეტალური გამოკვლევა ევალება. მიუახლოვდება-რა კომეტას, აპარატი მის ორბიტაზე დაიწყებს მოძრაობას და ხელსაყრელი მომენტის შერჩევისთანავე, მასზე გააგზავნის დასაშვებ აპარატს სახელად "ფილაე". ეს სახელი იმ ეგვიპტური ობელისკისგანაა აღებული, რომელზე განთავსებული წარწერების დახმარებითაც ჟან-ფრანსუა შამპოლიონმა 1818 წელს, შეძლო როზეტის ქვის წარწერების გაშიფვრა, რისი საშუალებითაც მოგვიანებით გამოიცნო ეგვიპტური იეროგლიფების საიდუმლო.

მისიისთვის სახელის დასარქმევად პროექტის ავტორებმა კონკურსიც კი გამოაცხადეს, რომელშიც მილანის მახლობლად მდებარე პატარა ქალაქ არლნოს 15 წლის გოგონამ, სერენა ოლგა ვისმარამ გაიმარჯვა. ამ გოგონას ჰობი თურმე ინტერნეტში "მოგზაურობა" და იქ მრავალი საინტერესო ამბის წაკითხვაა. სწორედ ამ მოგზაურობამ წარმოშვა აპარატისთვის სახელად "ფილაეს" დარქმევის იდეა. ჯილდოს სახით გოგონას "როზეტას" სტარტისთვის თვალის დევნების საშუალება ექნება საფრანგეთის გვიანას ტერიტორიაზე მდებარე გამშვებ კოსმოდრომ კურუდან.

უახლოეს ათწლეულში, შამპოლიონის თანამედროვე კოლეგები (ოღონდ, სხვა დარგში მომუშავენი) – 150-მდე ევროპელი ასტროფიზიკოსი, ეცდება, აპარატ "ფილაეს" დახმარებით ამოხსნას ორმაგი ამოცანა: გამოარკვიოს, რისგან შედგება კომეტები, რომელთა საფუძველზეც წარმოიქმნა პლანეტები, და როლი, რომელიც კომეტებმა ჩვენს პლანეტაზე სიცოცხლის წარმოქმნაში შეასრულეს – დღეს მეცნიერები ფიქრობენ, რომ სწორედ კომეტებმა შემოიტანეს დაახლოებით 4.6 მილიარდი წლის წინ დედამიწაზე რთული ნახშირბადოვანი მოლეკულები.

როზეტა ჩურიუმოვ-გერასიმენკოს ორბიტაზე

ფილაე ჩურიუმოვ-გერასიმენკოს ყინულოვან ზედაპირზე

პროექტი ერთობ ავანტიურულად მოჩანს, მაგრამ ექსპედიციის პრეს-ცენტრის ხელმძღვანელის, ჟან-პიერ ბიბრენის თქმით, მისი განხორციელების შემთხვევაში, მეცნიერები იმედოვნებენ, რომ მიიღებენ პასუხს მნიშვნელოვან სამეცნიერო-ფილოსოფიურ კითხვაზე: მხოლოდ ჩვენს პლანეტაზე იქნა შემოტანილი სიცოცხლის წარმოქმნისთვის აუცილებელი პირობები? და თუ - კი, რატომ?

ამოცანა მეტად ამბიციურია და ბუნებრივია, მისი განხორციელება უზარმაზარ ხარჯებთანაა დაკავშირებული. "როზეტას" ღირებულება (მისი გაშვების ჩათვლით), დაახლოებით, მილიარდ ევროს შეადგენს. ექსპედიციის ფრენის ნაწილი ათ წელიწადს გასტანს, რომლის განმავლობაშიც სამტონიანი ზონდი (მის შესაქმნელად მუშაობდნენ გერმანიის, საფრანგეთის, იტალიის, უნგრეთის, ავსტრიის, ფინეთის, ირლანდიის და ბრიტანეთის სპეციალისტები) იმუშავებს ჰიბერნაციის (ელექტროკვების ეკონომიის) რეჟიმში, რის გამოც, ზონდის გააქტიურების საჭიროებისთვის ერთობ რთული სარეანიმაციო სამუშაო იქნება ჩასატარებელი.

ამ ათი წლის განმავლობაში ზონდს რამდენიმე "გამოღვიძება" ექნება. ეს მაშინ მოხდება, როცა ის ერთხელ (2007 წელს) ჩაუქროლებს მარსს, სამჯერ კი (2005, 2007 და 2008 წლებში) – ჩვენს პლანეტას. ამ დროს, აპარატი პლანეტების გრავიტაციის გამოყენებით, საკუთარი სიჩქარის გაზრდას ეცდება.

გარდა ამისა, "როზეტას" მოგზაურობის დროს შეხვედრა ელის ასტეროიდთანაც. ეს 2008 წლისთვისაა მოსალოდნელი. რა თქმა უნდა, ყოველივე დიდ ხიფათთანაა დაკავშირებული, თუმცა მეცნიერები ამ შეხვედრის თავიანთ სასარგებლოდ გამოყენებას იმედოვნებენ. აპარატის პასიურობა უკანასკნელად 2011 წლის ივლისში დაირღვევა, როცა მისი კურსის მორიგი კორექტირებაა დაგეგმილი. ამის შემდეგ კი მოსალოდნელია ორწელიწადნახევრიანი რადიოდუმილი. ამ პერიოდში "როზეტა" იუპიტერის სიახლოვეს ჩაიქროლებს.

აპარატის საბოლოო გააქტიურება 2014 წლის იანვარში მოხდება, ნახევარი წლის შემდეგ კი "როზეტა" უშუალოდ მიუახლოვდება კომეტას, რომელთანაც ოქტომბერში სულ რამდენიმე კილომეტრიღა დააშორებს.

"შეხვედრა" ჩვენი პლანეტიდან, დაახლოებით, ნახევარი მილიარდი კილომეტრის დაშორებით, მზიდან კი 4.5 ასტრონომიული ერთეულის (რაც 675 მილიონ კილომეტრს უდრის) დაშორებით შედგება. ეს მანძილი, დაახლოებით, ოთხჯერ მეტია, ვიდრე მანძილი მზესა და ჩვენს პლანეტას შორის. ამის გამო, ESA-მ აპარატი საკმაოდ დიდი ფართის მქონე (32 კვ.მეტრი) მზის ბატარეებით აღჭურვა, რომელსაც მზისგან გამოტყორცნილი ფოტონების გაიშვიათებული ჭავლის აღქმა და ელექტროენერგიად გადამუშავება ხელეწიფება. კორდონი ხუმრობს, რომ ამ ელემენტების ღირებულება უტოლდება პარიზში იგივე ფართის მქონე ბინის ღირებულებას.

"რა თქმა უნდა, კომეტის ზედაპირზე "ფილაეს" დასმა ისევე ძნელი იქნება, როგორც პარიზიდან ბერლინში ტყვიის მონეტაზე მორტყმა", - ხუმრობს კორადი. თუმცა, მის ხუმრობაში სინამდვილის დიდი მარცვალია: კომეტის ბირთვის დიამეტრი სულ რაღაც 5 კილომეტრს შეადგენს და მისი მიზიდულობის ძალა თითქმის ნულს უტოლდება. ასეთ სიშორეზე ზონდის მართვა სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს, რამდენადაც მართვის ცენტრიდან გაგზავნილი რადიოსიგნალი რამდენიმე წუთს იგვიანებს, ამ დროში კი ზონდზე სიტუაციის შეცვლაა მოსალოდნელი...

საფრანგეთის კოსმოსური სააგენტოს მკვლევარ დენი მურის თქმით, "ფილაეს" დასმის პროცესში მთავარი პრობლემა ისაა, რომ შეიძლება აპარატი კომეტას ასცდეს და კოსმოსურ სივრცეში დაიკარგოს. და თუ აპარატი, რომელიც კუბის (მისი ყოველი გვერდის სიგრძე ერთი მეტრია) ფორმისაა, კომეტის ზედაპირზე მაინც შეძლებს დაშვებას, იქ მას ფხვნილისებრი თოვლი და გრანიტი დახვდება.

"როზეტაც" და "ფილაეც" აღჭურვილია უამრავი აპარატურით, რომელშიც შედის 21 ცალი ავტომატური კამერა, სპექტრომეტრები, იონების, მტვრისა და გაზის ანალიზატორები. მეცნიერებმა მათაც ანტიკური სახელები შეურჩიეს – ოზირისი, მიდასი... ამ ხელსაწყო-მოწყობილობათა "ყურადღების" მიღმა არაფერი დარჩება. ყოველ შემთხვევაში, ამას იმედოვნებენ მისიის წევრები. ფოტოკამერები კი მისიის მართვის ცენტრში გამოგზავნიან უმაღლესი ხარისხის ფოტოებს.

გვერდი მოამზადა
მერაბ ლორთქიფანიძემ

გამოსათხოვარი

ლაშა გახარიას ხსოვნას

ელდარ ნადირაძე
თამაზ ტყემალაძე

დგას ტოტებგაბორჯღლილი, ამწვანებული, ვეებერთელა ხე, უცქერი და ვერც იფიქრებ, თუ რაიმეს შეუძლია მისი სიძლიერის შერყევა. ზაფხულის დასასრულს ნელ-ნელა გაუკრთება ყვითელი ფერები, მოსწყდება პირველი ფოთოლი, აიტაცებს ქარი და გააქანებს სადღაც.

ამ ხეს დამსგავსებია ახლა სამოცდაათიანი წლების თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თაობა, რომლის საუკეთესო წარმომადგენელი იყო ლაშა გახარია, რომელიც დღეს მიემსგავსება სწორედ იმ ყვითელ ფოთოლს, ასე ადრეულად რომ მოსწყვიტა ბედმა, ერთი შეხედვით ასე დაუძლეველ და შეურყეველ ჩვენი ცხოვრების ხეს.

ეს ნიჭიერი და ურჯუკი კაცი მთელი ცხოვრების განმავლობაში თავისი ცხოვრებით ცხოვრობდა და არასოდეს არ მოუდრეკია თავი არავის წინაშე. ამის გამო იყო, სახელისა და დიდების ძიებაზე ადრიდანვე რომ აიღო ხელი და მიჰყვა თავისუფლების გზას, რომელმაც პიროვნული მომხიბვლელობა კი დაუმკვიდრა, მაგრამ მატერიალური ძნელბედობაც დაუკანონა. თუმცა, ამის გამო მოწუწუნე იგი არავის უნახავს. ხმელი, დაძარღვული, ძველი ქართველი მებრძოლი ტომის შესაფერი პატარა თავი, მაღალი, გრძელხელება და ერთიანად დიდი კაცური სილამაზით დაჯილდოებული ლაშა გახარია მოკლებული იყო ყოველგვარ სენტიმენტალურ თვითკმაყოფილებას, მის ბუნებაში დასადგურებული იყო კოლხური ტომის შეუპოვარი ხასიათი და ძველი დრო რომ ყოფილიყო, იგი უთუოდ შეაკვდებოდა ალხაროსსა თუ პიტიუნტს მიტევებულ მტერს.

რადგან თავისუფლების სურვილი კაცს არჩევანის საშუალებას უზღუდავს, ლაშა გახარია იძულებული იყო, ზოგჯერ მისთვის არასასიამოვნო საქმეები ეკეთებია, და თუ რამხელა მსხვერპლი იყო ეს, კარგად გამოჩნდება შემოქმედებიდან, რომელიც ქართველმა პოეზიის მოყვარულებმა მისი სიცოცხლის დაისისას იხილეს. სამწუხაროა, რომ ამ ბრწყინვალე ლექსების ავტორმა სიცოცხლის დიდი ნაწილი არსებობისათვის ბრძოლას შეალია და პოეტი რომ იყო, ეს თითქოს სიცოცხლის ბოლოს გაახსენდათ.

ადამიანი თუ თავისი პიროვნული თავისუფლებითაა ბედნიერი, მაშინ ლაშა გახარია ბედნიერი კაცი ყოფილა, მან ეს დიდებული მდგომარეობა უთუოდ შეინარჩუნა საზოგადოებრივ ასპარეზზე. სამწუხაროდ, მისი მოწიფული ვაჟკაცის - პაპუნას გარდაცვალებამ მყისიერად დააჩნია დაღი ლაშა გახარიას ლაღ ბუნებას და აქცია თავმიდრეკილად, რომლის უკუგდებას იგი აღარც კი ცდილა. ეს სევდა დიდი, რაღაც ამაღლებული მშვენიერებით გამოჩნდა მის ბოლოდროინდელ ლექსებში...

თუ თითოეული საყვარელი ადამიანის გარდაცვალება ჩვენი სიცოცხლის კუნძულს რაღაც მონაკვეთს აგლეჯს და ზღვის ფსკერისკენ მიაქანებს, მაშინ ლაშა გახარიას დიდი ნაწილი წაუღია ამ მიწისა და მისი სიკვდილის შემდეგ ჩვენ აღარასოდეს ვიქნებით უფრო ბედნიერნი და მხიარულნი. ძნელია, ასეთ დროს არ შეგაკრთოს ბიბლიის სიბრძნემ: "ადამიანთა სიცოცხლე ქვიშაზე დაღვრილ წყალს მიემსგავსება, რომელიც ერთად აღარასოდეს შეიკრიბება". ეს სამწუხარო სიმართლე, ვფიქრობთ, ამქვეყნიურ ცხოვრებას ეხება და იმის იმედსაც გვინერგავს, რომ იქ, ზეციურ სასუფეველში, უთუოდ წაგვიძღვება უფლის მარჯვენი და ჩვენ კვლავ შევხვდებით ერთმანეთს.

მოკლედ

"რასელ მალიფანტის კომპანია" თბილისში

მაისში თბილისს დიდი ბრიტანეთის თანამედროვე ბალეტის დასი "რასელ მალიფანტის კომპანია" ეწვევა, რომლის წარმოდგენები ბრიტანეთის საბჭოს 70 წლის იუბილეს და ევროკავშირის გაფართოებას მიეძღვნება. დასი, რომლის შემადგენლობაში მოცეკვავეები ანა უილიამსი, ფლორა ბურდერონი, მარი გუდო, მიშელ დე ჟონგი და მაიკლ პომერო შედიან, თბილისში ბრიტანეთის საბჭოს მოწვევით ჩამოვლენ. ქორეოგრაფი რასელ მალიფანტი საკუთარ შემოქმედებაში იმპროვიზაციის, იოგასა და ტაილანდური აკრობატიკის ელემენტებს იყენებს. თბილისის შემდეგ "რასელ მალიფანტის კომპანია" სპექტაკლებს მოსკოვში, სანკტ-პეტერბურგში, ერევანში, ბაქოში, ალმა-ათაში, ლონდონსა და ვენეციის ბიენალეზე გამართავს.

რასელ მალიფანტიმ განათლება ლონდონის სამეფო ბალეტის სკოლაში მიიღო. 1996 წელს მალიფანტიმ საკუთარი დასი დააფუძნა და 20-ზე მეტი ნამუშევარი შექმნა, 2002 წელს კი საუკეთესო ერთობლივი პროექტისათვის Time Out ჯილდო მიიღო და მონრეალში გამართულ "თანამედროვე ცეკვის ფესტივალზე" მაყურებლის სიმპათიის პრიზი დაიმსახურა.

მოსალოდნელი სიახლე რადიომაუწყებლობაში

საქართველოს, შესაძლოა, კიდევ ერთი რადიომაუწყებლობა – "ქართული კულტურის ტალღა" შეემატოს. რადიოსადგურის ერთ-ერთი დამფუძნებლის, ბასა ჯანიკაშვილის თქმით, გავა თუ არა რადიოსადგური ეთერში, საქართველოს კავშირგაბმულების ეროვნული მარეგულირებელი კომისია 2 აპრილს გადაწყვეტს, სიხშირის გამოყოფაზე გამოცხადებულ ტენდერზე კი განაცხადი უკვე წარდგენილია.

"ქართული კულტურის ტალღა" მუსიკალურ-შემეცნებითი არხი იქნება, რომელიც ყველა ჟანრს - ფოლკლორს, მხატვრობას, თეატრს, კინოს და სხვა დარგებს მოიცავს" – აღნიშნა ჯანიკაშვილმა, რომელიც ტენდერში გამარჯვებისა და სიხშირის გამოყოფის შემთხვევაში ქართველ მსმენელს უამრავ სიახლეს ჰპირდება. "ქართული კულტურის ტალღის" დამფუძნებლები ბასა ჯანიკაშვილი, გიორგი გაჩეჩილაძე და გიორგი ასანიშვილი არიან.

ქართველების ტრიუმფი იაპონიაში

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის დასისა და მოსკოვის დიდი თეატრის პრიმა-ბალერინას ნინო ანანიაშვილის ერთობლივი გასტროლები იაპონიაში ტრიუმფით მიმდინარეობს.

ოპერის დირექტორის ზურაბ ლომიძის თქმით, იაპონიაში ოპერის დასი 8 თებერვალს სამკვირიანი გასტროლებით გაემგზავრა, შემდეგ კი ინგლისში გამართავს წარმოდგენებს.

მისივე თქმით, საგასტროლოდ სპეციალური პროგრამა – უცხოელი ქორეოგრაფიის ნაწარმოებების მიხედვით დადგმული ერთაქტიანი ბალეტი მომზადდა, რომელშიც მთავარ პარტიას ნინო ანანიაშვილი ასრულებს. ქართველი ხელოვანები იაპონიაში თერთმეტ, ლონდონში კი სამ სპექტაკლს წარმოადგენენ.

თანამედროვე ქართველი მხატვრები "მარიოტში"

სასტუმრო "მარიოტის" საგამოფენო სალონში ხვალ თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევართა გამოფენა გაიმართება.

"მარიოტში" წარმოდგენილი ორიგინალები უკვე გამოფენილი იყო ნიუ იორკის, თურქეთის, კანადის, იტალიისა და სხვა ქვეყნების პრესტიჟულ სალონებში.

"ექსპოზიციების წარმოდგენა არ იქნება ერთჯერადი. გვსურს, ჩვენი კულტურისა და ხელოვნების საუკეთესო ღირებულებანი წარმოვადგინოთ. ამდენად ექსპოზიციები ეტაპობრივად განახლდება." – აღნიშნეს სახელოსნოში.

ინტერ-პრესი

დოკუმენტური ფილმი სმენადაქვეითებულ ბავშვებზე

კინოთეატრ „ფიფქიას" შემოქმედებითი ჯგუფი ქუთაისის სმენადაქვეითებულ სკოლა-ინტერნატში დოკუმენტური ფილმის - „გვიყვარდეს ერთმანეთი" გადაღებას აპირებს. „ფიფქია" მეორე წელია, ახორციელებს პროექტს, რომელსაც უნარშეზღუდულ ბავშვთათვის კულტურულ-საგანმანათლებლო დანიშნულება აქვს. კინოთეატრის პრეზიდენტის ლალი გორგასლიძის თქმით, 23-27 თებერვალს შემოქმედებითი ჯგუფი სკოლა-ინტერნატში დოკუმენტური ფილმის გადაღების პარალელურად, აღსაზრდელებისთვის ცნობილი კომიკოსის, ჩარლი ჩაპლინისა და უოლტ დისნეის მულტიპლიკაციური ფილმების ჩვენებას გამართავს. „დოკუმენტური ფილმის გადასაღებად ქუთაისის სკოლა-ინტერნატი შეირჩა იქ არსებული პრობლემებისა და მოსწავლეთა მძიმე მდგომარეობის გათვალისწინებით", – თქვა გორგასლიძემ. აღსანიშნავია, რომ შემოქმედებითმა ჯგუფმა შარშან შემოდგომაზე ერთგვარი ინტერაქტიული გამოკითხვა სწორედ ამ სკოლა-ინტერნატში ჩაატარა, რომლის მიხედვითაც კინოსა და მხატვრობის მიმართ მოსწავლეთა დიდი დაინტერესება გამოვლინდა.

მედია-ნიუსი

სკანვორდი

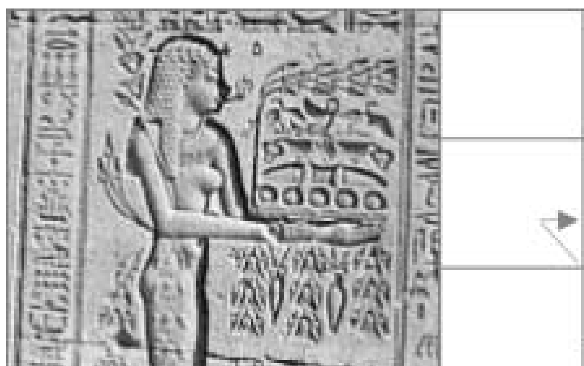

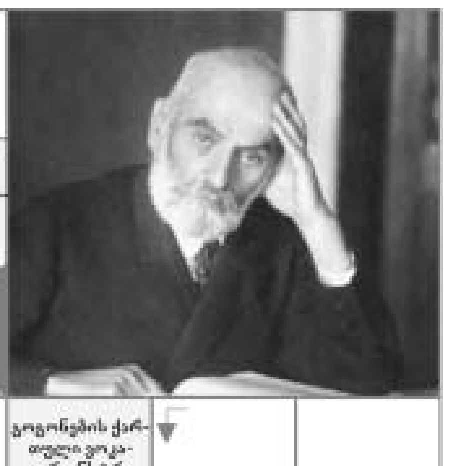

N40-ში გამოქვეყნებული სკანვორდის პასუხი:

TV პროგრამა

19 თებერვალი

რუსთავი - 2

07.00 დილა მშვიდობისა **08.00** "ტელელიპუცები" **09.40** სერიალი "სასტიკი ანგელოზი" **11.00** სერიალი "სოპრანოს კლანი" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.10** კურიერი **12.20** "დისკავერი" **13.30** მხ. ფილმი **15.20** მხ. ფილმი **17.05** სერიალი "მაშველები" **18.20** "ტელელიპუცები" **18.55** "დისკავერი" **19.45** სერიალი "სასტიკი ანგელოზი" **22.00** სერიალი "სოპრანოს კლანი" **22.50** ღამის კურიერი **23.20** მხ. ფილმი "ჯეის და მდუმარე ბობის საპასუხო დარტყმა". მთ. რ-ში: ბენ აფლეკი, შერონ ელიზაბეტი.

პირველი არხი

07.30 ალიონი **09.45** მულტსერიალი "ტრისტანი და იზოლდა" **10.10** მხ. ფილმი "შავი წერტილი" **12.00, 15.00, 20.00, 23.30** მოამბე **12.15** ტელესერიალი "სოლედადი" **13.00** ნაშუადღევს **14.00** მოამბე ინგლ. ენაზე **14.05** ინგლისური ენის გაკვეთილი **14.30** დოკ. ფილმი "ორიენტირი" **15.15** მხ. ფილმი "ბოლო გაჩერება" **16.50** დოკ. ფილმი "ტაძრები" 1-ლი ს. **17.40** დოკ. სერიალი "ჩემი საყვარელი ოჯახი" **18.00** ვესტნიკი **18.20** ტელესერიალი "სოლედადი" **19.15** ჯანმრთელობა **19.40** ბასტი-ბუბუ **21.00** ტელეთამაში "იმღერე რამე" **21.35** "არტე" წარმოგიდგენთ **21.50** სერიალი "ქალბატონები ზღვისპირეთიდან" **23.45** მხ. ფილმი "ორფეოსი"

პირველი სტერეო

07.20 პოპ. ად. ათეული **08.00** ტორროლა **11.00** ქართული მუსიკა **13.00** ინფორმატორი **13.30** მუსათეული **14.10** მუსიკა **15.20** ფილმი "ბიჭები ცოცხებით". მთ. რ-ში პოლ გროსი, მოლი პარკერი. **17.00, 19.15** მუსიკა **19.00, 20.00, 21.00, 22.00** ინფორმატორი **19.30, 20.15** ვიდეორადიო **21.15** მუსათეული **22.35** მუსიკა **23.00** პოპ. ად. ათეული **00.00** "ბრავო" "სიზმრების დამჭერი" მთ.რ-ში მორგან ფრიმენი. **01.40** "ღამურა" **03.00** პაუზის გარეშე

მზე

09.00 დოკ. სერიალი "ტაიმსლოტი მეგეზინი" **10.00** სერიალი "მისი სულის მუსიკა" **11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **11.10** დღის კინოდარბაზი **18.30** მულტსერიალი "ცეროდენა მოჩვენებები" **19.00** სერიალი "მისი სულის მუსიკა" **20.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **21.00** მხ. ფილმი "საჭირო ხალხი" (ალ პაჩინო) **23.00** მხ. ფილმი "ერთხელ ველურ დასავლეთში" (ჯეინ ფონდა)

მეორე არხი

19.00 "მოამბე" მეორე არხზე **19.10** მულტსერიალი **19.35** კინოსეანსი "დაკარგულ ბავშვთა სამყარო" **21.30** პალიტრა **22.10** მხ. ფილმი "ჯერი და ტომი"

კავკასია

12.00 მხ. ფილმი "მულენ რუჟი" **14.15** მხ. ფილმი "კეიტი და ლეო" **17.00, 19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **17.15** მხ. ფილმი "ნილოსის მარგალიტი" **19.20** სპექტრი **21.00** მხ. ფილმი "ოთხი პერი" **00.30** მუსიკა

იბერია

08.00 ანონსი, დიალოგი **10.30** მხ. ფილმი "მოსწავლე" **12.20, 14.50, 17.20, 17.50, 21.45, 01.05** მუსიკა **12.30** დოკ. ფილმი **13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45** ახალი ამბები **13.10** დოკ. ფილმი **13.30** დოკ. ფილმი **15.15** მხ. ფილმი "ანგელოზთა საოცნებო ქვეყანა" **17.30** მულტფილმი **18.00** ტელე-სინე ვიდეო **20.00** მხ. ფილმი "პეპელა მხარზე" **22.15, 23.00** დიალოგი **23.45** მხ. ფილმი "ურიგა"

მეცხრე არხი

08.00 პროგრამა "დილა" **09.30** დღის ამბები **09.45** პროგრამა "დილა" **10.15, 13.05, 17.50, 18.55** მუსიკა **10.30** სერიალი "მოჯადოება" **11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.45** დღის ამბები **11.50** რუს. მხ. ფილმი "აფონია" **13.15** "ცხელი ცხრიანი" **14.00** მულტსერიალი "კონკია" **14.50** "მსოფლიო ფეხბურთი" **15.10** მხ. სერიალი "პატარა აინშტაინები" **15.35** სერიალი "ჰენრი ჯეიმსი" **16.35** დოკ. სერიალი "ზღვარზე" **17.00** მხ. სერიალი "ჯონ როსი" **18.00** მულტსერიალი "კონკია" **18.30** მხ. სერიალი "პატარა აინშტაინები" **19.00** სერიალი "ჰენრი ჯეიმსი" **20.00** დოკ. ფილმი "ფურცლები საბ. შაქ. ისტ." **22.00** სერიალი "მოჯადოება" **23.00** ღამის მატარებელი (განმ.) **01.00** მხ. ფილმი "ესაუბრე მას" (ჰავიერ კამარა).

იმედი

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა **07.15, 13.15, 16.40, 17.20, 00.40** იმედის მელოდიები **08.00** "იმედის" დილა **10.10** სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" **11.05** თამაში: უდაბნოს სამჭედლოები **12.10** სერიალი "კლონი" **13.30** "მულამები" **14.05** სერიალი "ნეშ ბრიჯისი" **15.15** მხ. ფილმი "ორმაგი ტყუილი" **17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.20** ქრონიკა **17.25** არტ-ბულვარი **18.05** სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" **19.30** სერიალი "კლონი" **20.30** სერიალი "ნეშ ბრიჯისი" **21.30** სპ. პროგრამა "ესტაფეტა" **22.50** მხ. ფილმი "ესპანელი"

არხი

08.00 მუსიკა **09.00, 12.00, 16.00, 19.00, 22.00, 00.00** საინფ.გამოშვება "დღეს" **09.20, 12.10, 16.10, 19.15, 22.30, 00.20** საინფ.გამოშვება "ნოვოსტი" **09.30** ვესტერნი "მხედარი გვიახლოვდება" **11.25** მუსიკა **12.20** სათავგ. ფილმი "საფლავების მძარცველი-2" **14.00, 18.00** საინფორმაციო დაიჯესტი **14.05** სათავგ. ფილმი "საფლავების მძარცველი-2" **14.15** მუსიკა **14.30** კომედია "სათევზაოდ!" **16.20** მულტფილმი "ჯუნგლების მბრძანებელი" **17.35** ისტორიული ფილმი "ფარიკაობის მასწავლებელი" **19.30** "დღეს მსოფლიოში" **20.00** მხ. ფილმი "ძ-571" **21.50** "გალერეა" **23.00** საინფ. გამოშვება აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე **23.20** "ექსკლუზივი" **00.40** საინფ. გამოშვება ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე **01.00** თრილერი "ფანატი" **02.55** მუსიკა **03.00** დრამა "მკვდარ პოეტთა საზოგადოება" **05.05** დოკუმენტური ფილმი

ОРТ

07.00 Доброе утро! **09.45** Выборы-2004 **10.00, 13.00, 16.00, 19.00** Новости **10.20 Сериал "Улицы разбитых фонарей-5" 11.20 Сериал "Клон" 12.20** Ералаш **12.40** Мультсериал "Базз и его команда" **13.20 Худ.фильм "Отряд специального назначения", 4 с. 14.50** Док.фильм "Русские "Витязи". Возрождение" **15.20** Город женщин **16.20 Сериал "Берег мечты" 17.20** Угадай мелодию **17.50** Большая стирка **19.20** Просто смех! **19.50** Выборы-2004 **20.00 Сериал "Клон" 20.50 Сериал "Моя граница" 22.00, 00.30** Время **22.35 Сериал "Улицы разбитых фонарей-5" 23.40** Человек и закон **01.00** Интересное кино **01.30** Крылья **02.00** Гении и злодеи **02.30 Худ.фильм "Как важно быть серьезным" 04.05 Худ.фильм "Я - не Раппопорт"**

РТР

06.00 "Доброе утро, Россия!" **09.45 Сериал "Повторение пройденного" 10.50** "Короткое замыкание" **11.50, 14.50, 17.30, 01.25** "Вести. Дежурная часть" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00** "Вести" **12.20, 15.10, 17.40, 21.30** "Местное время. Вести - Москва" **12.50** Ток-шоу "Что хочет женщина" **13.50 Сериал "Вокзал" 15.30** Ток-шоу "Частная жизнь" **16.30 Сериал "Возвращение Мухтара" 15.30** Ток-шоу "Частная жизнь" **16.30 Сериал "Возвращение Мухтара" 18.10 Сериал "Кобра. Антитеррор". "Гнев" 19.00 Сериал "Небо в горошек" 19.55 Сериал "Тайны следствия 2. Марионетки" 21.50** "Спокойной ночи, малыши!" **21.55 Сериал "Повторение пройденного" 23.00 Сериал "Вокзал" 00.00** "Вести+" **00.20 Сериал "Идиот" 01.40 Худ.фильм "Молодой Адам" 03.35** "Дорожный патруль" **03.50** "Агентство одиноких сердец" **04.15 Сериал "Ангелы Чарли"**

НТВ

07.00 Утро на НТВ **09.50 Сериал "Я все решу сама" 11.00** Сегодня утром **11.20** Квартирный вопрос **12.15** Страна советов **13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.05** Сегодня **13.30 Худ.фильм "Девушка и гранд" 15.35** Протокол **16.35** Принцип домино **18.30 Сериал "Она написала убийство" 19.35** Протокол **20.40 Сериал "Удар Лотоса" 21.50 Сериал "Я все решу сама" 23.00** Страна и мир **23.35** Красная стрела **23.45** К барьеру! **00.50 Сериал "Удар Лотоса"**

სწავლა ლონდონში

ხელმისაწვდომ ფასად

MBA
MSc

სრული კურსის ფასი £3950

ზოგიერთ აღნიშნული თანხის გადახდა შესაძლებელია ეტაპობრივად

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით:
ნონა მესხიშვილი / ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის მიმღები განყოფილება
ტელ: 253045, 230284 მობ. 893-352067
E-mail: stmgeorgia@hotmail.com
www.stmlondon.co.uk

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური"
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
- ... MS Word.
- ... MS Excel.
- ... Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.
მისამართი: ... № 72

მობილური 70თ 822 009 108
რაიონი 70თ 822 009 008
თბილისი 50თ
18 წლიდან 822 009 088

ბრიტნიმ მეგობრებს საზრუნავი გაუჩინა

22 წლის ბრიტნი სპირსის მეგობრები ძალიან დარდობენ: მათი გოგონა ანტიდეპრესიულ "ბედნიერების რეცეპტს" ჩაუჯდა. რა ამბავია ბრიტნის თავს?

ბოლოს ის ჰოლივუდში, სცენაზე, მხიარულად მოცეკვავე იხილეს. მაგრამ კულისებში სულ სხვა სურათი იყო. თუკი ბრიტანული ყოველდღიური გაზეთის, "დეილი რეკორდის" კორესპონდენტს დაეჯერება, ბრიტნი პიტერ კრემერის ზემოხსენებულ წიგნს არ სწყდება, ეს კი უკვე საგანგაშო ამბავია.

ანტიდეპრესანტები საერთოდ ძალიან საინტერესო რამაა. მაგალითად, 1987 წელს შეერთებულ შტატებში შექმნილი ერთი ასეთი მედიკამენტი ბულემიას, ორსულების ნევროზებს, პანიკის შეტევებსა და სოციალურ ფობიებს შველის. ამბობენ, რომ ბედნიერების ჰორმონს, რომელიც მის შემადგენლობაში შედის, შოკოლადიც შეიცავს. მაგრამ ამ მედიკამენტს გვერდითი მოვლენებიც ახასიათებს, როგორიცაა გულმავიწყობა, აგრესიის შეტევები, თვითმკვლელობის სურვილის გაძლიერებაც კი. ამის ფონზე ჩვეულებრივი სიცხე, ციებ-ცხელება და კრუნჩხვები რა მოსატანია...

ბრიტნიმ იანვრის შემდეგ ექიმებს უკვე ორჯერ მიმართა. კალიფორნიის ერთ-ერთი კლინიკის თანამშრომელი "ნიუს ოფ ვოლდის" კორესპონდენტს მოუყვა: "ბრიტნი იმ დღეს ყველას სალაპარაკო თემა იყო. ის ძალიან დათრგუნულია".

ხმის ჩამწერმა ფირმამ კომიკური ქორწილის შემდეგ ბრიტნის ალკოჰოლიზმისგან მკურნალობა მოსთხოვა, გასულ წელს აეროპორტში დიეტური აბები უპოვნეს – ცხადია, დათრგუნული იქნება! რაც არ უნდა თქვათ, მაინც პატარა გოგოა.

ემინემის გეგმები

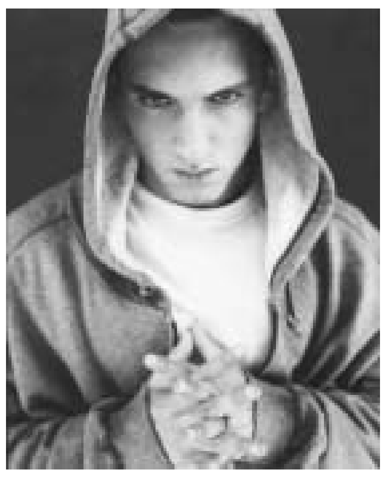

ემინემს შესანიშნავი აზრი დაებადა – მაიკლ ჯექსონის სამფლობელოს, რანჩო "ნევერლენდის" ყიდვა აქვს გადაწყვეტილი. რატომაც არა? სხვა თუ არაფერი, იქ შესანიშნავი კარუსელებია, ჯექსონმა კი თქვა, ამ ამბების მერე – ბავშვებთან დაკავშირებული სკანდალი იგულისხმება – მე მანდ გამჩერებელი არა ვარო.

"იუ ეს ვიქლის" ცნობით, ემინემს თავისი მშობლიური ქალაქის, დეტროიტის ულიმლამო ჰავა ყელში ამოუვიდა. მაგრამ ამინდი არ არის ერთადერთი მიზეზი, რომლის გამოც ვარსკვლავმა მზიურ კალიფორნიაზე შეაჩერა არჩევანი. ის თვლის, რომ ნევერლენდი მისი ქალიშვილისთვის, ჰაილისთვის საუკეთესო ადგილია – როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, იქ კარუსელებიცაა და ყველაფერიც...

ბრალდება - ძალადობა, ბრალდებული - დემი მური

დემი მურის ყოფილმა თანამშრომელმა, ლორენს ბესმა ინტერნეტ-სამსახურ lmdb.com-ს მოახსენა, რომ მისი სამსახურიდან დათხოვნის მიზეზი ძალიან უსამართლო იყო: ამ ღირსეულ მამაკაცს დემისთან დაახლოებასა და სექსზე კატეგორიული უარი განუცხადებია. მშვენიერი მსახიობი ფიზიკურ ძალმომრეობაზეც კი გადასულა, მაგრამ არა! ლორენსი ამაყი იყო და უკარება. ასეთების მოყოლის შემდეგ ლორენს ბასმა სულ მოკლე დროში ბოდიში მოიხადა და თქვა, ვიხუმრეო. ასე რომ, მურმაც დაისვენა და კვლავ ბედნიერად ცხოვრობს თავის ნორჩ ეშტონ კაჩერთან ერთად.

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.

სააქციო საზოგადოება "მინა"
ქსნის მინის ტარის ქარხანა
ტელ: 94-03-18; 94-03-26; 94-39-43
ფაქსი: 94-15-84

მინა

ს.ს. **"მინა"** აცხადებს ტენდერს 2004 წლის სეზონისათვის სამეურნეო, საკანცელარიო, ელექტრო (ელ.კაბელები, ხელსაწყოები, ელ.ავტომატები, ნათურები, სხვ.), ქიმიური და სხვა მასალების შესყიდვაზე, სულ 300-მდე დასახელება.

დაინტერესებულ კომპანიებს და პირებს ვთავაზობთ წარმოადგინონ შესაბამისი კომერციული წინადადება.

წინადადებები წარმოდგენილ უნდა იქნეს წერილობითი სახით, ორ ეგზემპლიარად, მოწოდების პირობებისა და ანგარიშსწორების ფორმის მითითებით, ქვემოთ მოცემულ მისამართზე.

ტენდერში გამარჯვებულ კომპანიებთან და პირებთან გაფორმდება ერთწლიანი ხელშეკრულება.

წინადადებების მიღება და სატენდერო მასალების სრული ჩამონათვალის გაცემა მოხდება ყოველდღე 10-დან 17 საათამდე, შაბათ-კვირის გარდა, შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 37, III სართული. ს.ს. "მინა"-ს მარკეტინგის განყოფილება.
ტელ/ფაქსი 94-24-95; 91-28-67

წინადადებების მიღების ბოლო ვადაა 5 მარტი 2004წ.

დამატებითი ინფორმაციისათვის მიმართეთ ს.ს."მინა"-ს შესყიდვებისა და ლოგისტიკის განყოფილებას.
საკონტაქტო პირი გიგა ჯანგველაძე
ტელ: 94-03-18 შიდა ნომერი 126.